

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра педагогіки і психології (дошкільної та корекційної)
імені проф. Поніманської Т. І.

ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА

здобувачів вищої освіти

Навчально-методичний посібник
для студентів
спеціальності 016 “Спеціальна освіта”

Рівне – 2019

Рекомендовано до друку Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 8 від 27.09.2019 р.)

Рецензенти:

Шевців З. О. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету;

Ревуцька О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри логопедії і практичної психології Бердянського державного педагогічного університету.

Д 70 **Дослідницька робота здобувачів вищої освіти:** навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 016 “Спеціальна освіта” / Укл. І. М. Дичківська, О. А. Козлюк, Г. М. Косарева, О. І. Косарева, Т. О. Павлюк, Н. М. Руденко, О. І. Степанова, Н. Ф. Федорова, О. В. Войтович, О. І. Юрчук; За заг. ред. І. М. Дичківської, О. А. Козлюк. Рівне: РДГУ, 2019. 112 с.

Навчальний посібник підготували: розділ 1 – доц. О. А. Козлюк, розділ 2 – проф. І. М. Дичківська, доц. О. А. Козлюк, розділ 3 – проф. І. М. Дичківська, доц. Т. О. Павлюк, розділ 4 – теми 1–5 – доц. Г. М. Косарева, теми 6–10 – доц. О. І. Косарева, теми 11–15 – доц. Т. О. Павлюк, теми 16–19 – доц. Н. М. Руденко, теми 20–24 – доц. О. І. Степанова, теми 25–29 – ст. викл. Н. В. Федорова, теми 30–34 – О. В. Войтович, теми 35–39 – доц. О. І. Юрчук.

У посібнику розкриваються особливості науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Представлено вимоги до написання, оформлення, рецензування курсових та кваліфікаційних робіт, що включають вибір теми, хід роботи, етапи її виконання, структуру роботи, оформлення, оцінювання та процедури рецензування, перевірки академічної доброчесності та захисту. Також у посібнику вміщено орієнтовну тематика, а також прикладні програми курсових та кваліфікаційних робіт.

Посібник може бути корисним не лише здобувачам вищої освіти і викладачам, але й усім, кого цікавлять дослідження у галузі спеціальної освіти.

Зміст

Розділ 1. Загальна характеристика дослідницької роботи здобувачів вищої освіти	4
Розділ 2. Вимоги до написання і оформлення курсових та кваліфікаційних робіт	7
Вибір теми	7
Хід роботи	7
Етапи виконання роботи	8
Структура роботи	9
Оформлення роботи	12
Академічна доброчесність	17
Оцінювання та процедура захисту	18
Розділ 3. Орієнтовна тематика курсових та кваліфікаційних робіт	29
Тематика курсових робіт з логопедії	29
Тематика курсових робіт з методик спеціальної освіти	30
Тематика кваліфікаційних робіт	30
Розділ 4. Орієнтовні прикладні програми курсових та кваліфікаційних робіт	34
Додатки	108

Розділ 1

Загальна характеристика дослідницької роботи здобувачів вищої освіти

Дослідницька робота є важливою складовою професійної підготовки майбутніх спеціальних педагогів. Починаючи з першого курсу навчання, завдання дослідницької роботи включаються у зміст усіх професійно зорієнтованих освітніх компонентів. До довгосторокових завдань дослідницької роботи здобувачів вищої освіти належить виконання курсових робіт (проектів) та кваліфікаційних робіт.

Зміст і характер науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти визначається проблематикою науково-дослідної і науково-методичної діяльності кафедри, факультету, закладу вищої освіти загалом; тематикою досліджень, що здійснюється кафедрою у творчій співпраці з виробництвом; умовами дослідної роботи здобувачів вищої освіти, наявністю бази дослідження, можливостей доступу до потрібної наукової інформації, наявністю комп'ютерної техніки, наявністю кваліфікованого наукового керівництва.

Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти спеціальності 016 “Спеціальна освіта” здійснюється в таких напрямках:

- науково-дослідна робота як невід’ємний елемент освітнього процесу, що включена до навчальних планів і є обов’язковою для всіх здобувачів вищої освіти (курсів роботи, кваліфікаційні роботи);
- науково-дослідна робота, що здійснюється поза освітнім процесом (участь у роботі предметних наукових гуртків; проблемних груп, секцій, лабораторій; участь у виконанні держбюджетних наукових робіт; проведення досліджень, написання статей, тез доповідей, інших публікацій тощо);
- науково-організаційні заходи (наукові конференції здобувачів вищої освіти, конкурси наукових робіт здобувачів вищої освіти, олімпіади з спеціальної та інклюзивної освіти).

Належним чином організована науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти сприяє поглибленому засвоєнню освітніх компонентів, виявленню індивідуальності здобувачів вищої освіти, а також формуванню загальних та професійних компетентностей майбутніх спеціальних педагогів.

Детальніше зупинимось на тих видах науково-дослідної роботи, які передбачено навчальними планами спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачено виконання курсової роботи з логопедії (3 курс) та методик спеціальної освіти (спецметодика розвитку мовлення, спецметодика математики з основами математики, спецметодика формування елементарних математичних уявлень, спецметодика початкового навчання мови, спецметодика вивчення природознавства, спецметодика фізичного виховання, спецметодика дошкільного виховання (4 курс), кваліфікаційна робота (на вибір, 4 курс).

Для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 016 спеціальна освіта також передбачена курсова робота (1 курс), кваліфікаційна робота (2 курс).

Курсова робота – один із видів науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення самостійної науково-дослідної роботи з певної дисципліни, яка є обов'язковою і її виконують у відповідності з навчальним планом. Здобувачів вищої освіти, які не виконали курсову роботу, до складання кваліфікаційного екзамену з фаху не допускають.

Мета курсової роботи – поглибити теоретичні знання, набуті здобувачами у процесі вивчення курсів, і виробити вміння застосовувати їх у практичному вирішенні питань розвитку та корекції мовлення дітей, навчання, розвитку і виховання дітей з особливими освітніми потребами; розширити науково-теоретичний світогляд здобувача вищої освіти; формувати вміння аналізувати педагогічні явища і факти, розвиток інтересу до наукового дослідження. У процесі виконання курсової роботи формуються навички теоретичного аналізу, збору і вивчення педагогічного досвіду, вміння творчо застосовувати теоретичні знання на практиці, виховується інтерес до дослідницької роботи.

Виконання кваліфікаційної роботи є завершальним етапом навчання здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр», «магістр», підсумком виконання освітньо-професійної програми й відображає сформованість загальних та спеціальних компетентностей, а також вміння здобувача самостійно здійснювати науково-пошукову роботу.

Кваліфікаційна (бакалаврська) робота – це вид науково-дослідної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що передбачає поглиблене вивчення певної проблеми, самостійну розробку методики дослідження, системи виховної (корекційної) роботи та її перевірку. Вона дозволяє здобувачу внести вклад у вирішення окремої частини наукової проблеми, виявити творчість у дослідницькій роботі, зробити важливі для практики виховання і навчання висновки. Важливою складовою роботи є вивчення передового педагогічного досвіду та його аналіз. Як і аналіз теоретичного матеріалу, він має бути самостійним і доказовим.

Згідно Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 016 Спеціальна освіта кваліфікаційна робота пропонується на вибір як одна з форм атестації здобувачів вищої освіти і у разі її виконання повинна містити розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі спеціальної освіти, що передбачає застосування теорій та методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

До її виконання можуть бути залучені лише найкращі здобувачі вищої освіти, які мають оцінки «відмінно» та «добре» з циклу дисциплін професійної підготовки, мають здібності до науково-педагогічної діяльності, мають публікації та/або брали участь у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах. Рішення про можливість виконання кваліфікаційної роботи приймається кафедрою на основі письмової заяви

здобувача вищої освіти. Кафедра призначає наукового керівника, затверджує план роботи та графік її виконання і передає їх у деканат факультету.

Кваліфікаційна (магістерська) робота – це вид науково-дослідної роботи, самостійне експериментальне дослідження, що характеризує рівень готовності здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти до самостійного наукового пошуку. Вона передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у галузі спеціальної освіти. У кваліфікаційній роботі має бути представлено власне бачення і розуміння досліджуваної проблеми, роздуми і міркування випускника щодо її практичного втілення та реалізації, судження, що стосуються інноваційних підходів до роботи спеціального педагога.

Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути пов'язана з безпосереднім об'єктом діяльності фахівця другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Усі види науково-дослідних робіт мають виконуватись *державною мовою* з дотриманням норм *академічної доброчесності*.

Керівниками курсових робіт призначаються викладачі університету, які мають досвід роботи та/або науковий ступінь та/або наукове звання за профілем навчання, або висококваліфіковані спеціалісти виробництва у відповідній сфері.

Керівниками кваліфікаційних робіт можуть бути викладачі університету, що мають науковий ступінь та/або наукове звання за профілем навчання, а також провідні фахівці виробничої сфери у галузі спеціальної освіти.

Розділ 2

Вимоги до написання і оформлення курсових та кваліфікаційних робіт

Вибір теми

Тематику курсових та кваліфікаційних робіт пропонує випускова кафедра. Вона відображає актуальні проблеми спеціальної освіти і має орієнтацію на тематику науково-методичних досліджень співробітників кафедри. Здобувач вищої освіти обирає тему, яка його найбільше цікавить, пов'язану з власним досвідом роботи і спілкуванням з дітьми.

Тема роботи може бути запропонована і самим здобувачем, однак для цього необхідно урахувати:

- реальність і актуальність для спеціальної освіти;
- наявність новизни і можливість вияву творчості;
- узгодженість тематики робіт з програми дисциплін, з яких виконуються роботи;
- можливість відображення в тематиці аспектів, що цікавлять кафедру і методичну комісію кафедри.

Кожну тему має бути розглянуто і затверджено методичною комісією кафедри.

Обравши тему серед запропонованих, здобувач вищої освіти складає план роботи і погоджує його з науковим керівником. Здобувачу вищої освіти, що з будь-яких причин не заявив про вибір теми у визначений термін, завідувач кафедри призначає керівника, який видає йому тему і відповідне завдання.

Зміна теми допускається лише в окремих випадках за вмотивованою заявою здобувача вищої освіти та підтвержуватись відповідним рішенням кафедри із зазначенням у протоколі засідання кафедри.

При формулюванні теми роботи не варто використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються зі слів: «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...», «Розкрити особливості...» тощо, у яких не відображено достатньою мірою суть проблеми.

Обравши тему, необхідно визначити конкретні завдання роботи, її структуру, логіку самого процесу пошуку матеріалу, аналізу літератури, а також напрям педагогічного дослідження.

Хід роботи

Насамперед, слід чітко визначитись у напрямі теми роботи: до якої проблеми входить, як її вирішують на практиці. Доцільно вести робочі записи власних вражень, думок, щоб під час першої консультації з науковим керівником викласти своє розуміння теми.

Далі слід дібрати літературу з теми дослідження, ознайомитись спочатку з теоретичними, згодом – методичними працями. Доречно проаналізувати законодавчі, нормативні документи, програми виховання і навчання дітей з особливими освітніми потребами тощо.

Добираючи літературу, варто скласти каталог бібліографічних карток, погодити його з науковим керівником, а згодом вивчити ці джерела більш ретельно, зробити відповідні виписки, конспекти, тези.

Важливо також скласти чіткий раціональний план роботи, передбачивши теоретичну та експериментальну частину, правильно назвати кожен розділ і параграф (підрозділ) роботи.

Здобувач вивчає стан проблеми в практиці спеціальної освіти (на матеріалі публікацій з досвіду роботи, вивчення особливостей роботи закладів інклюзивної освіти, логопедів, спеціальних педагогів тощо). Після цього формулює мету і завдання власної пошукової експериментальної роботи. Експеримент має бути проведено у природних умовах освітнього процесу, протягом 3-5 місяців. Уважно вивчивши результати дослідно-педагогічної роботи, їх слід узагальнити і представити науковому керівникові як перший варіант роботи, згодом – доопрацювати згідно вказівок і порад.

Кваліфікаційні роботи, як правило, виконують на основі раніше захищеної курсової роботи, однак вона вимагає більшого експериментального матеріалу. Тому її експериментальний етап триває значно довше і поширюють його на більшу кількість учасників експерименту.

Усі етапи роботи відображають у календарному плані-графіку виконання роботи, затвердженому керівником.

Етапи виконання роботи

I етап. Визначення проблеми, виокремлення теми та встановлення її актуальності у теоретичному та практичному аспектах. Формулювання дослідницького апарату: визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження. Розробка плану роботи.

II етап. Теоретичне обґрунтування головних питань теми. Вивчення теоретичних джерел: філософської, психолого-педагогічної, логопедичної, спеціальної літератури та їхнього аналізу.

III етап. Констатувальний етап експериментальної роботи: виявлення стану проблеми у цей період, встановлення завдань роботи та розробка програми формульованого етапу експерименту.

IV етап. Формувальний етап експерименту – проведення роботи за власною дослідницькою програмою, спрямованою на перетворення педагогічного явища, що досліджують.

V етап. Контрольний етап експерименту. Перевірка ефективності формульованого експерименту.

VI етап. Обробка експериментальних даних, визначення результатів дослідження.

VII етап. Формулювання висновків та практичних рекомендацій.

VIII етап. Оформлення роботи.

Структура роботи

Робота складається зі вступу, теоретичної та експериментальної частин, висновків, списку використаних джерел, додатків. Теоретична й експериментальна частини повинні мати відповідні назви, їхні частини – також.

У вступі необхідно обґрунтувати *актуальність* обраної проблеми для педагогічної теорії і практики. Окрім актуальності, має бути представлено увесь апарат дослідження. Дослідницький апарат повинен відображати стратегію дослідження, тобто виявити основні суперечності чи невідповідності між досягнутим рівнем педагогічного знання і проблеми розвитку педагогічної теорії і практики. Під час формулювання актуальності слід вказати психолого-педагогічні проблеми, які підтверджують потребу проведення цього дослідження.

Об'єктом дослідження є певна частина освітнього процесу, що відповідає проблемі дослідження. Формулюючи його, слід відповісти на питання: що розглядається?

Предметом дослідження є певний аспект розгляду об'єкта дослідження. Предметом дослідження можуть бути зміст, форми освітнього процесу, методи, умови, що виникають у ньому, особливості діяльності дітей і педагога.

На основі об'єкта і предмета формулюють мету і завдання дослідження, де важливо з'ясувати, який результат має отримати дослідник. Мету виражають за допомогою дієслів *виявити, з'ясувати, встановити, розкрити, обґрунтувати, довести*. Завдання визначають, що потрібно зробити, щоб досягти мети. Для курсової роботи достатньо 3-4 завдання, для кваліфікаційної роботи зазвичай виокремлюють: 4-5 завдань.

Для кваліфікаційних робіт (бакалаврських та магістерських) обов'язково потрібно вказати методи, які будуть використані у дослідженні. Як правило, хід експериментальної роботи включає три етапи: констатувальний, формувальний і контрольний, на кожному з яких використовують низку конкретних методів дослідницької роботи.

У першій частині – теоретичній – здійснюють аналіз наукової літератури, який включає:

- а) історико-педагогічний аспект проблеми;
- б) філософське і психологічне обґрунтування з позицій сучасної науки;
- в) аналіз наукових досліджень з цієї проблеми.

Цю частину завершують висновком, де слід чітко окреслити опорні теоретичні позиції, з яких буде виходити автор під час розробки основних питань теми.

У другій частині – експериментальній – слід описати дослідно-експериментальну роботу, проведenu здобувачем вищої освіти, або його педагогічний досвід.

Важливо представити аналіз стану досліджуваного питання в практиці виховання і навчання дітей з особливими освітніми потребами до проведеної дослідником роботи, потім відобразити принципи створення програми власної роботи з цього питання, власне програму, висвітлити хід її виконання і проаналізувати отримані результати.

У висновках підводять загальний підсумок виконаної роботи на основі теоретичних висновків першої частини і даних експерименту, пропонують методичні поради щодо вдосконалення роботи. Висновки повинні відображати реалізацію завдань дослідження.

Структура курсової роботи:

- вступ (актуальність обраної теми, визначення об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження);
- 2 розділи;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Структура кваліфікаційної (бакалаврської) роботи:

- вступ (актуальність обраної теми, визначення об'єкта, предмета, мети, завдань і методів дослідження, експериментальна база, практичне значення, апробація результатів дослідження, публікації, структура роботи);
- 2 розділи;
- висновки до кожного розділу;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Найбільш ґрунтовною є кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня освіти. До неї входить:

Вступ. Обґрунтування актуальності теми; визначення апарату дослідження: об'єкта – (загальної сфери пошуку); предмета (конкретного ракурсу дослідження об'єкта); мети (цілі, яку ставить перед собою дослідник); завдань, що конкретизують мету. Зокрема, завдання дослідження включають в себе такі елементи: вивчення та аналіз психолого-педагогічної літератури та вирішення певних теоретичних питань, що входять до загальної проблеми; експериментальне вивчення вирішення цієї проблеми, виявлення її реального стану, типових недоліків, їхніх причин, особливостей передового досвіду та ін., обґрунтування та розробку необхідної системи роботи для вирішення поставленої мети; експериментальну перевірку передбачуваної системи роботи; розробку методичних рекомендацій для тих, хто буде використовувати дослідження на практиці.

У вступі кваліфікаційної (магістерської) роботи повинно бути відображено: актуальність дослідження, проблему; тему; зв'язок роботи з науковими програмами, темами кафедри; об'єкт, предмет, мету, завдання, методи, дослідно-експериментальну базу, практичну значущість, апробацію результатів дослідження та публікації автора з теми роботи. Орієнтовний обсяг цієї частини роботи становить 5-7 сторінок друкованого тексту.

Перший розділ (теоретичний), зазвичай, включає три параграфи. До прикладу, перший параграф може містити аналітичний огляд вітчизняних та зарубіжних робіт з проблеми дослідження. У ньому викладають результати, одержані різними авторами, розкривають наукові факти, що інтерпретовано в

аспекті теми кваліфікаційної роботи. Цей параграф необхідно закінчити резюме з висновком про рівень вивчення обраної теми. У наступному параграфі можна розкрити зміст основних понять, якими послуговується здобувач, щоб уникнути неоднозначності в їхньому тлумаченні та обґрунтувати вибраний (або власний) варіант. Можна також розглянути суттєві психолого-педагогічні положення досліджуваної проблеми. Третій параграф може відображати роботу інклюзивних закладів освіти, окремих педагогів (логопеда, спеціального педагога тощо) або аналіз питання, що досліджується здобувачев. У кінці всього розділу подають короткі висновки.

Другий розділ (експериментальний) є головним змістом магістерської роботи. У ньому детально описують зміст, форми і методи роботи, що використовувались у процесі експериментального дослідження, для досягнення очікуваних результатів. Методика дослідження включає стратегію отримання нового педагогічного знання та конкретну програму дослідження. Розробку методики орієнтують на вивчення педагогічного явища через накопичення фактів, їхнє висвітлення і тлумачення. Експериментальна робота повинна включати констатувальний, формувальний та контрольний етапи, їхній опис і аналіз проміжних та остаточних результатів. Назви параграфів цієї частини мають відображати зміст кожного етапу експериментальної роботи. Завершують роботу висновки з експерименту.

За потреби, в залежності від специфіки теми дослідження, кваліфікаційна робота може складатись з трьох розділів, щоб ґрунтовніше розкрити процедуру і методику проведення експериментального дослідження.

Висновки – завершальна частина роботи. Вони обіймають 4-5 сторінок тексту і резюмують проведену роботу, реалізацію основних завдань дослідження.

Далі міститься список використаних джерел. Він свідчить про обсяг використання автором джерел, про рівень вивчення стану досліджуваної проблеми і навичок роботи з науковою літературою. У списку використаних джерел книги і статті записують під номерами в алфавітному порядку.

Для будь-якої теми цікавими можуть бути такі джерела:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (нова редакція). *Дошкільне виховання*. 2012. № 7. С. 4-19.
2. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А.Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/Inclusive_study_Sep17.pdf (дата звернення 04.07.2019).
3. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник / За заг. ред. Колупаєвої А.А. Київ: “А.С.К”, 2012. 308 с.
4. Порошенко М. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ “Агентство “Україна”, 2019. 300 с.
5. Порядок організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-п#Text> (дата звернення 07.07.2019).

6. Хрестоматія з логопедії: Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринопалія: навч. посіб. / Ред.: М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. - 2-ге вид., змін. і доповн. Київ: КНТ, 2008. 380 с.

Загальна кількість використаних джерел має бути не меншою, ніж 40 – у курсовій, 60 – у бакалаврській та не менше 70 – у магістерській роботах.

Додатки. Дозволяють проілюструвати хід експериментальної роботи. Сюди включають – корекційні програми, конспекти занять, ігор, творчі роботи, ксерокопії архівних документів тощо.

Отже, кваліфікаційна (магістерська) робота має таку структуру:

- вступ (актуальність теми та проблема дослідження, зв'язок роботи з науковими програмами, темами кафедри, визначення об'єкта, предмета, мети, завдань і методів дослідження, експериментальна база, етапи роботи, практичне значення, апробація результатів дослідження, публікації, структура роботи);

- 2-3 розділи;

- висновки до кожного розділу;

- висновки;

- список використаних джерел;

- додатки.

Оформлення роботи

Перша сторінка роботи – титульна (додаток А), на наступній розміщують зміст роботи (додаток Б), потім перелік умовних скорочень (за необхідності), далі – текст.

Робота має бути написана грамотною українською мовою, без скорочень, технічно правильно оформлена, роздрукована акуратно, на білому папері, з одного боку листка, одним кольором.

Сторінки нумерують, починаючи з 2-ої і до останньої у правому верхньому куті.

Після закінчення кожної частини роботи пишуть назву наступної і далі – її зміст. Назву кожної частини роботи у тексті слід виділити.

Орієнтовний обсяг основного тексту (без бібліографії та додатків) курсової роботи повинен становити 30-40 сторінок тексту. Обсяг основного тексту кваліфікаційних робіт повинен становити 60-70 сторінок тексту для робіт ступеня вищої освіти «бакалавр» та 90-100 сторінок тексту – для робіт ступеня вищої освіти «магістр». За необхідності можливим є більшення їхньої кількості на 15%.

У теоретичній частині роботи під час аналізу літератури слід вказувати джерело (прізвище, ініціал(и) автора) (В. Сухомлинський [55]). Якщо у тексті використано цитату, то в квадратних дужках вказують номер джерела зі списку літератури та номер відповідної сторінки ([5, с. 125]).

Сторінки роботи повинні мати **поля**: ліве – 30 мм, верхнє і нижнє – 20 мм, праве – 10 мм.

У роботі можуть бути таблиці, графіки, схеми.

Таблиці, графіки, схеми у тексті називають і нумерують. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до

тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву наводять жирним шрифтом.

Приклад побудови таблиці:

Таблиця 2.1

Критерії та показники рівнів сформованості логічного мислення у дітей з дизартрією

Список використаних джерел має містити всі використані здобувачем джерела і формуватися в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Бібліографічний опис списку використаних джерел оформляється згідно Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел.

Книги

Приклади

Однотомні видання

Мартиненко І. Логопсихологія: курс лекцій. Навчальний посібник. 3-тє вид., виправл. і доповн. Київ: ДІА, 2019. 120 с.

Один автор

Кузава І.Б. Інклюзивна освіта дошкільників, що потребують корекції психофізичного розвитку: теорія і методика: монографія. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2013. 292 с.

Дегтяренко Т.М., Вавіна Л.С. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами. Суми: Університетська книга, 2008. 302 с.

Два автори

Конопляста С.Ю., Сак Т.В. Логопсихологія. Підручник для студентів ВНЗ. Київ, 2010. 256 с.

Три автори

Дмитренко К.А., Коновалова М.В., Семиволос О.П. Працюмо з “особлвою” дитиною у “звичайній” школі. Харків: ВГ “Основа”, 2020. 120 с.: табл., схеми, рис. (Серія “Нові формати освіти”)

Синьов В.М., Матвєєва М.П., Хохліна О.П. Психологія розумово відсталості дитини: підручник. Київ: Знання, 2008.

360 с.

Чотири і більше авторів

Базима Н.В., Качуровська О.Б., Коломієць Ю.В., Мартиненко І.В. Дитина з труднощами навчання в інклюзивному класі: монографія / За ред. Мартиненко І.В., Шеремет М.К. Київ: ДІА, 2018. 172 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядник(и)

Сорокин В.М. Специальная психология / Под ред. Л.М. Шипицыной. Санкт-Петербург: Речь, 2003. 216 с.

Тарасун В.В., Стадненко Н.М. Психологічні умови ефективності дошкільного навчання дітей з обмеженими можливостями здоров'я: метод. посібник / За ред. В.В. Тарасун. Київ: Актуальна освіта, 2005. 286 с.

Логопедія. Підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. / За ред. М.К. Шеремет. Київ: Видавничий дім "Слово", 2010. 672 с.

Без автора

Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с.

Основы специальной психологии / Под ред. Л.В. Кузнецовой. Москва: Академия, 2002. 480 с.

Багатотомні видання

Выготский Л. С. Собрание сочинений в 6 т. Москва: Просвещение, 1956-1985. Т. 2: Мышление и речь. 1958. 388 с.

Інші видання

Автореферати дисертацій

Вержиховська О.М. Формування моральних якостей у розумово відсталих молодших школярів у позакласній виховній роботі: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.03./ Ін-т дефектології АПН України. Київ, 2001. 21 с.

Дисертації

Федорова Н.В. Формування гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.03 / Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка, Національна академія педагогічних наук України. Київ, 2019. 21 с.

Федорова Н.В. Формування гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів: дис. канд. пед. наук: 13.00.03 / Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка, Національна академія педагогічних наук

України. Київ, 2019. 245 с.

Частина видання

- Розділ книги** Рібцун Ю.В. Дитина із порушенням мовленнєвого розвитку. *Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами*: навч.-метод. посіб. У 9кн. / за заг. Ред. А.А.Колупаєвої. Київ: ТОВ ВПЦ “Літопис-ХХ”, 2010. Книга 9. 36 с. (Серія “Інклюзивна освіта”)
- Тези, доповідь** Козлюк О.А. Формування соціальних навичок у дошкільників з особливими освітніми потребами. *Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти*: Матеріали II Міжнародних педагогічних читань пам’яті професора Т. І. Поніманської. Рівне: Вид-ць О. Зень, 2019. С.93-95.
- Стаття з продовжуваного видання:** Козлюк О. А. Виховання толерантного ставлення до дошкільників з особливими освітніми потребами. *Іноватика у вихованні*: зб.наук.пр. Вип. 7. Том 1 / упоряд. О.Б.Петренко; ред. кол.: О. Б. Петренко, Р. Л. Сойчук, Т.С.Ціпан та ін. Рівне: РДГУ, 2019. С. 170-175.
- Стаття у збірнику наукових праць (збірник матеріалів)** Пилипенко О. М. Особливості емоційного інтелекту молодших школярів із порушенням мовленнєвого розвитку. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*: зб. наук.праць. Вип 7. У 2 т. / За ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова. Кам’янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2016. Т. 1. С. 316-327.
- Стаття з періодичного видання (журнал, газета)** Андрющенко Т. Позитивне ставлення до себе та інших – запорука здоров’я. *Дошкільне виховання*. 2017. № 4. С. 6-7.
- Луценко І. В. Психологічний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання. *Практичний психолог: Школа*. 2013. № 10. С. 4-15.
- Базилівська Т., Германюк О. “Я розмалюю життя”: Тренінг з використання арт-терапії для батьків дітей з особливими освітніми потребами. *Дошкільне виховання*. 2018. № 10. С. 26-28.

Електронні ресурси

- Приклади** Горбенко І. Як створити інклюзивне середовище у закладі освіти. *Практика управління закладом освіти*. 2018. №8 серпень.
URL:https://ezavdnz.mcfra.ua/664734?btx=5325798&utm_medium=refer&utm_source=www.pedrada.com.ua&utm_term=2532&utm_content=art&utm_campaign=red_block_mixblock_seeAlso

(дата звернення 07.07.2019).

Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <http://mon.gov.ua/Новини%202016/12/05/konczepczyia.pdf> (дата звернення: 17.03.2019).

Порядок організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-п#Text> (дата звернення 07.07.2019).

Законодавчі та нормативні документи

Приклади

Про дошкільну освіту: Закон України. Київ, 2001.

Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її сторінках. Кожен новий додаток починають з нової сторінки. Додаток містить заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкують слово «Додаток _____» і велику літеру (наприклад, Додаток А), що позначає додаток.

У додатках можуть бути представлені матеріали анкет, бесід з дітьми, протоколи спостережень, конспекти занять, творчі роботи дітей, фотографії та ін.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за **винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, Щ, Ч, Ь**. *Наприклад:*

ДОДАТКИ

Додаток А

Список дітей експериментальної групи

№ з/п	Ім'я дитини	Вік	Примітка
1	Віка М.	5 р. 6 міс.	Відвідує ЗДО перший рік
2	Гліб М.	5 р. 3 міс.	
3	Юрко К.	5 р. 7 міс.	

Академічна доброчесність

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання чи наукових досягнень.

Рівненський державний гуманітарний університет в освітньому процесі керується системою антиплагиату рекомендовану для використання Міністерством освіти і науки України «StrikePlagiarism.com», яка з 2002 року активно займається зміною ставлення до академічного плагиату і розробкою технологічних, правових і процедурних контрзаходів.

За інформацією розробників програми, система виявлення плагиату здатна розпізнавати більше 200 мов. Алгоритм розроблений для запобігання різним типам маніпуляцій з текстом: штучні інтервали, мікропробіли, білі знаки, заміна схожими буквами з іншого алфавіту. Всі спроби маніпуляцій відображаються в звіті подібності. Алгоритм також ідентифікує запозичення в перефразуванні.

Антиплагиатна система сама по собі не показує плагиат в тексті. Вона лише надає певну карту із запозиченнями і є допоміжним інструментом для ідентифікації академічного плагиату.

Система перевірки формує звіт подібності, що включає 2 коефіцієнта: перший показує запозичення у кількості 5 слів підряд, другий – 25. Надмірною вважається: для першого – 30%; для другого – 5%.

Звіт поділяє джерела на групи та показує, скільки фрагментів та слів було знайдено, а також гіперпосилання. Джерела поділені на 4 групи:

1. Фрагмент та гіперпосилання з наукових баз даних.
2. Фрагмент та гіперпосилання з локальної бази даних (репозитарій університету).
3. Фрагмент та гіперпосилання з іншої бази даних університету-партнера.
4. Фрагмент та гіперпосилання з Інтернету.

Система показує текстові запозичення. Є плагиат чи ні може стверджувати лише експерт. Наявність у роботі запозичень цілком нормальна. Але вони не повинні мати ознак плагиату, тобто відповідати нормам академічного письма.

Оцінка роботи складається з декількох етапів:

✓ якщо робота не містить запозичень більше ніж 30% першого коефіцієнта;

- ✓ якщо робота не містить запозичень більше ніж 5% 2-го коефіцієнта;
- ✓ якщо всі цитати правильно оформлені;
- ✓ якщо робота не містить ніяких маніпуляцій з алфавітом, заміни букв, прихованого тексту;
- ✓ робота приймається до захисту.

Що не є плагіатом:

- ✓ ідеї або визначення, ідіоми;
- ✓ перефразовування своїми словами фрази при перекладі з діалекту або іншої мови;
- ✓ загальновідомі знання і факти;
- ✓ витвори фольклору;
- ✓ офіційні документи (закони, накази, постанови, судові рішення, державні стандарти) та їхні офіційні переклади.

Кожен, хто бажає знати, як працює система «StrikePlagiarism.com», має можливість зареєструватись у web-додатку та одноразово безкоштовно завантажити до 500 символів для аналізу. Детальніше про систему «StrikePlagiarism.com» можна дізнатися за посиланням <https://strikeplagiarism.com/en/>.

Згідно графіку, студентські кваліфікаційні роботи, оформлені відповідно вимог в готовому до захисту вигляді, для перевірки на наявність академічного плагіату в електронному вигляді надсилаються на офіційну пошту РДГУ rectorat@rdgu.uar.net. Звіт системи та висновок експерта буде відправлено на електронну пошту кафедри або наукового керівника, що надіслали роботи на перевірку.

Рішення щодо допущення до захисту кваліфікаційної роботи студента, яка була перевірена на наявність академічного плагіату і потребує значного доопрацювання, приймає комісія, склад якої формує завідувач випускової кафедри.

Радимо не використовувати для перевірки безкоштовні системи, оскільки Ваші роботи можуть бути скопійовані і в подальшому ними зможуть скористатись. Бережіть свою інтелектуальну власність та захищайте своє авторське право.

За результатами перевірки на дотримання вимог академічної доброчесності та відсутності ознак плагіату унікальність тексту кваліфікаційної роботи повинна становити 60-65%. Для курсових робіт допускається унікальність тексту у межах 50%, оскільки студенти роблять лише перші кроки у своїй науково-пошуковій діяльності.

Оцінювання та процедура захисту

Готову *курсону роботу* здобувачі вищої освіти подають у визначені кафедрою терміни на рецензування та оцінювання. Вивчивши зміст курсової роботи, науковий керівник готує текст рецензії із виставленням попередньої оцінки. До захисту студент повинен ознайомитись зі змістом рецензії, підготувати відповіді на висловлені зауваження та побажання.

Під час захисту курсової роботи здобувачу вищої освіти необхідно назвати дослідницький апарат, розкрити основний зміст проведеної експериментально-дослідної роботи (методика дослідження, результати дослідження, власні висновки). Також він повинен відповісти на зауваження наукового керівника у разі їх наявності та запитання членів комісії. Необхідно добре знати зміст курсової роботи, щоб вільно оперувати її основними положеннями. Це в свою чергу також свідчитиме про самостійність виконання роботи здобувачем вищої освіти.

Остаточна оцінка за курсову роботу виставляється за результатами публічного захисту курсової роботи з урахуванням рецензії наукового керівника. Цю оцінку повинні засвідчити своїми підписами члени комісії з захисту.

В окремих випадках комісією з захисту може бути прийняте рішення про зарахування попередньої оцінки як остаточної, якщо здобувач вищої освіти з нею погоджується.

Для полегшення оцінювання виконання курсової роботи науковий керівник може скористатися такими критеріями оцінювання курсових робіт (табл. 2.1):

Таблиця 2.1

Критерії оцінювання курсових робіт

Критерій, за яким оцінюється робота	Рейтинговий бал	Бал перевірки
1. Перевірка курсової роботи:	75	
наявність плану, що відповідає логіці розкриття теми дослідження	5	
обґрунтування актуальності проблеми дослідження	10	
дослідницький апарат	5	
відповідність змісту курсової роботи завданням та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	15	
самостійність вирішення поставлених завдань, для досягнення мети курсової роботи	10	
наявність експериментального дослідження	20	
Висновки (відображають хід проведення роботи та реалізацію завдань дослідження)	5	
відповідність стандартам оформлення	5	
2. Захист курсової роботи, в тому числі:	25	
доповідь	10	
правильність відповідей на поставлені запитання	15	
Всього	100	

Оцінка А “відмінно” (90-100 балів). Робота виконана на високому рівні. У роботі чітко обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, чітко визначено дослідницький апарат. План роботи відповідає темі і в логічній послідовності

розкриває її основні теоретичні та експериментальні аспекти. Представлено ґрунтовний теоретичний аналіз досліджень з проблеми з посиланням на відповідні джерела та дослідників. Експериментальне дослідження має чітку структуру, вдало обґрунтована процедура дослідження, використовується достатня кількість діагностичних методів та методик, правильно здійснений кількісний та якісний аналізи. Наведені приклади відповідей дітей, вихователів чи батьків (з урахуванням специфіки роботи). Чітко сформульовані висновки, що відображають реалізацію завдань дослідження та містять самостійно сформульовані висновки та цікаві рекомендації (пропозиції).

Робота містить усі необхідні структурні елементи для курсової роботи, грамотна і оформлена згідно існуючих вимог.

Під час захисту курсової роботи здобувач вищої освіти демонструє глибокі знання щодо змісту виконаної ним роботи, впевнено відповідає на поставлені запитання.

Оцінка В “добре” (82-89 балів). Робота виконана на достатньому науково-теоретичному рівні. У роботі обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, визначено дослідницький апарат. План роботи відповідає темі і логічно висвітлює її основні теоретичні та експериментальні аспекти. Представлено ґрунтовний теоретичний аналіз досліджень з проблеми з посиланням на відповідні джерела та дослідників. Експериментальне дослідження має чітку структуру, вдало обґрунтована процедура дослідження, використовується достатня кількість методів та методик, правильно здійснений кількісний та якісний аналізи. Наведено приклади відповідей дітей, вихователів чи батьків (з урахуванням специфіки роботи). Сформульовані висновки відображають реалізацію завдань дослідження.

Робота містить усі необхідні структурні елементи для курсової роботи, зустрічаються поодинокі граматичні та стилістичні помилки, оформлена згідно існуючих вимог.

Під час захисту курсової роботи здобувач вищої освіти демонструє належні знання змісту виконаної ним роботи, відповідає на поставлені запитання.

Оцінка С “добре” (74-81 бал). Робота виконана на достатньому рівні. У роботі обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, визначено дослідницький апарат, можуть допускатись незначні неточності. План роботи відповідає темі, однак може бути порушена логічність висвітлення її основних теоретичних та експериментальних аспектів. Представлено теоретичний аналіз досліджень з проблеми, наявні посилання на відповідні джерела та дослідників, однак не скрізь. Експериментальне дослідження має чітку структуру, обґрунтована процедура дослідження, використовується достатня кількість методів та методик, правильно здійснений кількісний аналіз. Якісний аналіз досить збіднений, недостатньо прикладів відповідей дітей, вихователів чи батьків (з урахуванням специфіки роботи). Сформульовані висновки відповідають темі дослідження, однак недостатньо чітко відображають реалізацію завдань дослідження.

Робота містить усі необхідні структурні елементи курсової роботи, зустрічаються граматичні та стилістичні помилки, певні технічні огріхи. Однак в основному робота оформлена згідно існуючих вимог.

Під час захисту курсової роботи здобувач вищої освіти демонструє знання змісту виконаної ним роботи, відчуває незначні труднощі відповідаючи на поставлені запитання та зауваження.

Оцінка Д “задовільно” (64-73 бали). Робота виконана на середньому рівні. У роботі недостатньо обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, неточності у визначенні дослідницького апарату. План роботи відповідає темі, однак порушена логіка висвітлення її основних теоретичних та експериментальних аспектів, питання висвітлено поверхово. Відсутній належний теоретичний аналіз досліджень з проблеми, матеріал носить суто інформативний характер, майже або зовсім відсутні посилання на відповідні джерела та дослідників. Експериментальне дослідження не має чіткої структури, може бути представлено лише констатувальним етапом. Не обґрунтована належним чином процедура проведення дослідження, використовується недостатня кількість методів та методик, поверхово здійснений кількісний аналіз. Якісний аналіз досить збіднений або взагалі відсутній, недостатньо прикладів відповідей дітей, вихователів чи батьків (з урахуванням специфіки роботи). Сформульовані висновки недостатньо чітко і не зовсім відображають реалізацію завдань дослідження.

У роботі представлені всі або відсутні декілька структурних елементів курсової роботи. Робота містить багато помилок (технічний переклад, граматичні та стилістичні помилки, технічні огріхи). Робота оформлена з порушенням існуючих вимог.

Під час захисту курсової роботи здобувач вищої освіти демонструє досить низький рівень знань змісту виконаної ним роботи, відчуває значні труднощі, відповідаючи на поставлені запитання та зауваження.

Оцінка Е “задовільно” (60-63 бали). Робота виконана на середньому рівні. У роботі недостатньо обґрунтовано актуальність проблеми дослідження або взагалі відсутня, неточності у визначенні дослідницького апарату. План роботи відповідає темі частково, порушена логіка висвітлення її основних теоретичних та експериментальних аспектів, питання висвітлені поверхово. Відсутній теоретичний аналіз досліджень з проблеми, матеріал носить суто інформативний характер, зовсім відсутні посилання на відповідні джерела та дослідників. Експериментальне дослідження не має чіткої структури, може бути представлено лише одним етапом. Не обґрунтована процедура проведення дослідження, використовується один-два методи або методики, можуть не зовсім відповідати темі дослідження. Поверхово здійснений кількісний аналіз результатів дослідження, якісний аналіз взагалі відсутній. Обсяг вибірки не більше 10 осіб. Висновки сформульовані недостатньо чітко або не відображають реалізацію завдань дослідження.

У роботі представлені не всі структурні елементи курсової роботи. Робота містить багато помилок (технічний переклад, граматичні та стилістичні помилки, технічні огріхи); оформлена з порушенням існуючих вимог.

Під час захисту курсової роботи здобувач вищої освіти демонструє низький рівень знань змісту виконаної ним роботи, не може належним чином відповісти на поставлені запитання та висловлені зауваження.

Оцінка Е “задовільно” (60-63 бали). Робота виконана на середньому рівні. У роботі недостатньо обґрунтовано актуальність проблеми дослідження або її обґрунтування взагалі відсутнє, помилки у визначенні дослідницького апарату. План роботи відповідає темі повністю або частково, однак порушена логіка висвітлення її основних теоретичних та експериментальних аспектів. Відсутній теоретичний аналіз досліджень з проблеми, матеріал носить суто інформативний характер, зовсім відсутні посилання на відповідні джерела та дослідників. Питання лану висвітлені поверхово. Експериментальне дослідження не має чіткої структури, може бути представлене лише одним етапом. Не обґрунтована процедура проведення дослідження, використовується один-два методи або методики, можуть не зовсім відповідати темі дослідження. Поверхово здійснений кількісний аналіз результатів дослідження, якісний аналіз взагалі відсутній. Висновки сформульовані недостатньо чітко або не відображають реалізацію завдань дослідження.

У роботі представлені не всі структурні елементи курсової роботи. Робота містить багато помилок (технічний переклад, граматичні та стилістичні помилки, технічні огріхи). Робота оформлена з порушенням існуючих вимог.

Під час захисту курсової роботи здобувач вищої освіти демонструє низький рівень знань змісту виконаної ним роботи, не може належним чином відповісти на поставлені запитання та висловлені зауваження.

Оцінка “незадовільно” (FX (35-59), F (0-34)). Робота виконана на початковому рівні. Відсутнє належне обґрунтування актуальності проблеми дослідження, помилки у визначенні дослідницького апарату або він взагалі відсутній. План роботи не відповідає темі. У викладі матеріалу відсутня логіка висвітлення теоретичних та експериментальних аспектів проблеми. У роботі зустрічаються серйозні помилки та неточності, мало то поверхово опрацьована психолого-педагогічна література з проблеми дослідження. Робота позбавлена певної самостійності. Не містить аналізу практичного стану досліджуваної проблеми. Відсутня статистична обробка даних. Висновки відсутні або носять декларативний характер.

Порушена структура роботи. Не відповідає вимогам до написання курсових робіт. Робота неграмотна, є суттєві зауваження до її оформлення.

Під час захисту курсової роботи здобувач вищої освіти відчуває значні труднощі у відповідях на поставлені запитання з теми, не знає теорії досліджуваної проблеми, при відповідях допускає суттєві помилки.

Оцінка “незадовільно” вказує на необхідність доопрацювання або повного перероблення роботи.

Не менш, ніж за місяць, до захисту здобувачу вищої освіти необхідно представити готовий текст кваліфікаційної роботи науковому керівникові для контролю і оцінки та написання відгуку, а потім – рецензенту для підготовки рецензії. Кваліфікаційна робота має бути представлена на

кафедру з відгуком наукового керівника та рецензією не менше, ніж за 10 днів до дати захисту для проведення попереднього захисту роботи і прийняття рішення про допуск роботи до захисту.

Рецензування. Вивчивши зміст кваліфікаційної роботи, науковий керівник готує висновок про виконання роботи (подання голові атестаційної комісії) та віддає на рецензування. До рецензування кваліфікаційних (бакалаврських) робіт залучаються **викладачі з інших кафедр університету, а для кваліфікаційних (магістерських) робіт – викладачі з інших закладів вищої освіти (які не працюють в РДГУ)**, відповідальні працівники органів державного управління і місцевого самоврядування, провідні фахівці науково-дослідних інститутів та закладів вищої освіти, директори закладів загальної дошкільної та середньої освіти за визначенням відповідної кафедри, чий підпис має бути завірений печаткою організації чи установи. Склад рецензентів затверджується деканом факультету за поданням завідувача відповідної кафедри.

Рецензія (в кількості – одна) подається в письмовій формі. На виконану кваліфікаційну роботу рецензент надає відповідь приблизно за такою схемою:

1. Актуальність теми.
2. Практична цінність питань, які розроблені в науковій роботі.
3. Стисла характеристика роботи за розділами.
4. Позитивні моменти й недоліки кваліфікаційної роботи.
5. Оригінальність ідей покладених в основу роботи.
6. Методика вивчення й обробка матеріалів дослідження.
7. Наявність у роботі певних рекомендацій та їх обґрунтування.
8. Якість оформлення роботи.
9. Недоліки роботи.
10. Оцінка кваліфікаційної роботи за чотирибальною системою.

Рецензія повинна мати оцінку роботи за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від її захисту.

Резюме. Для ознайомлення зі змістом та результатами кваліфікаційної роботи здобувачами вищої освіти укладається резюме державною та англійською мовами. Резюме – узагальнений короткий виклад її основного змісту. Обсяг резюме 0,5 сторінки українською мовою та 0,5 сторінки англійською мовою. Завершується резюме **ключовими словами**. Загальна кількість ключових слів – не більше 5. Зразок резюме міститься у Додатку В.

Зброшурована у твердій палітурці кваліфікаційна робота подається на підпис завідувачу випускової кафедри. Завідувач кафедри після попереднього захисту на кафедрі приймає остаточне рішення щодо допуску кваліфікаційної роботи до захисту передатестаційною комісією, про що робить відповідну позначку на титульному аркуші.

На останній сторінці студент та науковий керівник повинні поставити підписи проти своїх прізвища, імені та по батькові із зазначенням дати, коли робота в остаточному вигляді була подана на кафедру.

Подання кваліфікаційної роботи до захисту в Атестаційну комісію (АК). До захисту допускаються здобувачі вищої освіти за умови повного виконання навчального плану.

Не пізніше ніж 3 дні до захисту кваліфікаційної роботи у АК подаються:

- виконана паперова робота (зброшурована та пронумерована) в одному примірнику та електронний варіант на диску;
- копії студентських статей та тез доповідей (не менше 1 для бакалаврської, та 2 для магістерської роботи), а також сертифікатів, що засвідчують участь у студентських наукових конференціях.
- висновок наукового керівника про виконання кваліфікаційної роботи (подання Голові атестаційної комісії);
- одна (внутрішня) рецензія для кваліфікаційної (бакалаврської) роботи та одна (зовнішня) рецензія для кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- резюме та ключові слова українською та англійською мовами;
- висновок.

Захист кваліфікаційних робіт відбувається під час атестації на здобуття відповідного освітнього рівня у вигляді усного викладу її основного змісту протягом 10-12 хвилин. **Захист кваліфікаційної (магістерської) роботи обов'язково супроводжується презентацією основних положень роботи.** До захисту здобувач вищої освіти повинен ознайомитись зі змістом рецензій, підготувати відповіді на висловлені зауваження та побажання.

На захисті кваліфікаційної роботи здобувачу вищої освіти необхідно назвати дослідницький апарат, розкрити основний зміст проведеної експериментально-дослідної роботи (методика дослідження, результати дослідження, власні висновки). Також він повинен відповісти на зауваження наукового керівника у разі їх наявності та рецензентів, а також на запитання голови та членів АК. Необхідно добре знати зміст кваліфікаційної роботи, щоб вільно оперувати її основними положеннями. Це, в свою чергу, також свідчитиме про самостійність виконання роботи здобувачем вищої освіти. **На захист кожної роботи відводиться не більше 30 хвилин.**

При оцінюванні кваліфікаційної роботи необхідно враховувати:

- відображення у роботі актуальності проблеми дослідження, обізнаність її автора з сучасним станом відповідної галузі науки, теорією проблеми з теми дослідження;
- якість оформлення роботи, грамотність викладу змісту;
- наявність практичної значущості роботи;
- наявність публікації та апробації результатів дослідження;
- зміст доповіді й аргументованість відповідей на запитання;
- виявлену під час захисту теоретичну і практичну підготовку здобувача вищої освіти.

Остаточна оцінка за кваліфікаційну роботу виставляється за результатами її публічного захисту з урахуванням висновку наукового керівника та думки рецензента. Цю оцінку повинні засвідчити своїми підписами члени комісії з захисту.

Після захисту **примірник кваліфікаційної роботи з електронним варіантом передається на кафедру, де він зберігається протягом 5 років.**

Оцінка А "відмінно" (90-100 балів). Робота виконана на високому науковому рівні, має дослідницький характер. Чітко обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, визначено дослідницький апарат. План роботи відповідає темі і в логічній послідовності розкриває її основні теоретичні та експериментальні аспекти. Представлено ґрунтовний теоретичний аналіз досліджень з проблеми з посиланням на відповідні джерела та дослідників. Експериментальне дослідження має чітку структуру, вдало обґрунтована процедура дослідження, використовується достатня кількість діагностичних методів та методик, правильно здійснений кількісний та якісний аналізи. Наведені приклади відповідей дітей, вихователів чи батьків (з урахуванням специфіки роботи). Обсяг вибірки становить 50-60 осіб. Має обґрунтовані, експериментально перевірені результати, що характеризуються логічним, послідовним викладом матеріалу з відповідними висновками і пропозиціями.

Робота містить усі необхідні структурні елементи, оформлена згідно існуючих вимог.

За результатами дослідження опубліковані 2 і більше статті та/або тез доповідей.

Має позитивний висновок наукового керівника і відгуки рецензентів.

Під час захисту роботи здобувач вищої освіти демонструє глибоке знання щодо змісту виконаної ним роботи, вільно володіє матеріалами дослідження, вносить обґрунтовані пропозиції щодо поліпшення ефективності й якості процесу, що досліджувався, а під час відповіді використовував наочні посібники (за бажанням для бакалаврської і обов'язково для магістерської роботи), логічно й вичерпно відповідає на поставлені запитання.

Оцінка В "добре" (82-89 балів). Робота виконана на достатньому науково-теоретичному рівні, має дослідницький характер. У роботі обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, визначено дослідницький апарат. План роботи відповідає темі і логічно висвітлює її основні теоретичні та експериментальні аспекти. Представлено ґрунтовний теоретичний аналіз досліджень з проблеми з посиланням на відповідні джерела та дослідників. Експериментальне дослідження має чітку структуру, вдало обґрунтована процедура дослідження, використовується достатня кількість методів та методик, правильно здійснений кількісний та якісний аналізи. Наведено приклади відповідей дітей, вихователів чи батьків (з урахуванням специфіки роботи). Обсяг вибірки становить не менше 50 осіб. Має обґрунтовані, експериментально перевірені результати, характеризується викладом матеріалу з відповідними висновками, однак містить не зовсім обґрунтовані пропозиції. Сформульовані висновки відображають реалізацію завдань дослідження.

Робота містить усі необхідні структурні елементи для кваліфікаційної роботи, зустрічаються поодинокі граматичні та стилістичні помилки, оформлена згідно існуючих вимог.

За результатами дослідження опубліковано 2 статті та/або тези доповідей.

Має позитивний висновок наукового керівника і відгук рецензента.

Під час захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти демонструє знання проблеми дослідження, вносить пропозиції щодо вдосконалення процесу, що досліджував, під час відповіді використовував наочні посібники (за бажанням для бакалаврської і обов'язково для магістерської роботи), без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання.

Оцінка С “добре” (74-81 бал). Робота виконана на достатньому рівні, має дослідницький характер. У роботі обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, визначено дослідницький апарат, можуть допускатись незначні неточності. План роботи відповідає темі, однак може бути порушена логічність висвітлення її основних теоретичних та експериментальних аспектів. Представлено теоретичний аналіз досліджень з проблеми, наявні посилання на відповідні джерела та дослідників, однак не скрізь. Експериментальне дослідження має чітку структуру, обґрунтована процедура дослідження, використовується достатня кількість методів та методик, правильно здійснений кількісний аналіз. Якісний аналіз досить збіднений, недостатньо прикладів відповідей дітей, вихователів чи батьків (з урахуванням специфіки роботи). Обсяг вибірки становить 40-50 осіб.

Має обґрунтовані, експериментально перевірені результати, характеризується викладом матеріалу з відповідними висновками, однак містить не зовсім обґрунтовані пропозиції. Сформульовані висновки відповідають темі дослідження, однак недостатньо чітко відображають реалізацію завдань дослідження.

Робота містить усі необхідні структурні елементи, зустрічаються граматичні та стилістичні помилки, певні технічні огріхи, несуттєві помилки в оформленні.

За результатами дослідження опубліковано 1 статтю та/або тези доповіді.

Під час захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти демонструє знання проблеми дослідження, вносить пропозиції щодо вдосконалення процесу, що досліджував, під час відповіді використовував наочні посібники (за бажанням для бакалаврської і обов'язково для магістерської роботи), відчуває незначні труднощі або недостатньо впевнено відповідає на поставлені запитання та зауваження.

Оцінка Д “задовільно” (64-73 бали). Робота виконана на середньому рівні, має дослідницький характер. У роботі недостатньо обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, неточності у визначенні дослідницького апарату. План роботи відповідає темі, однак порушена логіка висвітлення її основних теоретичних та експериментальних аспектів, питання висвітлено поверхово. Відсутній належний теоретичний аналіз достатньої кількості досліджень з проблеми, матеріал носить суто інформативний характер, майже або зовсім відсутні посилання на відповідні джерела та дослідників. Експериментальне дослідження відзначається поверховим аналізом та недостатньо перевіреними результатами, проглядається непослідовність викладу матеріалу. Не обґрунтована належним чином процедура проведення дослідження, використовується недостатня кількість методів та методик, поверхово

здійснений кількісний аналіз. Якісний аналіз досить збіднений або взагалі відсутній, недостатньо прикладів відповідей дітей, вихователів чи батьків (з урахуванням специфіки роботи). Обсяг вибірки становить 20-30 осіб. Висновки сформульовано недостатньо чітко. Вони не повністю відображають реалізацію завдань дослідження, містять необґрунтовані пропозиції.

У роботі наявні всі або відсутні окремі структурні елементи кваліфікаційної роботи (наприклад, висновки до розділу). Робота містить багато помилок (технічний переклад, граматичні та стилістичні помилки, технічні огріхи). Робота оформлена з порушенням існуючих вимог.

Немає публікацій з теми роботи.

У висновку керівника та відгуках рецензентів є суттєві зауваження до змісту роботи чи методики дослідження, аналізу результатів.

Під час захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти демонструє досить низький рівень знань змісту виконаної ним роботи, відчуває значні труднощі, відповідаючи на поставлені запитання та зауваження, виявляє невпевненість.

Оцінка Е “задовільно” (60-63 бали). Робота виконана на середньому рівні, має дослідницький характер. Недостатньо обґрунтовано актуальність проблеми дослідження або взагалі відсутня, помилки у визначенні дослідницького апарату. План роботи відповідає темі частково, порушена логіка висвітлення її основних теоретичних та експериментальних аспектів, питання висвітлені поверхово. Відсутній належний теоретичний аналіз досліджень з проблеми, матеріал носить суто інформативний характер, зовсім відсутні посилання на відповідні джерела та дослідників. Експериментальне дослідження відзначається поверховим аналізом та недостатньо перевіреними результатами, проглядається непослідовність викладу матеріалу. Необґрунтована процедура проведення дослідження, використовується один-два методи або методики, можуть не зовсім відповідати темі дослідження. Поверхово здійснений кількісний аналіз результатів дослідження, якісний аналіз взагалі відсутній. Обсяг вибірки не більше 10-20 осіб. Висновки недостатньо чітко відображають реалізацію завдань дослідження.

У роботі наявні всі або відсутні окремі структурні елементи кваліфікаційної роботи (наприклад, висновки до розділу, аналіз результатів дослідження, додатки). Робота містить багато помилок (технічний переклад, граматичні та стилістичні помилки, технічні огріхи). Є суттєві зауваження до її оформлення.

Немає публікацій з теми роботи.

У висновку керівника та відгуку рецензента є суттєві зауваження до змісту роботи чи методики дослідження, аналізу результатів.

Під час захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти демонструє низький рівень знань змісту виконаної ним роботи, не дає повних, аргументованих відповідей на поставлені запитання та висловлені зауваження.

Оцінка “незадовільно” (FX (35-59), F (0-34)). Робота виконана на початковому рівні, не має дослідницького характеру. Відсутнє належне обґрунтування актуальності проблеми дослідження, помилки у визначенні

дослідницького апарату або він взагалі відсутній. План роботи не відповідає темі, порушена логіка висвітлення її основних теоретичних та експериментальних аспектів, питання висвітлені поверхово. Відсутній належний теоретичний аналіз досліджень з проблеми, матеріал носить суто інформативний характер, зовсім відсутні посилання на відповідні джерела та дослідників. Не містить аналізу і практичного стану досліджуваної проблеми. Висновки відсутні або носять декларативний характер.

Порушена структура роботи. Не відповідає вимогам до написання кваліфікаційних робіт. Робота неграмотна, є суттєві зауваження до її оформлення.

Відсутні публікації з теми роботи.

У висновку керівника та відгуку рецензента є критичні зауваження.

Під час захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти відчуває значні труднощі у відповідях на поставлені запитання з теми, не знає теорії досліджуваної проблеми, при відповідях припускається суттєвих помилок, не підготував презентацію (для магістерської роботи).

Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку під час захисту кваліфікаційної роботи, відрховується із закладу вищої освіти.

Розділ 3

Орієнтовна тематика курсових та кваліфікаційних робіт

Тематика курсових робіт з логопедії

Методика розвитку зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку з вадами мовлення.

Особливості розвитку словникового запасу у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення.

Корекція вад звуковимови та звукосприймання у дітей-логопатів.

Розвиток мовленнєвої компетентності дошкільників із ЗНМ III рівня.

Використання форм і методів музично-естетичного виховання в корекційній роботі з дітьми-логопатами.

Корекція фонематичної сторони мовлення у дошкільників із ЗНМ III рівня.

Особливості операцій словотворення та словозміни у дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ III рівня.

Особливості формування навичок письма у дітей з дизартрією та корекція їх порушень.

Особливості навичок переказу зв'язного тексту молодшими школярами з тяжкими вадами мовлення.

Логопедична робота з розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ.

Корекція мовлення у дошкільників із заїканням засобами логоритміки.

Особливості використання казкотерапії у процесі психолого-педагогічної роботи з дітьми дошкільного віку із заїканням.

Використання монтессорівських сенсорних вправ для розвитку і корекції мовлення у дітей дошкільного віку.

Особливості розвитку мовлення у дошкільників із псевдобульбарною дизартрією.

Корекція заїкання дітей раннього віку засобами логоритміки.

Особливості підготовки старших дошкільників із загальним недорозвитком мовлення до навчання у школі.

Особливості підготовки старших дошкільників із загальним недорозвитком мовлення до навчання у школі.

Корекція мовленнєвих порушень у дітей молодшого шкільного віку засобами арт терапії.

Особливості мовленнєвих порушень при дизартрії.

Корекційна робота з дітьми ЗНМ III рівня.

Особливості порушення артикуляційної моторики у дітей з дизартрією.

Особливості формування лексико-граматичної будови мови в старших дошкільників із порушеннями мовлення.

Тематика курсових робіт з методик спеціальної освіти

Словникова робота як складова мовленнєвого розвитку дитини з тяжкими порушеннями мовлення.

Шляхи формування граматичної сторони мовлення у дітей із тяжкими порушеннями мовлення.

Особливості розвитку діалогічного мовлення дітей молодшого дошкільного віку із тяжкими порушеннями мовлення.

Формування монологічного мовлення у дітей з тяжкими порушеннями мовлення (на основі переказу.)

Особливості оволодіння дітьми з тяжкими порушеннями мовлення синтаксичною будовою мовлення.

Формування експресивного мовлення у дітей дошкільного віку з розладами аутичного спектру.

Особливості розвитку емпатії у дітей із ЗНМ III рівня.

Особливості формування навичок письма у дітей з дизартрією та їх корекція.

Особливості мовленнєвої підготовки дітей із ЗНМ до шкільного навчання

Формування усного мовлення у дітей дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.

Формування знань про будову слова у молодших школярів із загальним недорозвиненням мовлення.

Формування лексико-граматичної сторони мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.

Розвиток мовлення дітей дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення в процесі ознайомлення з природою.

Особливості формування кількісних уявлень у дітей старшого дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Розвиток мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку в процесі проведення дидактичних вправ з цікавим математичним матеріалом.

Розвиток логічного мислення в дітей з дизартрією.

Особливості розвитку уявлень учнів з тяжкими порушеннями мовлення про складену задачу і процес її розв'язування.

Розвиток пізнавальних інтересів учнів 1 класу з тяжкими порушеннями мовлення на уроках математики.

Особливості пропедевтичного навчання математики учнів в інклюзивних класах.

Тематика кваліфікаційних (бакалаврських) робіт

Корекційна робота з дітьми із розладами аутистичного спектра засобами поведінкового аналізу.

Формування мовленнєво-рухових навичок у дітей із дизартрією засобами логопедичного масажу.

Формування емпатії у дітей дошкільного віку із ЗНМ III рівня засобами психотренінгу.

Формування експресивного мовлення у дітей з РАС дошкільного віку засобами логоритміки.

Інноваційні технології корекції заїкання в дітей дошкільного віку.

Формування світогляду дитини з порушеннями мовлення в умовах інклюзивної групи.

Тематика кваліфікаційних (магістерських) робіт

Корекція мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку засобами арт-терапії.

Формування комунікативних умінь і навичок у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.

Особливості логопедичної роботи при еферентній моторній афазії.

Формування образного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення засобами художніх творів.

Особливості формування словникового запасу у дітей дошкільного віку з ринолалією.

Формування зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку засобами художніх творів.

Розвиток мовленнєво-рухових навичок у дітей дошкільного віку з псевдобульбарною дизартрією.

Формування фонематичного слуху у дітей з дизартрією засобами логоритміки.

Особливості розвитку словника у старших дітей дошкільного віку з дизартрією засобами логомасажу.

Розвиток зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення в процесі ігрової діяльності.

Формування комунікативних навичок у молодших школярів в умовах інклюзивного навчання.

Корекція просодичної сторони мовлення у дітей старшого дошкільного віку з дизартрією.

Соціально-побутова адаптація дітей з особливими потребами в умовах реабілітаційного центру.

Педагогічні умови виховання відповідальності у дітей дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Формування зв'язного мовлення при динамічній формі афазії.

Особливості розвитку мовленнєвої активності у дошкільників з розладами аутичного спектру засобами логоритміки.

Формування мовленнєвої готовності старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення до навчання в школі.

Збагачення словника молодших школярів із загальним недорозвиненням мовлення в процесі вивчення елементів словотворення.

Корекція звуковимови у дітей старшого дошкільного віку з дислалією.

Педагогічні умови розвитку мовлення гіперактивних дітей з мовленнєвими порушеннями в умовах інклюзивної групи.

Формування комунікативних навичок у дітей з розладами аутичного спектру.

Виховання толерантного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивній групі.

Особливості логопедичної роботи з розвитку комунікативної сфери у дітей з ЗНМ.

Діагностика і корекція проявів агресії у молодших школярів з порушеннями мовлення.

Формування адаптивних здібностей молодих школярів з мовленнєвими порушеннями.

Особливості розуміння казки у дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ III рівня.

Особливості розуміння поетичного тексту дітьми старшого дошкільного віку із ЗНМ III рівня.

Розвиток розуміння творчих розповідей у дітей старшого дошкільного віку з ФФНМ.

Особливості розуміння художніх прозових текстів дітьми дошкільного віку з ФФНМ.

Особливості розуміння описових текстів дітьми дошкільного віку старшої групи з ФФНМ.

Особливості формування мислення у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення III рівня.

Формування звуковимови у дітей старшого дошкільного віку з ФФНМ засобами художньої літератури.

Особливості корекції заїкання у дітей дошкільного віку засобами сюжетно-рольової гри.

Особливості формування фонетико-фонематичної складової мовлення у дітей з дислалією засобами дидактичних ігор.

Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування у дітей із ЗНМ III рівня.

Особливості поведінкових реакцій у дітей молодшого шкільного віку з поліморфною дислалією.

Розвиток комунікабельності молодших школярів в умовах інклюзивного навчання.

Розвиток лексичної складової імпресивного мовлення дітей дошкільного віку із ЗНМ.

Логопедична робота з розвитку пізнавальної діяльності дітей шостого року життя із загальним недорозвитком мовлення.

Корекція мовленнєво-рухових порушень у дітей із заїканням у процесі логоритмічних занять.

Розвиток слухової уваги і пам'яті у дітей дошкільного віку із ЗНМ.

Розвиток лексичної складової експресивного мовлення дітей з розладами аутичного спектру.

Особливості розвитку уваги дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення.

Корекція тривожності та страхів у дітей старшого дошкільного віку з дислалією.

Особливості корекції самооцінки у дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення.

Підготовка майбутніх логопедів до взаємодії з батьками дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

Педагогічні умови розвитку слухової уваги у дітей старшого дошкільного віку з вадами зору.

Корекція звуковимови у дітей дошкільного віку з ринолалією.

Корекційна робота з дітьми з ринолалією в післяопераційний період.

Розділ 4
Орієнтовні прикладні програми курсових та кваліфікаційних
(бакалаврських і магістерських) робіт

1. Корекційна робота з дітьми із розладами аутистичного спектра засобами поведінкового аналізу

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади дослідження проблеми особливостей розвитку мовлення дітей із розладами аутистичного спектра

1.1. Історичний аспект вивчення розладів аутистичного спектра

1.2. Особливості мовленнєвого спілкування дітей із розладами аутистичного спектра

1.3. Напрями корекційної роботи з дітьми із розладами аутистичного спектра

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Логопедичний аналіз стану та особливостей мовленнєвого спілкування дітей із розладами аутистичного спектра

2.1. Методика обстеження особливостей спілкування дітей із розладами аутистичного спектра

2.2. Аналіз результатів вивчення особливостей спілкування дітей із розладами аутистичного спектра

Висновки до другого розділу

РОЗДІЛ 3. Дослідно-експериментальна робота з вивчення впливу засобів поведінкового аналізу у корекційній роботі з дітьми із розладами аутистичного спектра

3.1. Використання засобів поведінкового аналізу у корекційній роботі з дітьми із розладами аутистичного спектра

3.2. Аналіз результатів експериментальної роботи

Висновки до третього розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – комунікативна діяльність дітей із розладами аутистичного спектра.

Предмет дослідження – зміст і методика поведінкового аналізу з формування комунікативної діяльності дітей із розладами аутистичного спектра.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально апробувати програму корекційної роботи, спрямованої на формування комунікативної функції мовлення у дітей із розладами аутистичного спектра засобами поведінкового аналізу.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати й узагальнити науково-теоретичні механізми порушення комунікації та методи відновлення комунікативної функції мовлення у дітей із розладами аутистичного спектра.
2. Вивчити стан мовленнєвої діяльності, зокрема наявність комунікації, у дітей із розладами аутистичного спектра.
3. Розробити програму корекційної роботи з формування комунікативної сфери в процесі поведінкового аналізу та корекційно-відновлювального навчання дітей із розладами аутистичного спектра.

Список використаних джерел

1. Антонова Д. І. Формування емоційної прихильності дитини з аутизмом до матері в процесі холдинг-терапії. *Дефектологія*. 2010. № 2. С. 3–14.
2. Базима Н. В. Формування мовленнєвої активності у дітей з аутистичними порушеннями старшого дошкільного віку: автореф. дис. канд. пед. наук. Київ, 2014. 21с.
3. Базиман Н. В. Значення музикотерапії для розвитку мовлення у дітей з аутистичними порушеннями. *Журнал «Логопедія»*. 2013. № 3. С. 3–8.
4. Байкіна Н. Г. Засвоєння навчальної програми учнями з порушенням спектру аутизму. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 2. С. 17–26.
5. Волосовець Т. В. Формування комунікативних навичок у дітей з дитячим аутизмом. *Логопедія*. 2005. № 1. С. 70–74.
6. Головченко С. М. Корекційно-відновлювальна допомога дітям з аутичними проявами в поведінці. *Таврійський вісник освіти*. 2015. № 2. С. 86–91.
7. Горбатенко В. О. Сучасні нейропсихологічні методи корекції вищих психічних функцій дітей з аутизмом. Матер. XVII Міжнар. конфер. *Політ. Сучасні проблеми науки. Гуманітарні науки*. 2017. Т. 1. С. 142–143.
8. Григорян О. О. Педагогічне обстеження дітей молодшого шкільного віку з синдромом дитячого аутизму. *Корекційна педагогіка*. 2005. № 4. С. 34–46.
9. Додзіна О. Б. Психологічні характеристики мовного розвитку дітей з аутизмом. *Дефектологія*. 2008. № 6. С. 44–52.
10. Марценковський І. А. Вимоги до програмно-цільового обслуговування дітей з розладами зі спектра аутизму: методичні рекомендації. Київ, 2009. 46 с.
11. Островська К. О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 110 с.
12. Павалакі І. Ф. Проблеми навчання дітей з РДА. *Психотерапія*. 2007. №7. С. 42–45.
13. Романчук О. І. Розлади спектра аутизму в запитаннях та відповідях. Львів: Колесо, 2009. 168 с.

14. Скрипник Т. В. Феноменологія аутизму. Київ: Фенікс, 2010. 320с.
15. Шеремет М. К. Корекційно-розвивальна робота з розвитку комунікативної функції мовлення у дітей з аутистичними порушеннями старшого дошкільного віку. *Актуальні проблеми корекційної освіти*. 2015. № 5. С. 369–378.
16. Шрамм Р. Б. Дитячий аутизм і АВА. Терапія, заснована на методах прикладного аналізу поведінки. Екатеринбург: Рама Паблішинг, 2013. 208 с.
17. Шульженко Д. І. Аутизм – не вирок. Львів: Кальварія, 2010. 224с.
18. Шульженко Д. І. Основи психологічної корекції аутистичних порушень у дітей. Київ: Слово, 2009. 381 с.

2. Формування мовленнєво-рухових навичок у дітей із дизартрією засобами логопедичного масажу

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади дослідження проблеми використання логопедичних масажних технік у корекції дизартрії

1.1. Роль логопедичного масажу у корекційній роботі логопеда

1.2. Методика проведення логопедичного масажу

1.3. Специфіка проведення логопедичного масажу при дизартрії

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Логопедичний аналіз особливостей мовленнєво-рухових навичок у дітей із дизартрією

2.1. Методики обстеження мовленнєво-рухових навичок у дітей із дизартрією

2.2. Аналіз результатів вивчення особливостей мовленнєво-рухових навичок у дітей із дизартрією

Висновки до другого розділу

РОЗДІЛ 3. Дослідно-експериментальна робота з вивчення впливу логопедичних масажних технік у корекції дизартрії

3.1. Використання прийомів логопедичного масажу у корекції дизартрії

3.2. Аналіз результатів дослідно-експериментальної роботи

Висновки до третього розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – стан мовленнєво-рухових навичок у дітей дошкільного віку з дизартрією.

Предмет дослідження – логопедичний масаж як засіб формування мовленнєво-рухових навичок дітей із дизартрією.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати і експериментально дослідити особливості використання логопедичного масажу у корекції дизартрії.

Завдання дослідження:

1. Вивчення і аналіз науково-теоретичних джерел з проблеми використання логопедичних масажних технік у корекції дизартрії.
2. Виявити особливості мовленнєво-рухових навичок у дітей із дизартрією.
3. Розробити програму використання логопедичного масажу у корекції дизартрії.

Список використаних джерел

1. Гаврилова Н. С. Анатомо-фізіологічні особливості периферійних органів мовлення. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2015. № 6. С. 30–48.
2. Гаврилова Н. С. Логопедичний масаж як засіб корекції порушень артикуляційної моторики у дітей. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2015. № 5. С. 42–54.
3. Галущенко В. І. Аспекти активізації корекційної роботи з розвитку психо-мовленнєвої та моторної сфери у дітей з дизартричними розладами. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2015. № 5. С. 54–63.
4. Голуб А. В. Сучасний стан дослідження усного мовлення дітей з дизартрією старшого дошкільного віку. *Науковий часопис. Корекційна педагогіка*. 2016. № 27. С. 48–52.
5. Друзь В. В. Логопедичний масаж – запорука успіху корекції звуковимови за стертої форми дизартрії. *Логопедія*. 2014. № 9 (45). С. 37–45.
6. Дьякова Е. А. Логопедичний масаж. Львів: Академія, 2005. 94 с.
7. Єфименко Н. О. Методика ігрового тестування рухового розвитку і неврології дітей в нормі і при патології. Київ: Просвіта, 2003. 143 с.
8. Кареліна І. Б. Диференціальна діагностика стертих форм дизартрій і складної дислалії. *Дефектологія*. 1996. № 5. С. 10–14.
9. Кондратенко В. О., Волошина Ю. А. Особливості мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку з дизартрією. *Логопедія*. 2013. № 4. С. 39–45.
10. Кондратенко В. О., Панченко О. М. Використання масажу у логопедичній роботі. *Науковий часопис. Корекційна педагогіка*. 2011. № 17. С. 102–105.
11. Конопляста С. Ю. Психолого-педагогічне вивчення дітей з вадами мовлення. Київ: УДПУ імені М. П. Драгоманова, 1997. 117 с.
12. Кришневська О. Г. Метод масажу в корекції мовленнєвих порушень. *Логопедія*. 2018. № 4 (88). С. 57–68.
13. Кущнецова О. В. Дизартрія як одна з найпоширеніших мовленнєвих вад сучасності. *Логопед*. 2017. № 4 (76). С. 59–66.
14. Лалаєва Р. І. Проблеми логопедичної діагностики. Київ: Слово, 2007. 223 с.
15. Ласточкіна О. В. Логопедичний масаж. Суми: Суми ДПУ імені А.С.Макаренка, 2012. 80 с.

16. Мисула І. Р. Медична та соціальна реабілітація. Тернопіль: ТДМУ, 2005. 233 с.
17. Потапенко О. М., Галета З. А. Використання логопедичного масажу в системі корекційної роботи логопеда. *Науковий часопис. Корекційна педагогіка*. 2017. № 32. С. 48–52.
18. Потапенко О. М. Логопедичний масаж в системі корекційної роботи логопеда. *Логопедія*. 2013. № 3. С. 64–67.
19. Рібцун Ю. В. Види логопедичного масажу в роботі з дітьми із порушеннями мовленнєвого розвитку. Кам'янець-Подільський : КПНУ, 2013. 372 с.
20. Степашко М. В., Сухостат Л. В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині. Київ: ВСВ Медицини. 2010. 352 с.

3. Індивідуальний підхід у навчанні дітей з ДЦП в інклюзивному освітньому просторі

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти проблеми індивідуального підходу у навчанні дітей з ДЦП в інклюзивному освітньому просторі

1.1. Психолого-педагогічні дослідження проблеми інклюзивного навчання дітей з особливими потребами

1.2. Сучасний стан проблеми виховання дітей, які страждають на церебральний параліч

1.3. Індивідуальний підхід як провідний принцип навчання дітей з дитячим церебральним паралічем в інклюзивному освітньому просторі

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження ефективності індивідуального підходу у формуванні навчальних досягнень учнів з ДЦП

2.1. Психофізіологічні особливості готовності дітей із дитячим церебральним паралічем до навчання у загальноосвітній школі

2.2. Реалізація індивідуального підходу у формуванні навчальних досягнень учнів з ДЦП

2.3. Аналіз результатів дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – корекційно-педагогічна робота з дітьми, які страждають на церебральний параліч.

Предмет дослідження – індивідуальний підхід до навчання дітей з церебральним паралічем в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність індивідуального підходу у руховій корекції та формуванні навчальних досягнень дітей з ДЦП в інклюзивному освітньому просторі.

Завдання:

1. З'ясувати стан психолого-педагогічного обґрунтування порушеної проблематики в наукових дослідженнях.
2. Обґрунтувати класифікацію та епідеміологію ДЦП.
3. Експериментально дослідити психофізіологічні аспекти готовності дітей із ДЦП до навчання у школі.
4. Експериментально довести ефективність індивідуального підходу у руховій корекції та формуванні навчальних досягнень учнів з ДЦП.

Список використаних джерел

1. Актуальные проблемы диагностики задержки психического развития детей / под ред. К.С. Лебединской. М. : Педагогика, 1982. 190 с.
2. Белопольская Н.Г. Психологические исследования мотивов учебной деятельности у детей с задержкой психического развития. Москва: Линия, 1972. 184 с.
3. Глуханюк Т. Соціально-психологічний супровід дітей із особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітнього навчального закладу. Режим доступу : <http://www.ippo.if.ua/predmety/ocppsr/index.php?id=78&r=site/stattya>. (Дата звернення 13.05.2019).
4. Готовимся к школе. Программно-методическое оснащение коррекционно-развивающего воспитания и обучения дошкольников с ЗПР / под ред. С.Г. Шевченко. Москва: ЦуиПЛ, 1998. 90 с.
5. Колупаєва А. А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади: [монографія]. К.: Педагогічна думка, 2007. 457 с.
6. Корекція психосоціального розвитку дітей з церебральним паралічем у реабілітаційному центрі: [навч.-метод. посібник] / Т.Д. Ілляшенко, А.Г. Обухівська, О.В. Романенко, Н.С. Скрипка. Київ, 2003. С. 12–67.
7. Лореман Т., Демплер Д., Харві Д. Інклюзивна освіта: Підтримка відмінностей на уроці. *Дефектологія*. 2009. № 4. С. 2–4.
8. Мамайчук И.И. Психокоррекционные технологии для детей с проблемами в развитии. Санкт-Петербург: Нева, 2003. 311 с.
9. Подобед В.Л. Особенности кратковременной памяти детей с задержкой психического. *Дефектология*. 1991. № 3. С. 32–37.
10. Рубинштейн С.Я. Психология умственно отсталого школьника. Москва: Психология, 1986. 330 с.

4. Корекція мовленнєво-рухової діяльності дошкільників з ДЦП

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичний аналіз проблеми мовленнєво-рухової діяльності дошкільників з ДЦП

1.1. Особливості психофізичного розвитку дітей з ДЦП

1.2. Мовленнєво-рухова діяльність та її порушення у дітей дошкільного віку із ДЦП

1.3. Особливості корекційної роботи із дітьми з ДЦП

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження ефективності корекційної програми мовленнєво-рухової діяльності дошкільників з ДЦП

2.1. Виявлення рівня сформованості мовленнєво-рухової діяльності дошкільників з ДЦП

2.2. Реалізація корекційної програми мовленнєво-рухової діяльності дошкільників з ДЦП

2.3. Аналіз результатів експерименту

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовленнєво-рухова діяльність дітей з ДЦП.

Предмет дослідження – розвиток мовленнєво-рухової діяльності дошкільників з ДЦП.

Мета роботи – теоретично обґрунтувати, розробити та апробувати корекційну програму розвитку мовленнєво-рухової діяльності дошкільників з ДЦП.

Завдання дослідження:

1. Вивчити стан розробленості проблеми мовленнєво-рухової діяльності дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

2. Виявити рівень розвитку мовленнєво-рухової діяльності дошкільників з ДЦП.

3. Розробити та апробувати корекційну програму мовленнєво-рухової діяльності дошкільників з ДЦП та експериментально перевірити її ефективність.

Список використаних джерел

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2014. 344 с.

2. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: теорія і практика. Запоріжжя: Просвіта, 2002. 216 с.

3. Галущенко В. І. Аспекти активізації корекційної роботи з розвитку психо-мовленнєвої та моторної сфери у дітей з дизартричними розладами. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2015. № 5. С. 54–63.
4. Голуб А. В. Сучасний стан дослідження усного мовлення дітей з дизартрією старшого дошкільного віку. Науковий часопис. *Корекційна педагогіка*. 2016. № 27. С. 48–52.
5. Друзь В. В. Логопедичний масаж – запорука успіху корекції звуковимови за стертої форми дизартрії. *Журнал Логопедія*. 2014. № 9 (45). С. 37–45.
6. Дьякова Е. А. Логопедичний масаж. Львів: Академія, 2005. 94 с.
7. Єфименко Н. О. Методика ігрового тестування рухового розвитку і неврології дітей в нормі і при патології. Київ: Просвіта, 2003. 143 с.
8. Кареліна І. Б. Диференціальна діагностика стертих форм дизартрій і складною дислалиї. *Дефектологія*. 1996. № 5. С. 10–14.
9. Лисина М. И. Общение, личность и психика ребёнка / под ред. А. Г. Рузской. Москва: 1997. 58 с.
10. Литвиненко Т. І. Домашня логопедія: вправи, які допоможуть дитині говорити правильно. Харків: Віват, 2014. 47 с.
11. Логопедична робота в дошкільному навчальному закладі. Київ: Ред. загально пед. газет, 2013. 128 с.
12. Піроженко Т. О. Комуникативно-мовленнєвий розвиток дитини: монографія. ТОВ: Нора-прінт, 2002. 309 с.
13. Рібцун Ю. В. Професійний довідник учителя-логопеда дошкільного навчального закладу. Харків: Вид. група Основа, 2013. 239 с.
14. Тарасун В. В. Логодидактика : навч. посіб. для вищ. навч. закл. Київ: Вид-во Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова, 2004. 348 с.
15. Тищенко В. В. Як навчити дитину правильно розмовляти: від народження до 5 років : поради батькам. Київ: Літера ЛТД. 2006. 128 с.
16. Федорович Л. О. Логопедичний альбом: навч. посібник для студ. вищих закл. освіти, які навч. за спец. Дефектологія. Логопедія, вихователів, учителів, логопедів шкіл і дитячих садків та батьків. Полтавський держ. педагогічний ун-т ім. В.Г.Короленка. Полтава, 2001. 186с.
17. Шеремет М. К. Логопедія: підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2018. 218 с.

5. Корекційно-відновлювальна робота логопеда з хворими на динамічну форму афазії

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади дослідження проблеми мовленнєвого спілкування осіб із динамічною формою афазії

1.1. Історичний аспект вивчення афазії

1.2. Особливості мовленнєвого спілкування хворих із динамічною формою афазії

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Дослідно-експериментальна робота з вивчення стану та особливостей мовленнєвого спілкування хворих із динамічною формою афазії

2.1. Методика логопедичного обстеження сформованості особливостей мовленнєвого спілкування хворих із динамічною формою афазії

2.2. Корекційно-віновлювальна робота при динамічній афазії

2.3. Аналіз результатів експериментальної роботи

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовленнєва діяльність хворих на динамічну афазію.

Предмет дослідження – зміст і методика спеціально організованої корекційної роботи з відновлення мовленнєвої діяльності хворих на динамічну афазію.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально апробувати зміст і методику роботи, спрямованої на відновлення втрачених функцій мовленнєвої сфери хворих на динамічну форму афазії.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати й узагальнити науково-теоретичні механізми порушення мовлення за даними афазіології та методи відновлення мовленнєвих функцій у дорослих з динамічною формою афазії.

2. Визначити стан мовленнєвої діяльності у хворих на динамічну форму афазії.

3. Розробити програму корекційно-відновлювальної роботи логопеда навчання з хворими на динамічну форму афазії.

Список використаних джерел

1. Ахутина Т. В. Нейролингвистический анализ динамической афазии. 2-е доп. и исправл. издание. Москва: Изд-во Теревинф, 2002. 144 с.

2. Бейн Э. С., Овчарова П. А. Клиника и лечение афазий. Москва: Книга по требованию, 2012. 208 с.

3. Белопасова А. В., Кадыков А. С., Шахпаронова Н. В. Постинсультная афазия: факторы, влияющие на восстановление. *Материалы конгресса, посвященного 110-летию со дня рождения А. Р. Лурия*. Москва, 2012. 14 с.

4. Бондар В. І. Проблеми корекційного навчання у спеціальній педагогіці. Навч. посібн. Київ: Наш час, 2005. 176 с.

5. Боровик С. П. Борьба с инсультом и сосудисто-мозговыми заболеваниями: проблемы, решения, перспективы. *Український медичний часопис*. 2014. № 6 (104). С. 24–27.

6. Визель Т. Г. Нейропсихологическое блиц-обследование. Москва: В. Секачев, 2015. 24 с.
7. Кузик Ю. І. Ішемічний інсульт екстракраніального генезу: огляд літератури та аналіз випадку. *Вісник наукових досліджень*. 2014. № 2. С. 26–28.
8. Лянна О.В. Динаміка наукового висвітлення проблеми теорії і методики відновлення мовлення при афазії. *Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України*: Матеріали VII Всеукр. наук. конфер. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2007. С. 149-157.
9. Соботович Е. Ф. Психолінгвістическая структура речевой деятельности и механизмы её формирования. Киев: ІЗМН, 1997. 44 с.
10. Цветкова Л. С. Восстановительное обучение при локальных поражениях мозга. Москва: МПСИ, 2010. 376 с.
11. Чистович Л. А. Физиология речи: Восприятие речи человеком. Москва: Книга по Требованию, 2012. 386 с.
12. Шеремет М. К. Логопедія : підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2018. 218 с.
13. Шохор-Троцкая М. К. Логопедическая работа при афазии на раннем этапе восстановления. Москва: Институт общегуманитарных исследований, В. Секачев, 2002. 128 с.
14. Шохор-Троцкая М. К. Речь и афазия. Москва: Эксмо-Пресс, В. Секачев, 2001. 416 с.
15. Шохор-Троцкая М. К. Стратегия и тактика восстановления речи. Москва: ЭКСМО-Пресс, В. Секачев, 2001. 432 с.

6. Формування зв'язного мовлення у дітей з розладами спектру аутизму засобами арт-терапії

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи вивчення особливостей формування зв'язного мовлення у дітей з розладами спектру аутизму засобами арт-терапії

- 1.1. Основні теорії вивчення дитячого аутизму
 - 1.2. Особливості розвитку зв'язного мовлення у дітей з розладами спектру аутизму
 - 1.3. Значення арт-терапії в формуванні зв'язного мовлення дітей з РСА
- Висновок до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальна робота з формування зв'язного мовлення у дітей з розладами спектру аутизму засобами арт-терапії

- 2.1. Діагностика сформованості усного мовлення у дітей з розладами спектру аутизму засобами арт-терапії
 - 2.2. Практичне застосування системи засобів арт-терапії у формуванні усного мовлення дітей з РСА
 - 2.3. Аналіз результатів експериментальної роботи
- Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – зв'язне мовлення дітей з РСА.

Предмет дослідження – арт-терапія як засіб розвитку зв'язного мовлення дітей з РАС.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити систему роботи з формування зв'язного мовлення у дітей з РСА.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати психолого-педагогічну літературу з проблеми дослідження.
2. Визначити значення арт-терапевтичних технік у формуванні зв'язного мовлення дітей з РСА.
3. З'ясувати особливості розвитку зв'язного мовлення у дітей з РСА.
4. Розробити та апробувати систему занять із застосуванням арт-терапії з розвитку зв'язного мовлення із поєднанням стратегії «Візуального розкладу» та арт-терапії.
5. Експериментально перевірити ефективність системи занять із застосуванням арт-терапії з формування зв'язного мовлення у дітей з розладами спектру аутизму.

Список використаних джерел

1. Аршатська О. С. Психологічна допомога дитині раннього віку при дитячому аутизмі. *Дефектологія*. 2005. №2. С. 46-56.
2. Бонар В.І. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому просторі: початкова ланка / За редакцією: В. І. Бондаря, В. В. Засенка. Київ: Амадей, 2004. 152с.
3. Гилберт К. Аутизм. Медицинское и педагогическое воздействие. Москва: ВЛАДОС, 2005. 144 с.
4. Додзіна О. Б. Психологічні характеристики мовного розвитку дітей з аутизмом. *Дефектологія*. 2004. №6. С. 44-52.
5. Іванов Є. С. Дитячий аутизм: Діагностика та корекція: Навч. посібник СПб.: Дидактика Плюс, 2004. 124 с.
6. Каган. В. Е. Аутизм у дітей. Львів: Медицина, 1981. С.187-188.
7. Карвасарская И. Б. В стороне. Из опыта работы с аутичными детьми. Москва: Теревинф, 2003. 70 с.
8. Косарева Г. М. Синдром раннього дитячого аутизму. Особливості мовленнєвого розвитку. *Дефектолог*. 2008. №5. С. 14-18.
9. Косарева Г. М. Характеристика діагностичного інструментарію для виявлення особливостей раннього розвитку дітей з розладами аутистичного спектру. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти [Текст]* : зб. наук. пр. : наук. записки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту /

Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; [ред. кол.: С. С. Пальчевський, М. С. Янцур, І. Д. Бех та ін.]. Рівне : [РДГУ], 2012. Вип. 5 (48). С. 147-149.

10. Косарева О. І. Психологічні особливості навчання і виховання дітей з різними освітніми потребами (на прикладі дітей з раннім дитячим аутизмом). *Оновлення змісту, форм та методів навчання та виховання в закладах освіти: Зб.наук.праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 13 (56). Рівне: РДГУ, 2016. С.135-138.*

11. Лаврентьева Н. Б. Педагогічна діагностика дітей з аутизмом. *Дефектологія. 2003. №2. С. 25-28.*

12. Мазуренко І. М. Синдром органічного аутизму в дітей із затримкою психічного розвитку. *Практична психологія та соціальна робота. 2009. №6. С.78-80.*

13. Мамайчук І. І. Поміч психолога дітям с аутизмом. Санкт-Петербург: Речь, 2017. 288 с.

14. Мушкевич М. І. Експериментальний аналіз практичної роботи з аутичними дітьми в процесі сімейного консультування й терапії. *Психологічні перспективи. 2009. №14. С. 12-18.*

15. Островська К. О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 110 с.

16. Рассказова О. І., Тарасенко Н.В. Інтерактивна книга як засіб роботи з дітьми з розладом аутистичного спектра. *Дитина з особливими потребами. Інклюзивна освіта. Дефектологія. Корекційна робота. 2015. №9. С. 2-5.*

17. Скрипник Т. В. Системно-феноменологічний підхід до діагностики та корекції розвитку дітей з аутизмом. Ін-т спец. педагогіки НАПН України. Київ, 2010. 385 с.

18. Скрипник Т. В. Стандарти психолого-педагогічної допомоги дітям з розладами аутичного спектра: навч.-метод. посіб. Київ: Гнозис, 2013. 60с.

19. Скрипник Т. В. Феноменологія аутизму. К.: Видавництво «Фенікс», 2010. 388 с.

20. Стребелева О. А. Специальная дошкольная педагогика: Учебное пособие. Москва: Академия, 2019. 389 с.

21. Хаустов А.В. Дослідження комунікативних навичок у дітей з синдромом раннього дитячого аутизму. *Дефектологія. 2004. №4. С. 69-74.*

22. Яковлева Л. Психологічний супровід дітей-аутистів. Київ: Редакція загальнопедагогічних газет «Бібліотека шкільного світу», 2013. 120 с.

7. Формування комунікативних навичок у дітей з РСА

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади формування комунікативних навичок у дітей з РСА

1.1. Основні теорії вивчення дитячого аутизму та його особливостей

1.2. Розвиток комунікативних навичок у дітей з РСА

1.3. Альтернативні методи комунікації для дітей з РСА

Висновок до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження проблеми формування комунікативних навичок дітей з РСА

2.1. Діагностика сформованості комунікативних навичок у дітей з аутизмом

2.2. Система роботи з формування комунікативних навичок у дітей з РСА

2.3. Оцінка ефективності системи роботи з формування комунікативних навичок у дітей з РСА

Висновок до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – діти з розладами аутистичного спектру.

Предмет дослідження – формування комунікативних навичок у дітей з розладами спектру аутизму.

Мета дослідження – теоретично проаналізувати та емпірично дослідити особливості розвитку комунікативних навичок у дітей з РСА.

Завдання дослідження:

1. Теоретично обґрунтувати проблему розвитку комунікативних навичок у дітей з РСА.

2. Емпірично дослідити особливості розвитку комунікативних навичок у дітей з РСА.

3. Розробити та апробувати систему роботи з формування комунікативних навичок у дітей з РСА.

4. Здійснити оцінку ефективності системи роботи з формування комунікативних навичок у дітей з РСА.

Список використаних джерел

1. Барбера М.Л., Расмуссен Т. Детский аутизм и вербально-поведенческий подход / переводчик: Сергеев Д. Екатеринбург: Рама Паблишинг, 2014. 304 с.

2. Башина В.М. Аутизм в детстве. Москва: Медицина, 2009. 236 с.

3. Бонар В.І. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому просторі: початкова ланка / За редакцією: В. І. Бондаря, В. В. Засенка. Київ: Амадей, 2004. 152с.

4. Гилберт К. Аутизм. Медицинское и педагогическое воздействие. Москва: ВЛАДОС, 2005. 144 с.

5. Гур'єва В. А. Психогенні розлади у дітей та підлітків. Київ: Велес, 1996. 230 с.

6. Дитячий аутизм: інклюзивне навчання, як один із шляхів адаптації дітей з особливими потребами до життя у суспільстві. Режим доступу:

<http://voronaky.edukit.lviv.ua/Files/downloads/Наукова%20робота%20аутизм.pdf>.
(Дата звернення 15.05.2019).

7. Додзіна О. Б. Психологічні характеристики мовного розвитку дітей з аутизмом. *Дефектологія*. 2004. №6. С. 44-52.

8. Допомога дітям з раннім дитячим аутизмом [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ibib.ltd.ua/psihologicheskoe-soprovozhdenie-detey-33805.html> (Дата звернення: 23.06.2019).

9. Иванов С. С. Детский аутизм: Диагностика и коррекция. Санкт-Петербург: Дидактика Плюс, 2004. 124 с.

10. Карвасарская И. Б. В стороне. Из опыта работы с аутичными детьми. М.: Теревинф, 2003. 70 с.

11. Косарева Г. М. Особливості психічного та мовленнєвого розвитку дітей з аутистичними порушеннями. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*: зб. наук. пр.: наук. записки Рівнен. держ. гуманіт. Ун-ту. Рівне: РДГУ, 2011. Вип. 1 (44). С. 163-167.

12. Косарева Г.М. Синдром раннього дитячого аутизму. Особливості мовленнєвого розвитку. *Дефектолог*. 2008. №5. С. 14-18.

13. Лаврентьева Н. Б. Педагогічна діагностика дітей з аутизмом. *Дефектологія*. 2003. №2. С. 25-28.

14. Мазуренко І.М. Синдром органічного аутизму в дітей із затримкою психічного розвитку. *Практична психологія та соціальна робота*. 2009. №6. С.78-80.

15. Манеліс Н.Г. Ранній аутизм. Психологічні та нейропсихологічні механізми. *Шк. здоров'я*. 1999. № 2. С. 11-16.

16. Нотбом Э. 10 вещей, о которых хотел бы рассказать вам ребенок с аутизмом/ переводчик: Шубина М., редактор: Дименштейн М. Москва: Теревинф, 2012. 146 с.

17. Роджерс С.Дж., Доусон Д., Висмара Л.А.. Денверская модель раннего вмешательства для детей с аутизмом: Как в процессе повседневного взаимодействия научить ребенка играть, общаться и учиться / [пер. с англ. В. Дегтяревой]. Екатеринбург: Рама Паблишинг, 2016. 416 с.

18. Скрипник Т.В. Стандарти психолого-педагогічної допомоги дітям з розладами аутичного спектра: навч.-метод. посіб. Київ: Гнозис, 2013. 60 с.

19. Фрост Л., Бонди Э. Система альтернативной коммуникации с помощью карточек (PECS): руководство для педагогов / переводчик: Мельникова Е.; редактор: Яремчук М. В. Москва: Теревинф, 2011. 416 с.

20. Шрамм Р. Детский аутизм и АВА. АВА: терапия, основанная на методах прикладного анализа поведения / редактор: Сапожникова С. Екатеринбург: Рама Паблишинг, 2014. 208 с.

8. Розвиток соціально-комунікативної компетенції у дітей-логопатів старшого дошкільного віку

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи вивчення проблеми розвитку соціально комунікативної компетенції у дітей-логопатів старшого дошкільного віку

1.1. Стан розробки питання соціально-комунікативної компетенції у науковій літературі

1.2. Психолого-педагогічні особливості становлення розвитку соціально-комунікативної компетенції у дітей-логопатів старшого дошкільного віку

1.3. Методи, форми і засоби розвитку соціально-комунікативної компетенції у дітей старшого дошкільного віку із мовленнєвими порушеннями

Висновок до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Дослідно-експериментальна робота з розвитку соціально комунікативної компетенції у дітей-логопатів старшого дошкільного віку

2.1. Педагогічна діагностика стану сформованості соціально-комунікативної компетенції у дітей старшого дошкільного віку з порушеннями мовлення

2.2. Система роботи з розвитку соціально-комунікативної компетенції у дітей-логопатів старшого дошкільного віку

2.3. Аналіз результатів дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – соціально-комунікативна компетенція як базова інтегральна характеристика особистості.

Предмет дослідження – процес розвитку соціально-комунікативної компетенції у дітей-логопатів старшого дошкільного віку.

Мета дослідження – теоретично вивчити та експериментально перевірити ефективність організації процесу розвитку соціально-комунікативної компетенції у дітей-логопатів старшого дошкільного віку.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз теоретичних джерел з проблеми розвитку соціально-комунікативної компетенції у дітей-логопатів старшого дошкільного віку.

2. Визначити критерії та методику діагностики рівня розвитку соціально-комунікативної компетенції у дітей-логопатів старшого дошкільного віку.

3. Розробити та експериментально перевірити ефективність організації процесу розвитку соціально-комунікативної компетенції у дітей старшого дошкільного віку з мовленнєвими порушеннями.

Список використаних джерел

1. Айзенбарт М.М. Результати порівняльної характеристики рівнів сформованості соціально-комунікативної компетенції дітей старшого дошкільного віку. Збірник наукових праць Херсонського державного університету. *Педагогічні науки*. 2015. Вип. 67. С. 163-170.

2. Астапов В.М. Дети с нарушениями развития : Хрестоматия для студентов и слушателей спецфакультетов. Москва : Владос, Воронеж.: Феникс, 2011. 560 с.
3. Васильева С. Порядок і разом: соціалізуємо старшого дошкільника: навчально-методичний посібник. / за заг.ред. Н. Гавриш. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2018. 252 с.
4. Виговська О.Є. Соціалізація дитини з мовленнєвими порушеннями. *Логопед.* 2013. №5. С. 40-43.
5. Гаркуша Ю.Ф., Коржевина В.В. Особенности общения детей дошкольного возраста с недоразвитием речи. *Ребенок. Раннее выявление отклонений в развитии речи и их преодоление*; под ред. Ю.Ф. Гаркуши. Москва: Московский психолого-социальный институт, 2003. 288 с.
6. Глухов В.П. Методика формирования связной речи детей дошкольного возраста с общим речевым недоразвитием. Москва : МГОПУ, 2001. 140 с.
7. Дегтяренко Т.М., Вавіна Л.С. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; Сум. держ. пед. ун-т ім. А.С.Макаренка. Суми : Унів. кн., 2008. 302 с.
8. Дмитриев А.А., Ковылова Е.В. Особенности коммуникативного развития детей старшего дошкольного возраста с общим недоразвитием речи (ОНР). *Коррекционная педагогика.* 2009. № 5 (35). С. 52-56.
9. Добротвор О.В. Комунікативна компетентність як предмет наукового дослідження. *Педагогічний процес: теорія і практика.* 2013. Вип. 3. С. 56-62.
10. Дроздова Н.В. Формирование речевой активности старших дошкольников с общим недоразвитием речи на логопедических занятиях : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03. Минск, 2001. 20 с.
11. Зелінська-Любченко К.О. Розвиток мовленнєвої діяльності у дошкільників в умовах онто- та дизонтогенезу. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць : Вип. 7, у 2 т. / за ред. В.М. Синьова, О.В. Гаврилова. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2016. Т. 1. С. 144–154.*
12. Иванов Д.Л., Митрофанов К.Г., Соколов О.В. Компетентностный подход в образовании. Проблемы, понятия, инструментарий : учебно-методическое пособие. Москва : АПКиППРО, 2005. 101 с.
13. Кобилінська В.Ф. Дидактичні ігри для дітей з вадами мовлення. *Логопед.* 2016. №12. С. 17-20.
14. Ковшиков В.А. Экспрессивная алалия. Москва : Институт общегуманитарных исследований, 2001. 96 с.
15. Козина И.Б. Формирование мотивации к коррекционным занятиям у дошкольников с нарушениями произношения. *Дефектология.* 2004. №5. С. 69-75.
16. Кудярьська Т.Б. Виховання та навчання дітей з мовними порушеннями в умовах модернізації освіти. *Логопед.* 2011. №8. С. 17-18.

17. Лемешук М.А. Розвиток комунікативних навичок дітей із загальним недорозвиненням мовлення у процесі соціалізації. *Materiály XII mezinárodní vědecko praktická konference «Zprávy vědecké ideje 2016»*. Díl 3. *Pedagogická věda. Praha. Publishing House «Education and Science»*, 2016. с. 29-33.

18. Луценко І. Організація комунікативно-мовленнєвої діяльності дошкільнят на засадах дитиноцентризму. *Дошкільнє виховання*. 2015. № 1. С. 7-10.

19. Мартиненко І.В. Методика формування комунікативних вмінь у дітей старшого дошкільного віку із порушеннями мовленнєвого розвитку. *Логопедія*. 2012. № 2. С. 44-48.

20. Семенович А.В., Халилова Л.Б., Ланина Т.Н. Закономерности становления сенсомоторного уровня реализации связного высказывания у дошкольников с недоразвитием речи. *Дефектология*. 2004. № 5. С. 55-60.

21. Соловьева Л.Г. Особенности коммуникативной деятельности детей с общим недоразвитием речи. *Дефектология*. 2006. № 1. С. 62-66.

22. Хмара Н.В. Проблеми соціалізації дітей із мовленнєвими порушеннями. *Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. [«Проблеми соціалізації молодших школярів»] (Херсон, 24-25 грудня 2003 р.) та матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. [«Формування ціннісних орієнтацій молодших школярів у Європейському контексті»] (Херсон, 19-20 квітня 2004 р.)*; М-во освіти і науки України, Херсон, держ. ун-т. Херсон : Айлант, 2004 С. 60-64.

9. Формування комунікативних навичок молодших школярів в умовах інклюзивного навчання

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи вивчення проблеми формування комунікативних навичок у дітей з ООП в умовах інклюзивного навчання

1.1. Аналіз проблеми розвитку комунікативних навичок в психолого-педагогічній науці

1.2. Особливості інклюзивного навчання

1.3. Теоретичні засади формування комунікативних навичок у дітей з ООП

Висновок до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Дослідно-експериментальна робота з формування комунікативних навичок у дітей з ООП в умовах інклюзивного навчання

2.1. Діагностика сформованості комунікативних навичок у дітей молодшого шкільного віку

2.2. Шляхи формування комунікативних навичок в умовах інклюзивної освіти

2.3. Аналіз результатів дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – діти молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами.

Предмет дослідження – процес формування комунікативних навичок у дітей молодшого шкільного віку з ООП з в умовах інклюзивної освіти.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективні умови формування комунікативних навичок учнів з ООП в умовах інклюзивного навчання.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати поняття «комунікативні навички» в психолого-педагогічній науці.
2. Описати особливості формування комунікативних навичок в онтогенезі.
3. Дослідити рівні сформованості комунікативних навичок молодших школярів з ООП.
4. Апробувати систему роботи з формування комунікативних навичок у молодших школярів з ООП в умовах інклюзивного навчання;
5. Здійснити оцінку ефективності системи роботи з формування комунікативних навичок у молодших школярів з ООП в умовах інклюзивного навчання.

Список використаних джерел

1. Андреева М. О. Формування толерантності учнів початкової школи в інклюзивному навчальному закладі. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія : зб. наук. пр.; Крим. гуманітар. ун-т., Ялта. 2013. Вип. 39. С. 36 – 41
2. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н. М. Дятленко, Н. З. Софій, О. В. Мартинчук, Ю. М. Найда, під заг. ред. М. Ф. Войцехівського. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.
3. Балакірська Л. В. Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами. *Методичні орієнтири*. 2011. № 6. С. 11–13.
4. Березовська Л. І. Теоретичні засади комунікативно-мовленнєвої підготовки соціальних працівників у вищій школі. URL: <http://oaji.net/articles/2019/797-1562401548.pdf> (Дата звернення 13.03.2019).
5. Бондаренко Н. Нові підходи до корекційної роботи з дітьми-логопатами. Поєднання загальноприйнятих артикуляційних вправ із нетрадиційними для вдосконалення артикуляційної моторики. *Дефектолог*. 2012. № 10 (70).
6. Бородіна О. С., Бойчук Ю. Д. Методичні рекомендації щодо організації та змісту діяльності вчителя загальноосвітнього навчального закладу в умовах інклюзивного навчання. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2013. 20 с.

7. Дмитренко К. А. Працюємо з «особливою» дитиною у «звичайній» школі. Харків: ВГ «Основа», 2018. 120 с.
8. Емельянова И. А. Педагогическая технология формирования коммуникативных умений и навыков у младших школьников с нарушением интеллекта: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.03. Екатеринбург. 2009. 273 с.
9. Качуровська О. Новітні засоби корекції та розвитку мовлення учнів із ТВМ. *Дефектологія*. 2006. №2. С .18-22.
10. Козырева О.А. Логопедические технологии: учебное пособие; Краснояр.гос. пед. ун-т им. В.П. Астафьева. Красноярск, 2016. 216 с.
11. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів : навч.-метод. посіб. Київ: АТОПОЛ, 2010. 96 с.
12. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене наук.- метод.посіб. Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. 274 с.
13. Корнева Л. Гендерний аспект комунікації. *Філологічні науки*. 2013. №13. С. 106 –113.
14. Коробкова О. Ф. Содержание понятий «Коммуникативная компетенция», «Коммуникативные навыки» и «Речевые навыки» в современной нормативной документации и научной литературе. *Специальное образование*. 2010. № 3. С. 29-41
15. Корніяка О. М. Сучасні підходи до вивчення комунікативної компетентності особистості. *Проблеми сучасної психології*. 2009. № 3. С. 180 – 194.
16. Савченко Л. С. Формування комунікативної компетентності молодших школярів. URL: <http://klasnaocinka.com.ua/uk/article/formuvannya-komunikativnoyikompetentnosti-molodsh-2.html> (Дата звернення 23.01.2019).
17. Сиротюк А.Л. Обучение детей с учетом психофизиологии: Практическое руководство для учителей и родителей. Москва: ТЦ Сфера, 2001. 128 с.
18. Степина О. С. Технология формирования коммуникативных умений младших школьников с ЗПР: метод. рекомендации. Екатеринбург: УрГПУ, 2009. 58 с.

10. Виховання толерантності у дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної групи

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1.Теоретичні основи вивчення проблеми формування толерантності у дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної групи

1.1. Теоретичні засади проблеми виховання толерантності у дітей дошкільного віку

1.2. Особливості прояву толерантності у дітей дошкільного віку

1.3. Виховання толерантності в умовах інклюзивної освіти

РОЗДІЛ 2. Дослідно-експериментальна робота з формування толерантності у дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної групи

2.1. Вивчення рівня толерантності у дітей старшого дошкільного віку.

2.2. Система роботи з виховання толерантності у дітей старшого дошкільного віку в умовах інклюзивної групи

2.3. Аналіз результатів експериментального дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження: толерантність як моральна якість особистості.

Предмет дослідження: педагогічні умови виховання толерантності у дітей в умовах інклюзії.

Мета: теоретично обґрунтувати та експериментально дослідити педагогічні умови виховання толерантності у дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної групи.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження.

2. Визначити рівень толерантності у дітей

3. Розробка та реалізація програми з виховання толерантності у дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної групи.

4. Здійснити аналіз результатів дослідження.

Список використаних джерел

1. Вострухина Т. Формирование толерантности у участников педагогического процесса. *Дошкольное воспитание*. 2010. № 3. С. 103-114.

2. Гасаненко Т. Теоретичні підходи до виховання дітей на засадах толерантності. *Таврійський вісник освіти*. 2011. № 4. С. 6-12.

3. Головань Л. Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами. *Психолог*. 2012. № 19 (жовт.). С. 10-18.

4. Дичківська І. Інклюзивна практика в дитсадку: організаційна модель. *Дошкільне виховання*. 2014. № 2. С. 5-9.

5. Колупаєва А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: [монографія]. К.: «Саміт-Книга». 2009. 272 с.

6. Кузьмук Л. Мистецтво жити разом: виховання толерантності у старших дошкільнят. *Дошкільне виховання*. 2014. № 10. С. 9-13.

7. Кузьмук Л. Виховання толерантності у старших дошкільників. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*. 2014. Вип. 9. С. 200-203.

8. Миронова С. Інклюзивна освіта: теорія та проактика: навчально-методичний посібник / [кол. авторів; за заг. ред. С. Миронової]. Подільський: Кам'янець-Подільський університет імені Івана Огієнка. 2012. 192 с.

9. Рогова Т. Розвиток соціальної толерантності дошкільників в умовах інклюзивної освіти. *Джерело педагогічних інновацій. Інклюзивна освіта: Науково-методичний журнал*. Випуск № 1. Харків: Харківська академія неперервної освіти. 2013. С. 157-163.

10. Синиця О. Толерантність як складова соціальної компетентності дошкільника. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2011. № 7. С. 18-27.

11. Скрипник Н. Виховання толерантних взаємостосунків дітей старшого дошкільного віку. Умань: ПП Жовтий. 2011. 182 с.

12. Ставицький О. Психологія гандикапізму. Рівне. 2011. 376 с.

13. Уолцер М. Про толерантність / пер з англ. М. Лупішко. Х.: РА-Каравела. 2003. 148 с.

14. Щербак О. Виховання толерантності. *Відкритий урок: розробки, технології, досвід*. 2012. № 10. С. 50-51.

11. Розвиток мовленнєво-рухових навичок у дітей дошкільного віку з псевдобульбарною дизартрією

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади розвитку мовленнєво-рухових навичок у дітей з псевдобульбарною дизартрією

1.2. Клініко-психологічна характеристика дизартрії

1.2. Проблема формування мовленнєво-рухових навичок у дітей у психолого-педагогічній літературі

1.3. Особливості розвитку мовленнєво-рухових навичок у дітей з псевдобульбарною дизартрією

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальна робота з розвитку мовленнєво-рухових навичок у дітей дошкільного віку з псевдобульбарною дизартрією

2.1. Вивчення сформованості мовленнєво-рухових навичок у дітей дошкільного віку з псевдобульбарною дизартрією

2.2. Система роботи з розвитку мовленнєво-рухових навичок у дітей дошкільного віку з псевдобульбарною дизартрією

2.3. Аналіз та інтерпретація результатів роботи

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовленнєво-рухова діяльність дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – розвиток мовленнєво-рухових навичок у дітей дошкільного віку з псевдобульбарною дизартрією.

Мета дослідження – теоретично дослідити та експериментально вивчити сформованість мовленнєво-рухових навичок у дітей з псевдобульбарною дизартрією.

Завдання дослідження:

1. З'ясувати рівень розробки досліджуваної проблеми у лінгвістичній, психолінгвістичній, психолого-педагогічній, спеціальній, науковій та методичній літературі.
2. Розкрити методики обстеження мовленнєво-рухових навичок у дітей з псевдобульбарною дизартрією.
3. Визначити та дослідити рівень сформованості мовленнєво-рухових навичок у дітей з псевдобульбарною дизартрією.
4. Розробити та апробувати систему роботи з розвитку мовленнєво-рухових навичок у дітей дошкільного віку з псевдобульбарною дизартрією.

Список використаної літератури

1. Архипов І.Ф. Логопедичні заняття при порушенні мовленнєвих навичок у дітей дошкільного віку. Стерта форма дизартрії. Логопедичний масаж. Полтава: Світанок, 2008. С. 128 - 140
2. Боряк О. В. Дослідження розвитку мовленнєво-рухових навичок у дітей дошкільного віку з дизартрією. *Науковий часопис*. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. С. 23 – 25
3. Гаврилов О. В., Співак В. І. Аналіз результатів дослідження факторів ризику виникнення дизартрії. *Актуальні питання корекційної освіти. Збірник наукових праць*. Київ: Логос, 2015. С. 13 – 16
4. Гуровец Г.В., Маєвська С.І. До питання діагностики стертих форм псевдобульбарний дизартрії. *Питання логопедії*. Львів: Літера, 2012. С. 73-80
5. Корнев О.М. Порушення читання і письма у дітей з дизартрією. Діагностика, корекція, попередження. Черкаси: Ранок., 2004. С. 57-62
6. Косарева Г.М. Виявлення вад та корекція мовлення у дітей із дизартрією. Київ: Буква, 2009. С. 18-24
7. Погоріла Ю. О. Новітні педагогічні технології діагностики, запобігання і подолання мовленнєвих розладів. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції*. 2017. С. 40 – 43.
8. Ткач О. М. Формування семантичних полів слів у дітей дошкільного віку з порушенням мовленнєво-рухових навичок при дизартрії. Дошкільне виховання. Навчальний підручник. Львів: Наука, 2016. С. 162 – 166.
9. Соботович Є.Ф., Чернопольская А.Ф. Прояви стертих форм дизартрії і методи їх діагностики. *Дефектологія*. Київ: Буква, 2004. С. 82-88
10. Лопатіна Л.В. Прийоми логопедичного обстеження дошкільнят зі стертою формою дизартрії і диференціація їх навчання. *Дефектологія*. 2006. С. 64 – 70.
11. Мартинова Р. І. Порівняльна характеристика дітей, які страждають на легкі форми дизартрії. Навчальний посібник для студентів вищих і середніх спеціальних педагогічних навчальних закладів. Київ: Буква, 2014. С. 79-91

12. Шеремет М. К. Дизартричні порушення. Підручник. Друге видання, перероб. і доп. Київ: Слово, 2016. С. 57-64

12. Корекція звуковимови у дітей старшого дошкільного віку з дислалією

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічні засади проблеми корекційно-педагогічної роботи зі старшими дошкільниками з дислалією

1.2. Теоретичні підходи до вивчення сутності проблеми порушень мовлення у дітей старшого дошкільного віку

1.2. Концептуалізація поняття «дислалія» у дітей старшого дошкільного віку

1.3. Змістовно-організаційне забезпечення корекційно-педагогічної роботи зі старшими дошкільниками з дислалією

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Корекційно-педагогічна робота зі старшими дошкільниками з дислалією

2.1. Вивчення стану сформованості мовлення в старших дошкільників з дислалією

2.2. Методика корекційно-педагогічної роботи зі старшими дошкільниками з дислалією

2.3. Аналіз отриманих результатів експериментальної роботи та методичні рекомендації для педагогів і батьків, які виховують дітей із дислалією.

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовленнєва діяльність дітей старшого дошкільного віку з дислалією.

Предмет дослідження – корекційно-педагогічна робота з подолання дислалії у дітей старшого дошкільного віку.

Мета дослідження – виявити стан сформованості мовлення в старших дошкільників з дислалією і розробити систему корекційно-педагогічної роботи, яка забезпечить ефективність мовленнєвого розвитку дітей з дислалією та кращу підготовку до навчання в школі.

Завдання дослідження:

1. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури уточнити сутність поняття «дислалія», її види та форми; визначити причини виникнення дислалії.

2. Обґрунтувати змістовно-організаційне забезпечення корекційно-педагогічної роботи зі старшими дошкільниками з дислалією.

3. Експериментально дослідити стан сформованості мовлення в старших дошкільників з дислалією.

4. Розробити та апробувати методика корекційно-педагогічної роботи зі старшими дошкільниками з дислалією та запропонувати методичні рекомендації для педагогів та батьків, які виховують дітей із дислалією за результатами експериментальної роботи.

Список використаної літератури

1. Брушевська І. М., Цимбалюк О. Л. Методичні аспекти логопедичного супроводу дітей-логопатів старшого дошкільного віку. *Логопед*, 2014. №6. С. 2 – 5.

2. Волкова Г.А. Методика психолого-логопедического обследования детей с нарушениями речи. Вопросы дифференциальной диагностики: учебно-метод. пособие. Москва: ДЕТСТВО-ПРЕСС, 2004. 144 с.

3. Гаврилова Н. С. Прийоми формування правильної вимови фонем у дітей. *Актуальні питання корекційної освіти*, 2012. Вип. 3. С. 11-20.

4. Гаврилова Н. С. Нейропсихологічна структура та механізми порушення фонематичних процесів у дітей з дислалією, ринолалією та дизартрією. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка* / За ред. О. В. Гаврилова, В. І. Співака. Вип. XV. Серія: соціально-педагогічна. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2010. С. 120 – 127.

5. Карелина И. Б. Дифференциальная диагностика стертых форм дизартрий и сложной дислалии. *Дефектология*, 1996. №5. С. 10 – 14.

6. Лазарева І.А. Неврологічні основи логопедії: навчально-методичний посібник для студентів дефектологічних спеціальностей. Луганськ, 2005. 132 с.

7. Теорія і практика сучасної логопедії: Збірник наукових праць / під. ред. В. І. Бондаря Київ: Актуальна освіта, 2006. Вип. 3. 148 с.

8. Филичева Т. Б., Чевелева Н. А., Чиркина Г. В. Нарушения речи у детей: пособие для воспитателей дошкольных учреждений: Профессиональное образование, 1993. 232 с.

9. Хрестоматія з логопедії: навчальний посібник / М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. Київ: КНТ, 2006. 360 с.

10. Шеремет М. К., Ревуцька О. В. Логопедія (корекційна робота при дислалії): навчальний посібник. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. 160 с.

13. Педагогічні умови розвитку мовлення гіперактивних дітей-логопатів в умовах інклюзивної групи

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Науково-теоретичні засади дослідження мовлення гіперактивних дітей з мовленнєвими порушеннями

1.1. Загальне поняття про мовлення особистості

1.2. Особливості мовлення дітей-логопатів

1.3. Навчання гіперактивних дітей з мовленнєвими порушеннями в умовах інклюзивної групи

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження розвитку мовлення у гіперактивних дітей з мовленнєвими порушеннями в умовах інклюзивної групи

2.1. Вивчення стану мовлення дітей-логопатів з гіперактивністю

2.2. Розробка та апробація педагогічних умов розвитку мовлення гіперактивних дітей-логопатів в умовах інклюзивної групи

2.3. Аналіз результатів дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовлення гіперактивних дітей-логопатів.

Предмет дослідження – розвиток мовлення у дітей-логопатів з гіперактивністю в умовах інклюзивної групи.

Мета дослідження – виявити стан розвитку мовлення гіперактивних дітей з мовленнєвими порушеннями в умовах інклюзивної групи.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати і опрацювати спеціальну літературу з досліджуваної проблеми.

2. Окреслити особливості навчання гіперактивних дітей з мовленнєвими порушеннями в умовах інклюзивної групи

3. Підібрати ефективні методики для діагностики мовлення гіперактивних дітей з мовленнєвими порушеннями.

4. Розробити та апробувати педагогічні умови розвитку мовлення гіперактивних дітей-логопатів в умовах інклюзивної групи.

Список використаних джерел

1. Арцишевская И. Л. Работа психолога с гиперактивными детьми в детском саду. Москва: Книголюб, 2003. 55 с.

2. Конопляста С. Ю., Сак Т. В. Логопсихологія: навч. посіб. / за ред. М.К. Шеремет. Київ: Знання, 2010. 293 с.

3. Логопедія: підруч. / За ред. М. К. Шеремет. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2014. 672 с.

4. Методы обследования речи детей: пособие по диагностике речевых нарушений / Под общ. ред. Г.В. Чиркиной. Москва: АРКТИ, 2003. 240 с.

5. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. / за заг. ред.. Колупаєвої А.А. Київ: «А. С. К.», 2012. 308 с.
6. Политика О.И. Дети с синдромом дефицита внимания и гиперактивностью. Санкт-Петербург, 2005. 243 с.
7. Рібцун Ю. В. Гіперактивна дитина. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: навч.-метод. посіб. у 9 кн. / за заг. ред. А.А. Колупаєвої. Київ: ТОВ ВПЦ «Літопис-ХХ». 2010. Книга 7. 36 с.
8. Рібцун Ю. В. Дитина із порушенням мовленнєвого розвитку. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами : навч.-метод. посіб. у 9 кн. / за заг. ред. А. А. Колупаєвої. Київ: ТОВ ВПЦ «Літопис-ХХ». 2010. Книга 9. 36 с.
9. Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги. Практичне керівництво. Львів: Крео, 2008. 323 с.
10. Синдром дефицита внимания с гиперактивностью у детей / А.В. Грибанов, Т. В. Волокитина, Е. А. Гусева, Д. Н. Подоплекин. Москва: Акад. проект, 2004. 243 с.
11. Суковський Є. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей: порадник для батьків. Львів: Колесо, 2008. 144 с.

14. Формування логіко-математичної компетенції дошкільників з різними освітніми потребами засобами народної математики в умовах інклюзивної групи

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади проблеми формування логіко-математичної компетенції засобами народної математики в дітей з різними освітніми потребами в умовах інклюзивної групи

1.1. Сучасні підходи до розуміння проблеми навчання дітей дошкільного віку в інклюзивних групах

1.2. Різні аспекти проблеми формування логіко-математичної компетенції в дітей з різними освітніми потребами в умовах інклюзивної групи

1.3. Особливості навчання дітей дошкільного віку з різними освітніми потребами народної математики в інклюзивних групах

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження формування логіко-математичної компетенції з використанням елементів народної математики в дітей з різними освітніми потребами в умовах інклюзивної групи

2.1. Виявлення стану сформованості логіко-математичної компетенції дітей дошкільного віку в інклюзивній групі дошкільного навчального закладу

2.2. Педагогічні умови формування логіко-математичної компетенції дітей дошкільного віку з різними освітніми потребами в процесі використання елементів народної математики

2.3. Аналіз та інтерпретація результатів експериментальної роботи

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження: процес формування логіко-математичних здібностей дітей дошкільного віку з різними освітніми потребами в умовах інклюзивної групи.

Предмет дослідження: педагогічні умови формування логіко-математичної компетенції дітей дошкільного віку з різними освітніми потребами із використанням елементів народної математики в умовах інклюзивної групи

Мета дослідження – виявлення особливостей формування логіко-математичної компетенції дошкільників з різними освітніми потребами засобами народної математики в умовах інклюзивної групи і ефективних педагогічних умов її розвитку.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз психолого-педагогічних засад проблеми формування логіко-математичної компетенції дітей з різними освітніми проблемами засобами народної математики в інклюзивних групах.

2. Вивчити особливості навчання дітей дошкільного віку з різними освітніми потребами в інклюзивних групах.

3. Виявити рівні сформованості логіко-математичної компетентності дошкільників.

4. Розробити та апробувати педагогічні умови формування логіко-математичних здібностей дошкільників з ООП з використанням елементів народної математики в умовах інклюзивної групи.

Список використаної літератури

1. Баглаєва Н. Логіко-математичний розвиток дошкільнят: шляхи оптимізації. *Палітра педагога*, 2002. № 2. С. 12–14.

2. Ворон М.В., Найда Ю.М. Інклюзивна освіта: українські реалії. *Журнал «Підручник для директора»*. – Видавництво «Плеяди». – 2006. – Червень. [Електронний ресурс]. Режим доступу: ussf.kiev.ua/index.php?go=Inklus&id=19.

3. Данілавічюте Е. А., Литовченко С. В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: [навч.-метод. посіб.] / за ред. А. А. Колупаєвої. Київ: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 360 с.

4. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності старших дошкільників: метод. посіб. Харків: Веста: Ранок, 2008. 160 с.

5. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: [монографія]. Київ: «Саміт-Книга», 2009. 272 с.

6. Концепція розвитку інклюзивної освіти. *Дефектолог*. 2010. №3. С.3–5.

7. Лорман Т. Інклюзивна освіта: [практичний посібник]. Київ: СПДФО Парашин І.С., 2010. С. 14-21.
8. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки: [навч.-метод. посібник для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта»]. Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 288 с.
9. Миронова С., Завальнюк О. Ставлення студентів і педагогів до проблем інклюзивної освіти дітей з порушеннями психофізичного розвитку. *Дефектологія*. 2011. №1. С. 8-17.
10. Павлюк Т.О. Навчання дітей дошкільного віку елементів математики за системою М. Монтесорі в умовах інклюзивної групи. *Педагогічний часопис Волині: науковий журнал*. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2016. № 2 (3). С. 124-128.
11. Плетеницька Л. С., Крутій К. Л. Логіко-математичний розвиток дошкільників. Запоріжжя: ЛПС, 2002. 156 с.
12. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник. 3-те вид., доповн. Київ: Академвидав, 2015. 448 с.
13. Позднякова В. В. Розвиток логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку. Київ: Основа, 2011. 349 с.
14. Старченко В. Логіко-математичний аспект дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2005. №7. С. 19 – 21.

15. Розвиток логічного мислення у дітей з дизартрією

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади проблеми розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією

- 1.1. Дизартрія, як медико-педагогічна проблема
- 1.2. Розвиток логічного мислення у дітей дошкільного віку
- 1.3. Особливості логопедичного впливу на розвиток логічного мислення дітей з дизартрією

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. КОРЕКЦІЙНА РОБОТА З ПОДОЛАННЯ ПОРУШЕНЬ РОЗВИТКУ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ З ДИЗАРТРІЄЮ

- 2.1. Визначення рівнів розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією
- 2.2. Корекційна методика, спрямована на виправлення порушень розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією
- 2.3. Аналіз та інтерпретація результатів роботи

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовленнєва діяльність дітей старшого дошкільного віку з дизартрією.

Предмет дослідження – методика корекції порушень розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та апробувати експериментальну методику, спрямовану на виправлення порушень розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз психолого-педагогічних засад розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією.

2. Здійснити дефінітивну характеристику ключових понять дослідження: “дизартрія”, “мислення”, “логічне мислення”.

3. Визначити компоненти, критерії, показники та рівні сформованості логічного мислення в дошкільників з дизартрією.

4. Розробити та експериментально апробувати корекційну методику, спрямовану на виправлення порушень розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією.

Список використаної літератури

1. Архипова Е. Ф. Коррекционно-логопедическая работа по преодолению стёртой дизартрии. Москва: АСТ, 2008. С. 186-189.

2. Баррет Д. Диагностика способностей учащихся: Способности к логическому рассуждению. Фигурный тест. *Обдарована дитина*. 2005. №2. С.46-55.

3. Диль Н. М. Диференціальна діагностика стертої дизартрії та функціональних розладів звуковимови. *Логопед*. 2014. №10. С. 2-3.

4. Степанова Т. М. Індивідуалізація і диференціація навчання математики дітей старшого дошкільного віку: [монографія]. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2006. 208 с.

5. Піаже Ж. Логіка і психологія. Москва: Наука, 1998. 457с.

6. Поддьяков Н. Н. Мышление дошкольника. Москва: Педагогика, 1977. 271 с.

7. Лопатіна Л. В. Прийоми логопедичного обстеження дошкільнят зі стертою формою дизартрії і диференціація їх навчання. *Дефектологія*. 2006. С. 64 – 70.

8. Мартинова Р. І. Порівняльна характеристика дітей, які страждають на легкі форми дизартрії. Навчальний посібник для студентів вищих і середніх спеціальних педагогічних навчальних закладів. Київ: Буква, 2014. С. 79-91

9. Фрейлах Н. И. Методика математического развития. Москва: ИД «ФОРУМ»: ИНФРА-М, 2006. 208 с.

10. Харченко Е. П., Клименко М. Н. Дизартрия. Общие сведения. *Дошкольная педагогика*. 2009. №4. С. 34-39.

11. Шеремет М. К. Дизартричні порушення. Підручник. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ: Слово, 2016. С 57-64.

15. Шеремет М.К. Сучасні підходи до подолання порушення звуковимови. Хрестоматія з логопедії: історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія.

Ринолалія: навч. посіб. / за заг. ред.: М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. Київ: КНТ, 2008. С. 175-191.

16. Щербакова К. Й. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників. Київ: Вища школа, 1996. 356 с.

16. Особливості розвитку емпатії у дітей із ЗНМ III рівня

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади проблеми розвитку емпатії в дошкільному віці

- 1.1. Визначення поняття «емпатії» в психології
- 1.2. Особливості розвитку емпатії в онтогенезі
- 1.3. Особливості емпатії у дітей з порушеннями мовлення

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження розвитку емпатії у дітей з III рівнем ЗНМ засобами психологічного тренінгу

- 2.1. Діагностика рівня емпатії у дітей з III рівнем ЗНМ
- 2.2. Результати формувального етапу дослідження
- 2.3. Аналіз контрольного етапу експериментального дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – формування емпатії у дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення.

Предмет дослідження – рівні емпатії у дітей дошкільного віку з III рівнем ЗНМ.

Мета дослідження – розробити і впровадити програму з розвитку емпатії у дітей з III рівнем ЗНМ засобами психологічного тренінгу.

Завдання дослідження:

1. Зробити теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження.
2. Розкрити особливості розвитку емпатії у дітей з порушеннями мовлення.
3. Здійснити діагностику рівня емпатії у дошкільників із порушеннями мовлення та у дітей з нормальним мовленнєвим розвитком.
4. Розробити та експериментально перевірити програму роботи з розвитку емпатії у дітей дошкільного віку з III рівнем ЗНМ.

Список використаних джерел

1. Виговська Л. П. Емпатійні стосунки дітей в різних умовах соціалізації. *Педагогіка і психологія*. 1996. № 1. С. 82-114.

2. Выговская Л. П. Проблема эмпатии в психологии. *Социально-психологическая природа эмпатии: проблемы и перспективы исследования*. Одесса, 1996. С. 171-186.

3. Гаврилова Т. П. Сопереживание и сочувствие. *Дошкольное воспитание*. 2005. № 2. С. 26-35.

4. Гиппенрейтер Ю. Б., Карягина Т. Д., Козлова Е. Н. Феномен конгруэнтной эмпатии. *Вопросы психологии*. 1993. № 4. С. 61– 68.

5. Глоба Н. В. К проблеме методов исследования эмпатии у детей младшего школьного возраста. *Вестник РГГУ. Серия «Психология»*. 2008. № 3. С. 155-172.

6. Глоба Н. В. Особенности эмпатии у младших школьников с задержкой психического развития: дис. ...канд. психол. наук. 19.00.07. Москва, 2008. 182 с.

7. Журавльова Л. Н. Психологія емпатії: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2007. 328 с.

8. Кротенко В. І. Проблема емпатії в психологічній літературі. *Психологія: зб. наук. праць НПУ ім. М. Драгоманова*. Вип. 12. Київ, 2001. С. 89-96.

9. Санникова О. П., Орищенко О. А. Диагностика содержательных показателей эмпатии: апробация оригинального теста. *Наука і освіта*. 2001. № 6. С.54–57.

10. Сичевський А. С. Психологічні особливості емоційного компонента емпатії у пубертатному періоді : автореф. дис. ...канд. психол. наук: спец. 19.00.07. Київ, 2004. 22 с.

17. Формування мовленнєвої активності у дошкільників з РДА засобами логоритміки

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади проблеми розвитку мовленнєвої активності у дітей з РДА

1.1. Визначення понять «мовленнєвий розвиток» та «мовленнєва активність»

1.2. Особливості мовленнєвого розвитку дітей з РДА

1.3. Ефективні методи формування мовленнєвої активності у дітей з РДА

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження розвитку мовленнєвої активності у дітей з РДА

2.1. Виявлення рівня розвитку мовленнєвої активності у дітей з РДА

2.2. Реалізація програми розвитку мовленнєвої активності у дітей з РДА

2.3. Аналіз результатів контрольного етапу дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовленнєвий розвиток дітей з РДА.

Предмет дослідження – мовленнєва активність дітей з РДА.

Мета дослідження – розробка та експериментальна перевірка програми з розвитку мовленнєвої активності у дітей з РДА.

Завдання дослідження :

1. Здійснити аналіз літератури з проблеми дослідження.
2. Підібрати діагностичні засоби для вивчення рівня розвитку мовленнєвої активності у дошкільників з РДА.
3. Розробити програму з розвитку мовленнєвої активності у дошкільників з РДА.
4. Проаналізувати отримані емпіричні матеріали.

Список використаних джерел

1. Базима Н. В. Проблема мовленнєвої активності у дітей з аутистичними порушеннями. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету* (Педагогічні науки). Бердянск: БДПУ, 2012. № 4. С.14-19.
2. Дьоміна І. Й. Розвиток мовлення дитини. Стратегії педагогічної допомоги. Київ: Главник, 2004. 95 с.
3. Калмикова Л.О. Формування мовленнєвих умінь і навичок у дітей: психолінгвістичний та лінгвометодичний аспекти: навч. посіб. Київ: НМЦВО, 2003. 300 с.
4. Конопляста С. Ю., Косинкіна В. О. До проблеми мовленнєвої активності дітей дошкільного віку з аутистичними проявами. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія*. 2013. Вип. 24. С.134-137.
5. Косарева Г. М. Синдром раннього дитячого аутизму. Особливості мовленнєвого розвитку. *Дефектолог*. 2008. №5. С. 14-18.
6. Косарева Г. М. Характеристика діагностичного інструментарію для виявлення особливостей раннього розвитку дітей з розладами аутистичного спектру. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Зб. наук. праць: наук. записки Рівненського державного гуманітарного університету*. Вип. 5 (48). Рівне: РДГУ, 2012. С. 147-149.
7. Косарева О. І. Психологічні особливості навчання і виховання дітей з різними освітніми потребами (на прикладі дітей з раннім дитячим аутизмом). *Оновлення змісту, форм та методів навчання та виховання в закладах освіти: Зб. наук. праць: наук. записки Рівненського державного гуманітарного університету*. Випуск 13 (56). Рівне: РДГУ, 2016. С.135-138.
8. Кудярьська Т. Р. Виховання та навчання дітей з мовними порушеннями в умовах модернізації освіти. *Логопед*. 2011. №8. С. 17–18.
9. Літвінова О. В. Щодо питання систематизації мовленнєвих порушень при аутизмі. *Логопедія*. 2013. № 3. С. 48-51.

10. Логвінова І. П. Формування комунікативної потреби дітей з аутизмом у невербальній взаємодії. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка* / за ред. О. В. Гаврилова, В. І. Співака. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2008. С. 59-61.

11. Мушкевич М. І. Експериментальний аналіз практичної роботи з аутичними дітьми в процесі сімейного консультування й терапії. *Психологічні перспективи*. 2009. №14. С. 12-18.

12. Пасєвіна О. А. Можливості інклюзивного навчання дітей з розладами аутистичного спектру. *Молодий вчений*. 2013. № 2 (02). С. 99-104.

13. Питерс Т. Аутизм: От теоретического понимания к педагогическому воздействию. Москва: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. 240 с.

18. Формування експресивного мовлення у дітей дошкільного віку з розладами аутичного спектру

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади проблеми розвитку експресивного мовлення у дітей з розладами аутичного спектру дошкільного віку

1.1. Загальна характеристика психічного розвитку дітей з розладами аутичного спектру

1.2. Експресивне мовлення як важливий регулятор розвитку дитини з розладами аутичного спектру

1.3. Особливості мовленнєвих порушень у дітей з РАС

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження проблеми формування експресивного мовлення у дошкільників з розладами аутичного спектру

2.1. Діагностика рівня експресивного мовлення у дітей з РАС та дітей з нормальним розвитком

2.2. Реалізація системи занять з логопедичної ритміки, спрямованої на формування експресивного мовлення дітей дошкільного віку з РАС

2.3. Аналіз контрольного етапу експериментального дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – процес формування експресивного мовлення у дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – експресивне мовлення у дітей дошкільного віку з РАС.

Мета дослідження – розробити і впровадити в освітній процес систему занять з логопедичної ритміки з метою формування експресивного мовлення у дітей з РАС.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати проблему розвитку експресивного мовлення дітей дошкільного віку в науковій літературі.
2. Здійснити порівняльний аналіз рівня експресивного мовлення у дітей із нормальним розвитком і з РАС.
3. Розробити та експериментально перевірити систему занять з логопедичної ритміки з метою формування експресивного мовлення дітей дошкільного віку з РАС.
4. Узагальнити результати дослідження.

Список використаних джерел

1. Базима Н. В. Розвиток мовлення дітей з аутизмом. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 144 с.
2. Джонсон Д. В. Удосконалення вміння спілкуватись. *Практична психологія та соціальна робота*. 2004. №9. С. 12-16.
3. Додзина О.Б. Психологические характеристики речевого развития детей с аутизмом. *Дефектология*. 2004. №6. С.44–52.
4. Косарева О. І. Психологічні особливості навчання і виховання дітей з різними освітніми потребами (на прикладі дітей з раннім дитячим аутизмом). *Оновлення змісту, форм та методів навчання та виховання в закладах освіти: Зб. наук. праць: наук. записки Рівненського державного гуманітарного університету*. Випуск 13 (56). Рівне: РДГУ, 2016. С.135-138.
5. Літвінова О.В. Щодо питання систематизації мовленнєвих порушень при аутизмі. *Логопедія*. 2013. № 3. С. 48-51.
6. Логвінова І. П. Формування комунікативної потреби дітей з аутизмом у невербальній взаємодії. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка* / за ред. О. В. Гаврилова, В. І. Співака. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2008. С. 59-61.
7. Островська К. О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 110 с.
8. Пивоварчук Т.О. Структура комунікативних здібностей. *Проблеми сучасної психології*: зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. І. Огієнка, ін-ту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. Вип. 17. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2012. С. 419-427.
9. Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях. Львів: Колесо, 2009. 168 с.
10. Скрипник Т. В. Феноменологія аутизму. Київ: Видавництво «Фенікс», 2010. 388 с.
11. Хаустов А. В. Дослідження комунікативних навичок у дітей з синдромом раннього дитячого аутизму. *Дефектологія*. 2004. №4. С. 69-74.
12. Шульженко Д. І. Основи психологічної корекції аутистичних порушень у дітей. Київ: Слово, 2009. 381 с.

19. Корекція рівня тривожності дошкільників з дизартрією в системі дитячо-батьківських взаємин

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади проблеми тривожності у дошкільників з дизартрією в системі дитячо-батьківських стосунків

1.1. Психологічні особливості дітей з дизартрією

1.2. Сутність та особливості тривожності дошкільників

1.3. Вплив дитячо-батьківських стосунків на рівень тривожності дітей

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження рівня тривожності у дошкільників з дизартрією у системі дитячо-батьківських стосунків

2.1. Діагностування рівня тривожності дітей з дизартрією в системі дитячо-батьківських стосунків

2.2. Реалізація системи психолого-педагогічних заходів з корекції рівня тривожності дошкільників з дизартрією в системі дитячо-батьківських стосунків

2.3. Аналіз результатів контрольного етапу дослідження тривожності дошкільників з дизартрією в системі дитячо-батьківських стосунків

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – корекція рівня тривожності дошкільників з дизартрією в системі дитячо-батьківських стосунків.

Предмет дослідження – система психолого-педагогічних заходів з корекції рівня тривожності дітей-дизартриків дошкільного віку в системі дитячо-батьківських стосунків.

Мета дослідження – розробка системи психолого-педагогічних заходів з корекції рівня тривожності дітей дошкільного віку з дизартрією в системі дитячо-батьківських стосунків.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз логопедичної, психолого-педагогічної літератури з проблеми впливу батьківських стосунків на розвиток тривожності у дітей з дизартрією дошкільного віку;

2. Підібрати діагностичний матеріал для дослідження особливостей мовленнєвої сфери та рівня тривожності дошкільників з дизартрією і його залежності від батьківських стосунків;

3. Виявити типи дитячо-батьківських стосунків.

4. Проаналізувати отримані результати та розробити систему психолого-педагогічних заходів з корекції тривожності дошкільників з дизартрією в системі дитячо-батьківських стосунків.

Список використаних джерел

1. Веремій Л. Маленькі таємниці виховання дитини в українській родині; передм. О. Кондратюк. Київ: ПоліграфКонсалтинг, 2004. 90 с.
2. Козлюк О.А. Роль сім'ї у вихованні гуманістичної спрямованості спілкування дітей старшого дошкільного віку. Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). Бердянськ: БДПУ, 2010. № 3. С. 87–91.
3. Козлюк О.А., Руденко Н.М. Особливості розвитку тривожності дошкільників у системі дитячо-батьківських взаємин. *Проблеми сучасної психології*: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України / за наук.ред. С.Д.Максименка, Л.А.Онуфрієвої. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. Випуск 36. С. 131-145.
4. Кононко О. Л. Соціально-емоційний розвиток особистості (в дошкільному дитинстві). Київ, 1998. 255 с.
5. Кузьменко В. У. Розвиток індивідуальності дитини 3-7 років: монографія. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. 354 с.
6. Лопатина Л.В. Логопедическая работа с детьми дошкольного возраста с минимальными дизартрическими расстройствами: Учебное пособие / Под ред. Е.А. Логиновой. Санкт-Петербург: Изд-во «Союз», 2004. 192 с.
7. Луценко І. Розвиваємо мовлення і спілкування: кн. для дитини від 3 до 6 р. Київ: Аконіт, 2006. 66 с.
8. Омельченко Я., Кісарчук З. Психологічна допомога дітям з тривожними станами. 2-ге видання. Київ: Шкільний світ, 2011. 112 с.
9. Пахомова Н.Г. Діагностика мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з дизартрією до навчання у школі: Навчально-методичний посібник. Полтава: АСМІ, 2008. 84 с.
10. Поніманська Т. І. Теоретико-методичні засади гуманістичного виховання дітей дошкільного віку. Рівне: РДГУ, 2006. 364 с.
11. Приходько О. Г. Логопедический массаж при коррекции дизартрических нарушений речи у детей раннего и дошкольного возраста. Санкт-Петербург: КАРО, 2008. 203 с.
12. Прихожан А. М. Тревожность детей и подростков: психологическая природа и возрастная динамика. Москва: МПСИ; Воронеж: Изд-во НПО «Модек», 2000. 246 с.

20. Збагачення словника молодших школярів із загальним недорозвиненням мовлення в процесі вивчення елементів словотворення

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Науково-теоретичні засади проблеми словотворення як засобу збагачення лексичного запасу молодших школярів

1.1. Особливості словника у дітей із загальним недорозвиненням мовлення

1.2. Лінгвістичні основи словотворення

1.3. Вивчення словотворення молодшими школярами з ЗНМ як методична проблема

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Особливості словотворчої роботи в системі навчання української мови в початкових класах закладів освіти

2.1. Стан словотворчої роботи в початкових класах школи. Завдання та методика констатувального експерименту.

2.2. Зміст і методика формування словника в молодших школярів із ЗНМ в процесі вивчення словотворення.

2.3. Узагальнення результатів експериментального навчання.

Висновки до другого розділу.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – процес формування мовленнєвих умінь молодших школярів із ЗНМ у курсі початкового навчання рідної мови.

Предмет дослідження – методика збагачення лексичного запасу молодших школярів із ЗНМ засобами словотворчої роботи (суфіксально-іменникового словотворення) та засвоєння словотворчих, лексичних, орфографічних та граматичних знань і вироблення відповідних умінь та навичок.

Мета дослідження – науково обґрунтувати та експериментально перевірити методики збагачення лексичного запасу молодших школярів із ЗНМ засобами суфіксально-іменникового словотворення.

Завдання дослідження:

1. З'ясувати ступінь розробки досліджуваної проблеми в загальній та спеціальній лінгводидактичній та психолого-педагогічній літературі.

2. Дослідити рівні засвоєння теоретичних знань і сформованості словотворчих, лексичних, орфографічних умінь у молодших школярів з ЗНМ.

3. Обґрунтувати психолого-педагогічні та методичні передумови формування у молодших школярів із ЗНМ словотворчих знань та умінь.

4. Розробити зміст та описати експериментальну методику формування лексичних умінь засобами словотворчої роботи, визначити її місце в загальній системі навчання мови і мовлення.

5. Довести педагогічну доцільність та ефективність системи словотворчої роботи як засобу збагачення лексичного запасу молодших школярів із ЗНМ, експериментально перевірити її в практиці початкового навчання.

Список використаних джерел

1. Вашуленко М. С. Теорія і практика навчання української мови в початковій школі: автореф. дис.... д-ра. пед. наук. Київ, 2002. 60 с.
2. Выготский Л.С. Мышление и речь. / Избранные психологические исследования. Москва: Наука, 1956. 519 с.
3. Гвоздев А.Н. Вопросы изучения детской речи. Москва: АПН РСФСР, 1967. 471с.
4. Горпинич В.О. Українська словотвірна дериватологія: Навчальний посібник (текст лекцій). Дніпро: ДДУ, 2008. 189 с.
5. Клименко Н.Ф. Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській мові. Київ: Наукова думка, 2004. 252 с.
6. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. Київ: ВЦ «Академія», 2002. 288 с.
7. Леонтьев А. А. Язык, речь, речевая деятельность. Москва: Наука, 1969. 289 с.
8. Лобчук О.Г. Завдання для перевірки мовленнєвих умінь та навичок у молодших школярів. Київ: Освіта, 1996. 122 с.
9. Логопедия: Учеб. для студ. дефектол. фак. педвузов / Под ред. Л.С.Волковой, С.Н. Шаховской. Москва: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. 680 с.
10. Плющ М.Я. Способи словотвору в сучасній українській літературній мові: автореф. дис.... канд. філ. наук. Київ, 1956. 20 с.
11. Потоцкая Т.Ф. Словообразовательная работа как средство обогащения словарного запаса младших школьников: Дис.... канд. пед. наук. Київ, 1984. 207 с.
12. Соботович Е.Ф. Нарушения речевого развития у детей и пути их коррекции: Навчально- методичний посібник. Київ: ІСДО, 1995. 204 с.
13. Соботович Е.Ф. Формирование правильной речи у детей с моторной алалией: Учебное пособие. Київ: КПИ 1981. 150 с.
14. Ушинский К.Д. Собрание сочинений. т.5-6. Москва: АПН РСФСР, 1949. 519 с.
15. Чередніченко Н.В. Формування навичок грамотного письма у дітей із важкими вадами мовлення в умовах корекційного навчання: дис.... канд. пед. наук. Київ, 1999. 190 с.
16. Чередніченко Н.В. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ). Навчально-методичний посібник (курс лекцій). Київ: Видавничий дім «Слово», 2014. 208 с.
17. Шевченко М. В. Формування знань та умінь з рідної мови у молодших школярів із загальним мовленнєвим недорозвитком: Автореф. дис.... канд. пед. наук. Київ, 1996. 24 с.
18. Шеремет М. К. Логопедія: підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2018. 218 с.

21. Формування мовленнєвої готовності старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення до навчання в школі

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичне обґрунтування проблеми мовленнєвої підготовки дитини до навчання у школі

- 1.1. Мовленнєва готовність як складова загальної готовності дитини до навчання у школі (понятійно-дефінітивний аналіз «готовності»)
- 1.2. Психологічні особливості мовленнєвої підготовки старших дошкільників із нормальним мовленнєвим розвитком до навчання в школі
- 1.3. Проблеми мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі із ЗНМ.

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Дослідження стану сформованості мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ до навчання у школі

- 2.1. Дослідження стану сформованості мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ.
- 2.2. Зміст і методика формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення до навчання у школі.
- 2.3. Аналіз результатів дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовленнєва діяльність дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.

Предмет дослідження – мовленнєва готовність старших дошкільників із ЗНМ до навчання в школі.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити методику формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення до навчання в школі.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати загальну та спеціальну психолого-педагогічну літературу з метою уточнення сутності понять «мовленнєва підготовка», «мовленнєва готовність», «комунікативна готовність», «мовленнєва компетенція» в контексті дослідження проблеми мовленнєвої підготовки дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі.

2. З'ясувати стан вивчення проблеми формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку в педагогічній практиці.

3. Визначити критерії і показники мовленнєвої готовності до навчання в школі та рівні її сформованості у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.

4. Виявити педагогічні умови формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення до навчання у школі.

5. Розробити й експериментально апробувати методику формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення до навчання в школі.

Список використаних джерел

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання. Науково-методичної посібник. Київ : ІЗМН, 1998. 204 с.

2. Богуш А.М. Змістова характеристика видів мовленнєвої компетенції дошкільників. *Наука і освіта*: Науково-практичний журнал Південного наукового центру АПН України. № 1-2. 1998. С. 16-20.

3. Бондар В. І., Синьов В. М., Тищенко В. В. Тенденції розвитку освіти дітей з психофізичними вадами в Європі та Україні. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Серія соціально-педагогічна*. 2012. № 19. С. 165-170.

4. Выготский Л.С. История развития высших психологических функций. Москва: Издательство Юрайт, 2016. 359 с.

5. Гільбух Ю. З., Коробко С. Л., Кондратенко Л. О. Визначення психологічної готовності дитини до шкільного навчання. *Початкова школа*. 1988. №7. С.5-18.

6. Діагностична карта мовленнєвої готовності дитини старшого дошкільного віку до вступу у школу: свідоцтво про право власності на науковий твір № 73890; заяв. № 74590, 26.07.2017; опубл. 20.09.2017. 37 с.

7. Карабаєва І. І. Інноваційна система підготовки дошкільників до оволодіння писемним мовленням. *Практична психологія та соціальна робота*. 2001. №3. С.24-31.

8. Колодич О.Б. Сучасні підходи до вивчення мовленнєвої діяльності. *Педагогіка і психологія*. 2004. №4. С.55-60.

9. Максимова Н. Ю., Милютин Е. Л., Пискун В. М. Основы детской патопсихологии: учебное пособие. Киев: НПП «Перспектива», 2009. 432 с.

10. Мухина В.С. Детская психология: Учеб. для студентов пед. ин-тов / Под ред. Л. А. Венгера. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Просвещение, 1985. 272 с.

11. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Академвидав, 2018. 408 с.

12. Система оцінювання діагностичної карти мовленнєвої готовності дитини старшого дошкільного віку до вступу до школи: свідоцтво про право власності на науковий твір № 75866; заяв. № 76984, 10.01.2018; опубл. 12.01.2018. 3 с.

13. Соботович Є. Ф., Тищенко В. В. Програмні вимоги до корекційного навчання з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку з вадами інтелекту: Програмно-методичний комплекс. Київ: Актуальна освіта, 2004. 144 с.

14. Тарасун В. В. Формування мовленнєвої особистості дитини з особливостями в розвитку. *Науковий вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка*. 2013. Вип. У. С. 165–173.

15. Тищенко В. В. Формування слухового контролю в мовленнєвій діяльності старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова: Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія*. 2015. № 29. С. 112–118.

16. Трофименко Л. Новий зміст корекційного навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ II-III ступенів. *Дефектологія*. 2007. № 3. С. 34-40.

17. Чередниченко Н. В. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ). Навчально-методичний посібник (курс лекцій). Київ: Видавничий дім «Слово», 2014. 208 с.

18. Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах: Лист МОН від 12.10.2015 р. № 1/9–487. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/4498> (Дата звернення 23.01.2019).

19. Шеремет М. К. Логопедія : підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2018. 218 с.

22. Формування образного мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення засобами художніх творів

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи формування образного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення

1.1. Особливості розвитку мовлення дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення.

1.2. Формування образного мовлення у дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

1.3. Вплив художніх творів на розвиток мовлення дітей.

Висновки до першого розділу.

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження образного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення

2.1. Діагностика рівня розвитку образного мовлення у дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

2.2. Методика збагачення словника дітей середнього дошкільного віку експресивною лексикою.

2.3. Аналіз результатів дослідження. Рекомендації вихователям, батькам з організації роботи з розвитку образного мовлення у дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовленнєва діяльність дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ.

Предметом дослідження – педагогічні умови та методика корекційної (логопедичної) роботи з формування образного мовлення в дошкільників із ЗНМ.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити педагогічні умови та методики корекційної (логопедичної) роботи, спрямованої на формування образного мовлення в дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ.

Завдання дослідження:

1. З'ясувати рівень розробки досліджуваної проблеми в загальній і спеціальній літературі.
2. Уточнити та науково обґрунтувати сутність поняття «образне мовлення».
3. Здійснити лінгвістичний аналіз художніх творів щодо наявності в них засобів образної лексики.
4. Визначити стан і особливості сприймання та використання образного мовлення дітьми із ЗНМ.
5. Окреслити психолого-педагогічні умови формування образного мовлення в дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ.
6. Розробити методику формування образного мовлення в дітей із ЗНМ, експериментально апробувати її ефективність.

Список використаних джерел

1. Березіна О.М., Павловська Т.О. Мовні ігри та забави: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мальва. ОСО, 1999. 107 с.
2. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі: Навчальний посібник. 2-ге вид., перероб і доповн. Київ: Вища шк., 2002. 407 с.
3. Боса Л.П., Хоменко Л.М. Мандрівка в книжкове царство. Ігри-заняття для дітей середнього дошкільного віку. Київ: ВФ «Пальміра», 1998. 45 с.
4. Бріцина О.Ю. Українська народна соціально-побутова казка. Київ: Наукова думка, 1989. 145 с.
5. Гавриш Н.В. Розвиток мовленнєвої творчості в дошкільному віці. Донецьк: ТОВ «Лебідь», 2001. 218 с.
6. Дідук Г.І. Вивчення засобів емотивності на уроках української мови у 5-7 класах. Тернопіль: Мандрівник, 2000. 202 с.
7. Коваль А.П., Коптілов В.В. Крилаті вислови в українській літературній мові. Київ: Вища школа, 1982. 287 с.
8. Ковальчук М. Українська мова в казках. *Початкова школа*. 1999. №4. С.12-14.

9. Крутій К.Л., Лопатинська Н.А., Маковецька Н.В. Вчимося мови та розмови, або українська мова разом і з матусею. Запоріжжя: Просвіта, 1999. 336с.
10. Кулик М. Нетрадиційна робота з казкою. *Дошкільне виховання*. 2002. №12. С. 14-15.
11. Піроженко Т. О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дитини: монографія. ТОВ «Нора-прінт», 2002. 309 с.
12. Рібцун Ю.В. Професійний довідник учителя-логопеда дошкільного навчального закладу. Харків: Вид. група «Основа», 2013. 238 с.
13. Тарасун В. В. Логодидактика : навч. посіб. для вищ. навч. закл. Київ: Вид-во Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова, 2004. 348 с.
14. Трофименко Л. І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ: Програмно-методичний комплекс. Київ: Актуальна освіта, 2007. 120 с.
15. Трофименко Л. Новий зміст корекційного навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ II-III ступенів. *Дефектологія*. 2007. № 3. С. 34-40.
16. Фесенко Л.І. Українська народна казка як засіб розвитку зв'язного монологічного мовлення у дітей старшого дошкільного віку: дис...канд педаг. наук. Одеса, 1994. 176 с.
17. Чередниченко Н.В. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ). Навчально-методичний посібник (курс лекцій). Київ: Видавничий дім «Слово», 2014. 208 с.
18. Шеремет М. К. Логопедія : підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2018. 218 с.

23. Формування комунікативних умінь і навичок у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти формування комунікативних умінь та навичок у дітей із загальним недорозвиненням розвитку мовлення

1.1. Особливості мовлення дітей із ЗНМ

1.2. Розвиток комунікативних умінь дітей із загальним недорозвиненням мовлення

1.3. Особливості проведення занять з розвитку мовлення з дітьми старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Методика формування комунікативних умінь у дітей з проблемами недорозвинення мовлення

2.1. Вивчення сформованості комунікативних умінь у дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

2.2. Експериментальна модель формування комунікативних умінь у дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

2.3. Аналіз результатів дослідження.

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – мовлення дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

Предмет дослідження – передумови формування комунікативних умінь дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

Мета дослідження – розробити експериментальну модель формування комунікативних умінь дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

Завдання дослідження:

1. Розглянути поняття комунікативні уміння та їх класифікацію.
2. Охарактеризувати дітей з проблемами розвитку.
3. Описати комунікативні вміння дітей із проблемами розвитку.
4. Вивчити сформованість комунікативних умінь у дітей з проблемами розвитку.
5. Розробити експериментальну модель формування комунікативних умінь у дітей з проблемами розвитку.

Список використаних джерел

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
2. Богуш А. М. Витоки мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку (програма та методичні рекомендації). Київ, 1997. 110 с.
3. Богуш А.М. Змістова характеристика видів мовленнєвої компетенції дошкільників. *Наука і освіта*. Київ, 1998. №1-2. С. 16-20.
4. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: теорія і практика. Запоріжжя: «Просвіта», 2002. 216 с.
5. Бондар А. М. Особливості розвитку комунікативно-мовленнєвої активності дітей з ДЦП. <http://studscientist.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/6/5> (дата звернення 03.04.2019)
6. Калмикова Л.О. Формування мовленнєвих умінь і навичок у дітей: психологічний та лінгвістичний аспекти: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ: НМЦВО, 2003.
7. Лисина М. И. Общение, личность и психика ребёнка / под ред. А. Г. Рузской. Москва: 1997. 58 с.
8. Литвиненко Т. І. Домашня логопедія: вправи, які допоможуть дитині говорити правильно. Харків: Віват, 2014. 47 с.
9. Логопедична робота в дошкільному навчальному закладі. Київ: Ред. загально пед. газет, 2013. 128 с.

10. Марченко І. С. Формування творчого зв'язного мовлення у дошкільників із затримкою психічного мовлення : Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.03., Націон.пед. універс. ім. М.П.Драгоманова Київ, 2001. 230 с.
11. Піроженко Т. О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дитини: монографія . ТОВ «Нора-прінт», 2002. 309 с.
12. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Академвидав, 2018. 408 с.
13. Психологічні особливості формування навичок писемного мовлення у дошкільному віці. *Наукові записки Ніженського державного педагогічного університету ім. М. Гоголя*. Ніжин: 1998. 14-18с.
14. Рібцун Ю. В. Професійний довідник учителя-логопеда дошкільного навчального закладу. Харків: Вид. група «Основа», 2013. 239 с.
15. Тарасун В. В. Логодидактика : навч. посіб. для вищ. навч. закл. Київ: Вид-во Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова, 2004. 348 с.
16. Тищенко В. В. Як навчити дитину правильно розмовляти: від народження до 5 років : поради батькам. Київ: Літера ЛТД. 2006. 128 с.
17. Федорович Л. О. Логопедичний альбом : навч. посібник для студ. вищих закл. освіти, які навч. за спец. «Дефектологія. Логопедія», вихователів, учителів, логопедів шкіл і дитячих садків та батьків. Полтавський держ. педагогічний ун-т ім. В.Г.Короленка. Полтава, 2001. 186 с.
18. Чередниченко Н. В. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ). Навчально-методичний посібник (курс лекцій). Київ: Видавничий дім «Слово», 2014. 208 с.
19. Шеремет М. К. Логопедія: підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2018. 218 с.

24. Розвиток зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення в процесі ігрової діяльності

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи застосування мовленнєво-ігрової діяльності як засобу розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення

1.1. Вивчення психолого-педагогічної літератури з питання формування зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку

1.2. Взаємозв'язок ігрової, мовленнєвої діяльності і спілкування на етапі дошкільного дитинства

1.3. Умови ефективного розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення в мовленнєво-ігровій діяльності

1.4. Участь батьків і вихователів у організації мовно-ігрової діяльності як засобу розвитку зв'язного мовлення дітей із загальним недорозвиненням мовлення старшого дошкільного віку

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Вплив мовленнєво-ігрової діяльності на розвиток зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення

2.1. Діагностика рівня розвитку зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення

2.2. Реалізація методики використання мовленнєво-ігрових засобів у розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників із ЗНМ

2.3. Аналіз результатів дослідження

2.4. Методичні рекомендації для вихователів закладів дошкільної освіти щодо використання мовленнєво-ігрової діяльності як засобу розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення.

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – розвиток зв'язного мовлення дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення.

Предмет дослідження – мовленнєво-ігрова діяльність як засіб розвитку зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.

Мета дослідження – розробка методики використання мовленнєво-ігрових засобів у розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників із ЗНМ

Завдання дослідження:

1. Охарактеризувати розвиток зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення. Визначити показники, критерії та охарактеризувати рівні розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку в мовленнєво-ігровій діяльності.

2. Виявити взаємозв'язок ігрової, мовленнєвої діяльності і спілкування на етапі дошкільного дитинства.

3. Виявити й науково обґрунтувати педагогічні умови ефективного розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення в мовленнєво-ігровій діяльності.

4. Визначити рівень розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників із ЗНМ

5. Розробити методичні рекомендації розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення за допомогою мовленнєво-ігрової діяльності.

Список використаних джерел

1. Богуш А. М. Змістова характеристика видів мовленнєвої компетенції дошкільників. *Наука і освіта*. Київ: 1998. №1-2. С. 16-20.

2. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: теорія і практика. Запоріжжя: «Просвіта», 2002. 216 с.

3. Бондар А.М. Особливості розвитку комунікативно-мовленнєвої активності дітей з ДЦП. <http://studscientist.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/6/5> (Дата звернення 03.04.2019).
4. Калмикова Л.О. Формування мовленнєвих умінь і навичок у дітей: психологічний та лінгвістичний аспекти: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ: НМЦВО, 2003. 46 с.
5. Лисина М. И. Общение, личность и психика ребёнка / под ред. А. Г. Рузской. Москва: 1997. 58с.
6. Литвиненко Т. І. Домашня логопедія: вправи, які допоможуть дитині говорити правильно. Харків : Віват, 2014. 47 с.
7. Логопедична робота в дошкільному навчальному закладі. Київ: Ред. загально пед. газет, 2013. 128 с.
8. Марченко І. С. Формування творчого зв'язного мовлення у дошкільників із затримкою психічного мовлення: Автореф. дис. канд.. пед. наук: 13.00.03., Націон.пед. універс. ім. М.П.Драгоманова. Київ, 2001. 230 с.
9. Піроженко Т. О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дитини: монографія. ТОВ «Нора-прінт», 2002. 309 с.
10. Психологічні особливості формування навичок писемного мовлення у дошкільному віці. *Наукові записки Ніженського державного педагогічного університету ім. М. Гоголя*. Ніжин: 1998. 14-18 с.
11. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Академвидав, 2018. 408 с.
12. Рібцун Ю. В. Професійний довідник учителя-логопеда дошкільного навчального закладу. Харків: Вид. група «Основа», 2013. 239 с.
13. Тарасун В. В. Логодидактика : навч. посіб. для вищ. навч. закл. Київ: Вид-во Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова, 2004. 348 с.
14. Тищенко В. В. Як навчити дитину правильно розмовляти: від народження до 5 років : поради батькам. Київ: Літера ЛТД, 2006. 128 с.
15. Федорович Л. О. Логопедичний альбом: навч. посібник для студ. вищих закл. освіти, які навч. за спец. «Дефектологія. Логопедія», вихователів, учителів, логопедів шкіл і дитячих садків та батьків. Полтавський держ. педагогічний ун-т ім. В.Г.Короленка. Полтава, 2001. 186 с.
16. Чередниченко Н.В. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ). Навчально-методичний посібник (курс лекцій). Київ: Видавничий дім «Слово», 2014. 208 с.
17. Шеремет М. К. Логопедія: підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2018. 218 с.

25. Інноваційні технології корекції заїкання у дітей дошкільного віку

ЗМІСТ

ВСТУП

Розділ 1. Теоретичні засади використання інноваційних технологій в корекції заїкання у дітей дошкільного віку

1.1. Сутність поняття «заїкання», проблема заїкання у вітчизняних та зарубіжних психолого-педагогічних дослідженнях

1.2. Психолого-педагогічна характеристика заїкуватих дітей дошкільного віку

1.3. Роль інноваційних технологій у подоланні та профілактиці заїкання у дітей дошкільного віку

Висновки до першого розділу

Розділ 2. Експериментальне вивчення впливу інноваційних технологій на подолання заїкання у дітей дошкільного віку

2.1. Вивчення мовленнєвих, психолого-педагогічних особливостей та рівнів сформованості темпо-ритмічної організації мовлення дітей дошкільного віку із заїканням

2.2. Програма роботи із застосування інноваційних технологій в корекції заїкання у дітей дошкільного віку

2.3. Аналіз та інтерпретація результатів дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – заїкання у дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – інноваційних технологій подолання заїкання у дітей дошкільного віку.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність застосування інноваційних технологій в корекції заїкання у дітей дошкільного віку.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз проблеми дослідження в лінгвістичній, методичній, психолого-педагогічній і спеціальній літературі.

2. З'ясувати сутність і причини заїкання та розглянути сучасні методики та технології подолання заїкання в дошкільників.

3. З'ясувати мовленнєві, психолого-педагогічні особливості та визначити рівень сформованості темпо-ритмічної організації мовлення дітей дошкільного віку із заїканням.

4. Обґрунтувати та експериментально перевірити доцільність використання інноваційних технологій в корекції заїкання у дітей дошкільного віку.

5. Проаналізувати та узагальнити отримані результати дослідження.

Список використаних джерел

1. Боровик І. Г. Артикуляційні вправи – корисні та цікаві. Харків: Видавництво «Ранок», 2012. 64 с. (Бібліотека логопеда-практика).

2. Боровик І. Г. Дихаємо правильно – легко розмовляємо. Харків: Видавництво «Ранок», 2012. 64 с. (Бібліотека логопеда-практика).
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник. 3-тє вид., допов. Київ: Академвидав, 2015. 304 с.
4. Дичківська І. М. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних закладів до інноваційної педагогічної діяльності : теорія і методика: монографія. Рівне: Зень О., 2017. 371 с.
5. Євсюкова А. В. Використання LEGO-технологій у корекційній роботі з дітьми із вадами мовлення. *Логопед.* 2016. №11 (71). С. 5-6.
6. Кондратенко В. Заїкання: феноменологія та основні напрями реабілітації: Посібник для вищих навчальних закладів. Київ, 2006. 70 с.
7. Ленів З. П. Діагностика усного мовлення старших дошкільників засобами арт-терапії: Навчально-методичний посібник. Київ: Спадщина, 2011. 64 с.
8. Логопедія. Підручник, друге видання, перероблене та доповнене; за ред. М. К. Шеремет. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 672с.
9. Пахомова Н. Г. Спеціальна психологія: навчальний посібник для студентів спеціальності 6.010105 «Корекційна освіта»; ПНПУ ім. В.Г. Короленка. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2015. 357 с.
10. Психотерапія заїкання. Режим доступу: <http://prawo.in.ua/1r/vl-00256.html> (дата звернення 25.01.2019).
11. Селивестров В. И. Заикание у детей: пособие для логопедов. 2-е изд., перераб. Москва: Просвещение, 1989. 160 с.
12. Соботович Є. Ф. Концепція стандарту спеціальної освіти дітей дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку. *Дефектологія.* 2002. № 1. С. 2-7.
13. Тарасун В. В. Морфофункціональна готовність дітей з особливостями у розвитку до шкільного навчання: діагностика і формування : монографія. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. 299 с.
14. Федорович Л.О. Методи логопедичної допомоги дітям дошкільного віку із заїканням. *Логопедія.* 2012. №2. С. 91-92.
15. Хрестоматія з логопедії : навч. Посібник / укл.: М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. Київ: КНТ, 2006 360 с.

26. Шляхи формування граматичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку з ТПМ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичні засади формування граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ

- 1.1. Поняття граматичної будови мовлення у дітей дошкільного віку
- 1.2. Завдання, шляхи та етапи формування граматичної будови мови
- 1.3. Особливості граматичної будови мови дітей з ТПМ

1.4. Шляхи формування граматичної правильності мовлення дітей дошкільного віку

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне вивчення шляхів формування граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ

2.1. Діагностика стану граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ

2.2. Методика розвитку граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ

2.3. Аналіз результатів дослідження

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – граматична будова мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ.

Предмет дослідження – особливості формування граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ.

Мета дослідження – дослідити ефективні шляхи формування граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз вітчизняних і зарубіжних психолого-педагогічних літературних джерел з проблеми формування граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ.

2. Виявити структурні компоненти мовлення й охарактеризувати їх особливості у дітей із ТПМ дошкільного віку.

3. Визначити напрями і зміст логопедичної роботи з формування граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ.

4. Розробити та експериментально перевірити визначені напрями та зміст логопедичної роботи з формування граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з ТПМ.

Список використаних джерел

1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови. Київ: Вища школа, 2007. 542 с.

2. Карта логопедичного обстеження дитини дошкільного віку з порушеннями мовлення: Методичні рекомендації для практичної роботи / Автори-укладачі: І. Г. Дмитрієнко, Л. О. Федорович. Полтава, 2006. 33 с.

3. Конопляста С.Ю. Логопсихологія: навч. Посіб.; за ред. д-ра пед. наук, проф. М. К. Шеремет. Київ: Знання, 2010. 294 с.

4. Ленів З.П. Діагностика усного мовлення старших дошкільників засобами арт-терапії: Навчально-методичний посібник. Київ: Спадщина, 2011. 64 с.

5. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки: навч.-метод. посіб. [за заг. ред. С. П. Миронової]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 264 с.
6. Марченко І.С. Спеціальна методика початкового навчання української мови (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників): навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 288 с.
7. Марченко І.С. Формування творчого зв'язного мовлення у дошкільників із затримкою психічного розвитку: автореф. канд. пед. наук. Київ, 2001. 20 с.
8. Сучасна українська літературна мова / за ред. М.Я.Плющ, 2 вид. Київ: Вища школа, 2000.
9. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей: навчально-методичний посібник за кредитно-модульною системою організації навчального процесу для студентів напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта». В. Є. Бенера, Н. В. Маліновська. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2014. 384 с.
10. Трофименко Л. І. Формування синтаксичної сторони мовлення у дошкільників із загальним недорозвитком мовлення. *Український логопедичний вісник*: зб. наук. праць (91-107). Вип. 1. Київ: Актуальна освіта. Київ, 2010. 187 с.
11. Шеремет М.К. Організація корекційно-розвивальної роботи в групах для дітей із порушеннями мовлення (орієнтовне планування та методичні рекомендації). Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. 186 с.
12. Шеремет М.К. Формування усного зв'язного висловлювання у дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення. *Педагогіка та методика спеціальні*: зб. наук. ст. НПУ ім. М.П. Драгоманова. Київ, 2001. Вип. 2. С. 100-106.
13. Шеремет М. К. Логопедія. Підручник, друге видання, перероблене та доповнене. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2018. 672 с.

27. Логопедична робота з розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади проблеми розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ

1.1. Розвиток лексико-граматичної сторони мовлення в онтогенезі

1.2. Рівні ЗНМ та їх загальна характеристика мовлення у дітей з порушеннями мовлення

1.3. Напрями логопедичної роботи з корекції лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ

- 2.1.Методика обстеження лексико-граматичної сторони у дітей із ЗНМ
- 2.2. Експериментальна програма логопедичної роботи з розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ
- 2.3.Аналіз результатів дослідження

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – процес формування лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ.

Предмет дослідження – особливості логопедичної роботи з розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ.

Мета дослідження – розробити напрями і зміст логопедичної роботи з розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз вітчизняних і зарубіжних психолого-педагогічних літературних джерел з проблеми розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ дошкільного віку.
2. Виявити структурні компоненти мовлення й охарактеризувати їх особливості у дітей із ЗНМ дошкільного віку.
3. Визначити напрями і зміст логопедичної роботи з розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ дошкільного віку.
4. Розробити та експериментально перевірити визначені напрями та зміст логопедичної роботи з розвитку лексико-граматичної сторони у дітей із ЗНМ дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Бартенєва Л.І. Діагностика системи морфологічної словозміни у дітей із НЗНМ. *Теорія і практика сучасної логопедії: Збірник наукових праць: Вип. 2.* Київ: Актуальна освіта. 2005. С.33 – 40.
2. Бартенєва Л.І. Підготовка дітей із загальним недорозвитком мовлення старшого дошкільного віку до оволодіння орфографією: автореф. дис... канд пед. наук. Київ, 2000. 18 с.
3. Бондаренко Н. А. Шляхи формування зв'язного монологічного мовлення у старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія.* 2013. Вип. 24. С. 34–40.
4. Ленів З. П. Діагностика усного мовлення старших дошкільників засобами арт-терапії: Навчально-методичний посібник. Київ: Спадщина, 2011. 64 с.
5. Логопедія: підруч. [для студ. вищ. навч. закл., які навч. за спец. «Дефектологія»]; за ред. М. К. Шеремет. 3-тє вид., переробл. та допов. Київ: Слово, 2014. 665 с.
6. Малярчук А.Я. Дидактичний матеріал для виправлення мовленнєвих недоліків: навчальний посібник. К., 1999. 272 с.

7. Малярчук А. Я. Обстеження мовлення дітей : дидактичний матеріал. – Київ : Літера ЛТД, 2003. 104 с.
8. Марченко І.С. Спеціальна методика початкового навчання української мови (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників): навч. посіб. К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. 288 с.
9. Марченко І.С. Формування творчого зв'язного мовлення у дошкільників із затримкою психічного розвитку: автореф. канд. пед. наук. Київ, 2001. 20 с.
10. Рібцун Ю. В. Використання наочності в роботі з молодшими дошкільниками із загальним недорозвитком мовлення. *Дефектологія. Особлива дитина: навчання та виховання*. 2010. № 4. С. 32–35.
11. Трофименко Л. Новий зміст корекційного навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ II-III ступенів. *Дефектологія*. 2007. №3. С.34-40.
12. Хрестоматія з логопедії: навч. Посібник / укл.: М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. Київ: КНТ, 2006. 360 с.
13. Шеремет М.К. Організація корекційно-розвивальної роботи в групах для дітей із порушеннями мовлення (орієнтовне планування та методичні рекомендації). Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. 186 с.
14. Шеремет М.К. Формування усного зв'язного висловлювання у дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення. *Педагогіка та методика спеціальні: зб. наук. ст. НПУ ім. М.П. Драгоманова*. Київ, 2001. Вип. 2. С.100-106.
15. Шеремет М. К. Логопедія. Підручник, друге видання, перероблене та доповнене. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2018. 672 С.

28. Педагогічні умови розвитку пам'яті у дітей з порушеннями мовлення

ЗМІСТ

ВСТУП.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи розвитку пам'яті в учнів з порушеннями мовлення

- 1.1. Поняття пам'яті у психолого-педагогічних дослідженнях
- 1.2. Особливості розвитку пам'яті в учнів з порушеннями мовлення
- 1.3. Обґрунтування педагогічних умов розвитку пам'яті в учнів з порушеннями мовлення

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальна робота з розвитку пам'яті в учнів з порушеннями мовлення

- 2.1. Вивчення особливостей пам'яті у дітей з порушеннями мовлення
- 2.2. Реалізація педагогічних умов розвитку пам'яті в учнів з порушеннями мовлення

2.3. Аналіз та інтерпретація результатів роботи

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – процес розвитку пам'яті у дітей молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення.

Предмет дослідження – педагогічні умови, що забезпечують розвиток пам'яті в учнів молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення.

Мета дослідження – теоретичне обґрунтування та апробація педагогічних умов розвитку пам'яті в учнів молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз психолого-педагогічної, логопедичної, лінгвістичної, психолінгвістичної, математичної та методичної літератури з проблеми дослідження (процес розвитку пам'яті в учнів молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення).

2. Підібрати діагностичний матеріал для проведення дослідження особливостей пам'яті у дітей з порушеннями мовлення, вибрати методи роботи і обробки результатів дослідження.

3. Визначити рівень розвитку пам'яті в учнів молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення.

4. Експериментально перевірити педагогічні умови розвитку пам'яті в учнів з порушеннями мовлення.

5. Здійснити аналіз результатів дослідження.

Список використаних джерел

1. Басюра В.І. Прийоми усної лічби в молодших класах допоміжної школи. Київ: Вища школа, 1981. 231 с.

2. Дубовський С.О. Шляхи вдосконалення усної лічби в старших класах допоміжної школи. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2013. Вип. 24. С. 84–90.

3. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: ЦУЛ, 2012. 423 с.

4. Колісник Г.О. Розвиток пам'яті і уваги. *Обдарована дитина*. 2009. №4. С.41–48.

5. Конопляста С.Ю. Логопсихологія: навч. посіб. / за ред. д-ра пед. наук, проф. М. К. Шеремет. Київ: Знання, 2010. 294 с.

6. Кузікова С. Б. Основи психокорекції: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. С. 147–157.

7. Логопедія: підруч. [для студ. вищ. навч. закл., які навч. за спец. «Дефектологія»]; за ред. М. К. Шеремет. 3-тє вид., переробл. та допов. Київ: Слово, 2014. 665 с.

8. Павелків Р.В. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 232 с.
9. Спеціальна методика викладання математики в допоміжній школі: Курс лекцій: Навчальний посібник. Упорядники О. В. Гаврилов, О. М. Ляшенко. Хмельницький: П.П.Пантюк С.Д., 2003. 272с.
10. Татяничикова І. В. Усна лічба як засіб активізації розвитку пізнавальних процесів в учнів з інтелектуальними порушеннями на уроках математики в допоміжній школі. *Вісник Луганського національного університету ім. Т. Г. Шевченка*. 2010, травень (частина 1). С. 208–213.
11. Урунтаєва Г.А. Дошкольная психология. Учебное пособие для студ. Москва: Издательский центр «Академия», 1999. 336 с.
12. Формирование элементарных математических представлений у дошкольников: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. №2110 «Педагогика и психология (дошк.)»; Под ред. А. А. Столяра. Москва: Просвещение, 1988. 303 с.
13. Хрестоматія по общей психологии. Психология памяти. Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. Я. Романова. Москва: Изд-во Моск. ун-та, 1979. 272 с.
14. Шеремет М. К. Сучасні підходи до подолання порушення звуковимови. *Хрестоматія з логопедії: історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринологія*: навч. посіб. за заг. ред.: М.К. Шеремет, І. В. Мартиненко. Київ: КНТ, 2008. С. 175–191.
15. Щербакова К.Й. Методика формування елементів математики у дошкільників: [навч. посіб.]. Київ: Вид-во Європейського університету. 2011. 262 с.

29. Зміст логопедичної роботи з розвитку комунікативної сфери у дітей із ЗНМ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади проблеми розвитку комунікативної сфери дошкільників із ЗНМ

1.1. Особливості розвитку комунікативних умінь та навичок в онтогенезі

1.2. Основні структурні компоненти комунікативної сфери особистості

1.3. Розвиток комунікативних навичок дітей із загальним недорозвитком мовлення

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження комунікативної сфери дошкільників із ЗНМ

2.1. Опис методів обстеження та корекції комунікативної сфери дошкільників з ЗНМ

2.2. Діагностика комунікативної сфери дошкільників з ЗНМ

2.3. Аналіз результатів дослідження

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – процес логопедичної роботи з розвитку комунікативної сфери у дітей із ЗНМ.

Предмет дослідження – зміст логопедичної роботи з розвитку комунікативної сфери дітей дошкільного віку із ЗНМ.

Мета дослідження – розробка методики логопедичної роботи з розвитку комунікативної сфери дітей дошкільного віку із ЗНМ.

Завдання дослідження:

1. Розглянути особливості формування комунікативної сфери у дітей з ЗНМ в психолого-педагогічних дослідженнях.
2. Вивчити специфіку спілкування з однолітками дітей із ЗНМ.
3. Опрацювати результати вивчення особливостей спілкування з однолітками даної категорії дітей.
4. Розробити методику розвитку комунікативної сфери дошкільників із ЗНМ.

Список використаних джерел

1. Андросова В. М. Логопедична практика в дошкільному навчальному закладі: Навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки «Корекційна освіта» (Логопедія) вищих педагогічних навчальних закладів. Суми: СумДПУ ім.А. С.Макаренка, 2012. 260 с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2004. 344 с.
3. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 424 с.
4. Синьов В.М. Основи дефектології: навч. посібник. Київ: Вища школа, 1994. 143 с.
5. Каут Н.М. Основи дефектології та логопедії: тексти лекцій. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012 р. 372 с.
6. Конопляста С.Ю. Логопсихологія: навч. Посіб. / за ред. д-ра пед. наук, проф. М.К. Шеремет. Київ: Знання, 2010. 294 с.
7. Логопедія. Підручник / За ред. М.К.Шеремет. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.
8. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки: навч.-метод. Посіб. / За заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 264 с.
9. Піроженко Т. О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільника: Науково-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 156 с.

10. Рібцун Ю. В. Формування усного мовлення у дітей молодшого дошкільного віку із загальним мовленнєвим недорозвитком. Київ: Знання, 2010. 207 с.
11. Тур Л. В. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільників. Харків: Основа, 2016. 160 с.
12. Филичева Т. Б., Чиркина Г. В. Устранение общего недоразвития речи у детей дошкольного возраста: Практическое пособие. Москва: Айрис-пресс, 2004. 224 с.
13. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Київ: Центр літератури, 2008. 224 с.
14. Шеремет М. К. Організація корекційно-розвивальної роботи в групах для дітей із порушеннями мовлення (орієнтовне планування та методичні рекомендації). Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. 186 с.
15. Шеремет М. К. Фізіологічні і психологічні передумови мовленнєвого розвитку дітей у нормі і патології. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія: зб. наук. пр. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. № 23. С. 299.

30. Особливості сенсорного розвитку дітей дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Науково-теоретичні засади сенсорного розвитку дітей дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення

1.1. Проблема сенсорно-перцептивного розвитку дітей дошкільного віку в психолого-педагогічних джерелах

1.2. Особливості сенсорного розвитку дітей дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення

1.3. Основні засоби сенсорного розвитку в умовах спеціалізованого закладу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне вивчення особливостей сенсорного розвитку дітей з загальним недорозвиненням мовлення

2.1. Вивчення рівня сенсорного розвитку у дітей з загальним недорозвиненням мовлення

2.2. Методика формувального етапу дослідження

2.3. Аналіз результатів дослідження сенсорного розвитку дошкільників з

ЗНМ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження: процес сенсорного розвитку дітей дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення.

Предмет дослідження: особливості використання засобів сенсорного розвитку дітей дошкільного віку з ЗНМ в умовах спеціального дошкільного закладу.

Мета дослідження: розробка системи психолого-педагогічних заходів з сенсорного розвитку дітей дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати особливості сенсорно-перцептивного розвитку дітей дошкільного віку в психолого-педагогічних джерелах.
2. Висвітлити специфіку сенсорного розвитку дітей із ЗНМ.
3. Експериментально вивчити сформованість сенсорних еталонів у дітей із ЗНМ в умовах спеціалізованого закладу.
4. З'ясувати особливості впливу різних засобів на сенсорний розвиток дошкільників з загальним недорозвиненням мовлення.

Список використаних джерел

1. Аксьонова О. Г. Особливості сенсорного розвитку у дітей з тяжким порушенням мовлення. *Корекційна педагогіка і психологія*. 2015. №6. 140 с.
2. Басевич К. О. Сенсорний розвиток дошкільників із порушеннями мовлення. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації: м-ли VII Всеукр. конференції*. Суми, 2018. С. 8–11.
3. Боднар В.І., Ільченко А.М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі: Навчальний посібник. Полтава, 2009. 65 с.
4. Борякова Н.Ю. Педагогические системы обучения и воспитания детей с отклонениями в развитии. М, 2008.
5. Конопляста С. Ю. Логопсихологія: навч. посіб. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2012. 293 с.
6. Кривоніс М. Л. Сенсорний розвиток: з досвіду роботи. Х. : Видавництво «Ранок», 2012. 256 с.
7. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки. К., 2010.
8. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Академвидав, 2018. 408 с.
9. Рібцун Ю. В. Шляхи формування сенсорно-перцептивної сфери у дітей з вадами мовленнєвого розвитку. *Логопед*. 2015. №11. С. 4-9.
10. Фотекова Т. А. Сочетание нарушений познавательной и речевой сфер в структуре дефекта у детей с ОНР. *Дефектология*, 2012. 236 с.
11. Шеремет М. К. Логопедія : підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2010. 218 с.
12. Штіль С. Ю. Сенсорний розвиток дітей дошкільного віку з особливими потребами засобами гудзикотерапії. Рівне 2012. 56 с.

31. Твори мистецтва як засіб естетичного виховання дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичне вивчення особливостей естетичного виховання дітей з порушенням мовленнєвого розвитку

1.1. Поняття естетичного виховання в спеціальній літературі.

1.2. Вплив естетичного виховання на розвиток мовлення

1.3. Методи та прийоми естетичного виховання дітей з порушенням мовленням

1.4. Особливості використання творів мистецтва в естетичному вихованні дітей з порушенням мовленнєвого розвитку

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження особливостей естетичного виховання дітей із порушенням мовленням

2.1. Дослідження особливостей естетичного виховання у дітей із порушенням мовленням

2.2. Система роботи щодо розвитку естетичних почуттів дітей із порушенням мовленням

2.3. Аналіз методів роботи з розвитку естетичних почуттів у дітей із порушенням мовленням

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження: процес естетичного розвитку дітей дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення.

Предмет дослідження: особливості використання творів мистецтва як засобів естетичного розвитку дітей дошкільного віку з порушенням мовлення в умовах спеціального дошкільного закладу.

Мета дослідження: вивчити розвивальні та виховні можливості творів мистецтва як засобів естетичного виховання дітей дошкільного віку з порушенням мовлення.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати особливості естетичного розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення в психолого-педагогічних джерелах.

2. Висвітлити специфіку формування естетичних уявлень та смаків у дошкільників із мовленнєвими порушеннями.

3. Експериментально вивчити особливості естетичного сприймання дітьми спеціалізованого закладу творів мистецтва.

4. Виявити й науково обґрунтувати засоби формування естетичного сприймання дітей старшого дошкільного віку із порушенням мовлення.

5. Розробити методичні рекомендації формування естетичного сприймання засобами творів мистецтва дітей старшого дошкільного віку із порушенням мовлення.

Список використаних джерел

1. Боднар В.І., Ільченко А.М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі: Навчальний посібник. Полтава, 2009. 65 с.
2. Борякова Н.Ю. Педагогические системы обучения и воспитания детей с отклонениями в развитии. М, 2008.
3. Горошко Н. А. Зображувальна діяльність у дошкільному навчальному закладі: шостий рік життя. Харків: Основа, 2007. 208 с.
4. Григоренко В. Є. Художній образ і образотворча діяльність старших дошкільників. *Наук. часопис*. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 17: Теорія і практика навчання та виховання: зб. наук. пр. Київ, 2006. Вип. 3. С. 55–61.
5. Дитина : програма навчання і виховання дітей дошкільного віку від двох до семи років / наук. кер. програмою : О. В. Проскура, Л.П. Кочина, В. У. Кузьменко, Н. В. Кудикіна. К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2012. 406 с.
6. Конопляста С. Ю. Логопсихологія : навч. посіб. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2012. 293 с.
7. Крикун. А. Включення дітей з особливими потребами в освітнє середовище. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2009. №10. С.9-15.
8. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки. К., 2010.
9. Половіна О. А. Мистецтво як джерело формування естетичних вражень дошкільників. *Науково-дослідна діяльність молодих вчених: особливості підготовки майбутнього вчителя*: матеріали звіт. наук.-практ. конф. 19–20 трав. 2003 р. Київ, 2006. С. 205–210.
10. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Академвидав, 2018. 408 с.
11. Рібцун Ю. В. Корекційно-розвивальна та навчально-виховна робота з дітьми з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення : навч.-метод. посіб. К. : «Педагогічна думка», 2014. 238 с.
12. Фотекова Т. А. Сочетание нарушений познавательной и речевой сфер в структуре дефекта у детей с ОНР. *Дефектология*, 2012. 236 с.
13. Шеремет М. К. Логопедія : підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2010. 218 с.

32. *Розвиток пізнавальних здібностей дошкільників з ЗНМ засобами дидактичної гри*

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади розвитку пізнавальних здібностей дітей з порушенням мовленнєвого розвитку

1. Розвиток пізнавальних здібностей дошкільників в психолого-педагогічних джерелах.
2. Особливості розвитку пізнавальних здібностей дошкільників з ЗНМ.

3. Специфіка використання дидактичних ігор як засобу розвитку пізнавальних здібностей дошкільників з ЗНМ.

РОЗДІЛ 2. Дослідницько-експериментальна робота з розвитку пізнавальних здібностей дошкільників з ЗНМ.

2.1. Дослідження особливостей розвитку пізнавальних здібностей дошкільників з ЗНМ.

2.2. Система роботи з використанням дидактичних ігор для розвитку пізнавальних здібностей дітей із порушеним мовленням

2.3. Аналіз методів роботи з розвитку пізнавальних здібностей у дітей із ЗНМ.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження: процес розумового розвитку дітей дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення.

Предмет дослідження: особливості використання дидактичних ігор як засобів розумового розвитку дітей дошкільного віку з порушенням мовлення в умовах спеціального дошкільного закладу.

Мета дослідження: вивчити розвивальні та виховні можливості дидактичних ігор як засобів розумового виховання дітей дошкільного віку з порушенням мовлення.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати теоретичні аспекти розвитку пізнавальних здібностей дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення в психолого-педагогічних джерелах.

2. Висвітлити специфіку розвитку пізнавальних здібностей у дошкільників із ЗНМ.

3. Виявити особливості мислення та пізнавальної активності у дітей дошкільного віку із ЗНМ.

4. Розробити та обґрунтувати серію дидактичних ігор для розвитку пізнавальних здібностей дітей старшого дошкільного віку із порушенням мовлення.

Список використаних джерел

1. Аксьонова О. Г. Особливості сенсорного розвитку у дітей з тяжким порушенням мовлення. *Корекційна педагогіка і психологія*. 2015. №6. 140 с.

2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / науковий керівник А.М. Богуш. Київ, 2012. 26 с.

3. Басевич К. О. Сенсорний розвиток дошкільників із порушеннями мовлення. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації: м-ли VII Всеукр. конференції*. Суми, 2018. С. 8–11.

4. Боднар В.І., Ільченко А.М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі: Навчальний посібник. Полтава, 2009. 65 с.

5. Борякова Н.Ю. Педагогические системы обучения и воспитания детей с отклонениями в развитии. М, 2008.

6. Конопляста С. Ю. Логопсихологія : навч. посіб. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2012. 293 с.

7. Кривоніс М. Л. Сенсорний розвиток : з досвіду роботи. Х. : Видавництво «Ранок», 2012. 256 с.

8. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки. К., 2010.

9. Піроженко Т. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі: поради до освітньої лінії. *Дошкільне виховання*. 2012. С. 32-36.

10. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Академвидав, 2018. 408 с.

11. Рібцун Ю. В. Шляхи формування сенсорно-перцептивної сфери у дітей з вадами мовленнєвого розвитку. *Логопед*. 2015. №11. С. 4-9.

12. Фотекова Т. А. Сочетание нарушений познавательной и речевой сфер в структуре дефекта у детей с ОНР. *Дефектология*, 2012. 236 с.

13. Шеремет М. К. Логопедія : підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Слово, 2010. 218 с.

14. Штіль С. Ю. Сенсорний розвиток дітей дошкільного віку з особливими потребами засобами гудзикотерапії. Рівне 2012. 56 с.

33. Формування трудових умінь і навичок у дітей дошкільного віку з порушенням мовлення.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти формування трудових умінь і навичок у дітей з порушенням мовленнєвого розвитку

1.1. Проблема формування трудових умінь і навичок дошкільників в психолого-педагогічних дослідженнях.

1.2. Особливості трудової діяльності дошкільників з мовленнєвими порушеннями.

1.3. Специфіка методики формування трудових умінь і навичок дошкільників з порушеннями мовлення.

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження особливостей трудової діяльності дошкільників з порушеннями мовлення.

2.1. Вивчення особливостей трудової діяльності дошкільників з ЗНМ.

2.2. Система роботи щодо формування трудових умінь і навичок дітей із порушеним мовленням

2.3. Аналіз результатів роботи та ефективності методів щодо формування трудових умінь і навичок у дітей із порушенням мовлення.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження: процес трудового виховання дітей дошкільного віку з порушенням мовлення.

Предмет дослідження: педагогічні умови формування трудових умінь і навичок дітей дошкільного віку з порушенням мовлення в умовах спеціального дошкільного закладу.

Мета дослідження: вивчити особливостей трудової діяльності дошкільників та розробити систему роботи щодо формування трудових умінь і навичок дітей дошкільного віку з порушенням мовлення.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати теоретичні аспекти формування трудових умінь і навичок дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення в психолого-педагогічних джерелах.

2. Висвітлити специфіку трудової діяльності дошкільників із порушенням мовлення в умовах спеціального дошкільного закладу.

3. Дослідити рівні сформованості трудових умінь і навичок у дітей дошкільного віку із мовленнєвими порушеннями.

4. Розробити та визначити ефективність методики формування трудових умінь і навичок дітей старшого дошкільного віку із порушенням мовлення.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / науковий керівник А.М. Богуш. Київ, 2012. 26 с.

2. Басевич К. О. Сенсорний розвиток дошкільників із порушеннями мовлення. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації: м-ли VII Всеукр. конференції*. Суми, 2018. С. 8–11.

3. Боднар В.І., Ільченко А.М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі: Навчальний посібник. Полтава, 2009. 65 с.

4. Борякова Н.Ю. Педагогические системы обучения и воспитания детей с отклонениями в развитии. М., 2008.

5. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк. Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.

6. Конопляста С. Ю. Логопсихологія : навч. посіб. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2012. 293 с.

7. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки. К., 2010.

8. Піроженко Т. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі: поради до освітньої лінії. *Дошкільне виховання*. 2012. С. 32-36.

9. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Академвидав, 2018. 408 с.

34. Організація пошуково-дослідницької роботи з дітьми дошкільного віку при тяжких порушеннях мовлення

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи проблеми пошуково-дослідницької роботи у дітей з порушенням мовленнєвого розвитку

1.1. Організація пошуково-дослідницької роботи дошкільників в умовах спеціальних дошкільних закладів.

1.2. Особливості формування пошуково-дослідницьких дій дошкільників з мовленнєвими порушеннями.

1.3. Специфіка методики пошуково-дослідницької роботи з дошкільниками з тяжкими порушеннями мовлення.

РОЗДІЛ II. Експериментальне дослідження особливостей трудової діяльності дошкільників з порушеннями мовлення.

2.1. Вивчення особливостей пошуково-дослідницьких дій дошкільників з тяжкими порушеннями мовлення.

2.2. Організація методики пошуково-дослідницької роботи дітей із порушеним мовленням

2.3. Аналіз результатів та ефективності методів.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження: розумове виховання дітей дошкільного віку з порушенням мовлення.

Предмет дослідження: педагогічні умови формування пошуково-дослідницьких дій дітей дошкільного віку з порушенням мовлення в умовах спеціального дошкільного закладу.

Мета дослідження: вивчити особливості пошуково-дослідницьких дій дошкільників та розробити методику організації пошуково-дослідницької роботи дітей дошкільного віку з порушенням мовлення.

Завдання дослідження:

1. Дати аналіз теоретичних аспектів організації пошуково-дослідницької роботи дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення в психолого-педагогічних джерелах.

2. Висвітлити специфіку пошуково-дослідницьких дій дошкільників із порушенням мовлення в умовах спеціального дошкільного закладу.

3. Дослідити сформованість пошуково-дослідницьких дій у дітей дошкільного віку із мовленнєвими порушеннями.

4. Розробити та визначити ефективність методики організації пошуково-дослідницької роботи дітей старшого дошкільного віку із порушенням мовлення.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / науковий керівник А.М. Богуш. Київ, 2012. 26 с.
2. Боднар В.І., Ільченко А.М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі: Навчальний посібник. Полтава, 2009. 65 с.
3. Борякова Н.Ю. Педагогические системы обучения и воспитания детей с отклонениями в развитии. М, 2008.
4. Гнізділова О. А. Дослідно-експериментальна діяльність дітей з природними об'єктами в умовах ДНЗ. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. 106с.
5. Конопляста С. Ю. Логопсихологія : навч. посіб. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2012. 293 с.
6. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки. К., 2010.
7. Михайліченко Т. Інтеграція пошуково-дослідницької діяльності з різними видами діяльності дошкільників. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. №7. С. 42-50.
8. Піроженко Т. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі: поради до освітньої лінії. *Дошкільне виховання*. 2012. С. 32-36.
9. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Академвидав, 2018. 408 с.
10. Рібцун Ю. В. Шляхи формування сенсорно-перцептивної сфери у дітей з вадами мовленнєвого розвитку. *Логопед*. 2015. №11. С. 4-9.
11. Фотекова Т. А. Сочетание нарушений познавательной и речевой сфер в структуре дефекта у детей с ОНР. *Дефектология*, 2012. 236 с.
12. Шумей Т. І. Маленькі дослідники. *Палітра педагога*. 2008. №2. С.11 – 18.
13. Штіль С. Ю. Сенсорний розвиток дітей дошкільного віку з особливими потребами засобами гудзикотерапії. Рівне 2012. 56 с.

35. Фізична реабілітація дітей з аутичними розладами

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичний аналіз проблеми фізичної реабілітації дітей з аутичними розладами

- 1.1. Клінічні прояви аутизму, ознаки та симптоми порушення розвитку
- 1.2. Основні методи лікування аутизму у дітей
- 1.3. Сучасні методи фізичної реабілітації при аутичних розладах.
- 1.4. Основні вимоги до місця та організації проведення занять ЛФК

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне вивчення програми фізичної реабілітації дітей з аутичними розладами

- 2.1. Діагностика порушень адаптивної поведінки дітей з аутичними розладами.

2.2. Застосування індивідуальної програми з фізичної реабілітації дітей з аутичними розладами.

2.3. Аналіз результатів дослідження.

2.4. Методичні особливості застосування засобів фізичної реабілітації для дітей з аутичними розладами.

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – фізична реабілітація дітей з аутичними розладами.

Предмет дослідження – зміст і методика фізичної реабілітації дітей з аутичними розладами.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці ефективності застосування фізичної реабілітації дітей з аутичними розладами.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати клінічні прояви аутизму, ознаки та симптоми порушення.

2. Розглянути особливості застосування фізичної реабілітації дітей з аутичними розладами в психолого-педагогічних дослідженнях;

3. Обґрунтувати та експериментально апробувати зміст і методику фізичної реабілітації дітей з аутичними розладами.

Список використаної літератури

1. Аппе Фр. Введение в психологическую теорию аутизма. Москва: Теревинф, 2006. 216 с.

2. Аршатская О.С. Психологическая помощь ребенку раннего возраста с тенденцией формирования детского аутизма: совместная работа специалистов и родителей. *Альманах ИКП РАО*. 2003, №2.

3. Дегтяренко Т. Корекційно-реабілітаційна допомога особам з психофізичними порушеннями як суспільний феномен та об'єкт спеціальної педагогіки. *Науковий часопис. Серія: Корекційна педагогіка*. № 24. 2013. С. 80-82.

4. Миронова С.П. Гаврилов О.В., Матвеева М.П. Основы коррекционной педагогики: навчально-методичний посібник; [За заг.ред. С.П.Миронової]. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 264 с.

5. Нижник Л. Допомога дітям з особливими потребами. Київ, 2004. 120 с.

6. Островська К. О. Психологічний погляд на проблему співпраці спеціалістів з батьками аутичних дітей. *Наукові записки інституту психології імені Г.С.Костюка* / За ред.С. Д. Максименка. Київ: Главник, 2005. Вип.26, в 4-х томах, Т.3. С.270–273.

7. Островська К. О. Диференціація аутизму з алалією у практиці психологічного діагностування дітей з аутизмом. Тези міжн. наук.-пр. конф. «Аутизм: проблеми діагностики». Львів, 2010. С. 25-27.
8. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги: навч. посіб. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 114 с.
9. Ранний детский аутизм / под ред. Т.А. Власовой, В.В. Лебединского, К.С. Лебединской. Москва: Теревинф, 2005. 370 с.
10. Ранній дитячий аутизм: Навчально-методичний посібник. Видання друге: перероблене і доповнене / А. П. Чуприков, М. І. Винник, Я. Т. Багрій. Івано-Франківськ.: Видавництво ІваноФранківської державної медичної академії. 2005. 48 с.
11. Ремшмидт, Х. Аутизм. Клинические проявления, причины и лечение. Москва: Медицина, 2003. 240 с.
12. Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях. Львів: Колесо, 2009. 168 с.
13. Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму. Монографія. Київ: Видавництво «Фенікс», 2010. 320 с.
14. Хворова Г. М. Технологія комплексної психолого-педагогічної корекції та розвитку аутичної дитини. *Дефектологія*. 2008. №3. С.20-27.

36. Фізична реабілітація дітей з ДЦП в умовах сім'ї

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади дослідження проблеми фізичної реабілітації дітей з ДЦП в умовах сім'ї

1.1. Клінічні форми та прояви дитячого церебрального паралічу.

1.2. Роль і місце сім'ї у вихованні та реабілітації дитини з церебральним паралічем

1.3. Методи реабілітації при церебральному паралічі

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне вивчення програми фізичної реабілітації дітей з ДЦП в умовах сім'ї

2.1. Реабілітаційне обстеження дітей з церебральним паралічем в умовах сім'ї.

2.2. Застосування індивідуальної програми з фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем в умовах сім'ї

2.3. Аналіз отриманих результатів експериментальної роботи

2.4. Методичні особливості застосування засобів фізичної реабілітації для дітей з церебральним паралічем в умовах сім'ї.

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – фізична реабілітація дітей з ДЦП в умовах сім'ї.

Предмет дослідження – зміст і методика фізичної реабілітації дітей церебральним паралічем в умовах сім'ї.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці ефективності застосування фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем в умовах сім'ї.

Завдання дослідження:

1. Розглянути особливості застосування фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем в умовах сім'ї в психолого-педагогічних дослідженнях;

2. Визначити форми та прояви дитячого церебрального паралічу;

3. Обґрунтувати та експериментально апробувати зміст і методику фізичної реабілітації дітей з дитячим церебральним паралічем.

Список використаної літератури

1. Гузій О. В. Куц О. С. Засоби фізичного виховання у фізичній реабілітації дітей з церебральним паралічем: [метод, рекоменд.] Львів: Українські технології, 2002. 80 с.

2. Ипполитова М. В., Бабенкова Р. Д., Мастюкова Е. М. Воспитание детей с церебральным параличом в семье: кн. для родителей / М. В. Ипполитова. [2-е изд. перераб. и доп.]. Москва: Просвещение, 1993. 64 с.

3. Козьявкін В. І., Волошин Б. Д. Методика проф. В. І. Козьявкіна. Система інтенсивної Козьявкін-нейрофізіологічної реабілітації. Блок кінезіотерапії. Міжнародна клініка відновного лікування. Трускавець, 2004. 125 с.

4. Лысенко В. И., Загоруйченко И. В., Батозский Ю. К. Использование дельфинотерапии в реабилитации детей. Матер. VI Конгресса педиатров России «Неотложные состояния у детей». Москва, 2000. С. 177–178.

5. Марченко О. К. Основы физической реабилитации : [учебник для студентов высш. учеб. заведений]. Киев : Олимпийская литература, 2012. 528 с.

6. Микитюк К. В. Сучасні підходи до фізичної реабілітації дітей. *Слобожанський науково-спортивний вісник*: [наук.-теор. журн.] Харків : ХДАФК, 2009. № 1. С. 147–150.

7. Мурза В. П. Психолого-фізична реабілітація. Київ: ОЛАН, 2005. С. 219–237.

8. Мухін В. М. Фізична реабілітація. Київ: Олімпійська література, 2005. 436 с.

9. Основы медико-соціальної реабілітації дітей з органічним ураженням нервової системи: [Навчально-методичний посібник] / За ред. В. Ю. Мартинюка, С. М. Зінченко. Київ: Інтермед, 2005. 416 с.

10. Поради батькам, які виховують дитину-інваліда. Запоріжжя: Зап. обл. центр соц. служб для молоді, 2003. 40 с.

11. Потапчук А. А. Адаптивное физическое воспитание в работе с детьми, имеющими нарушения опорно-двигательного аппарата: метод. пособие. Санкт-Петербург, 2003. 228 с.

12. Самосюк І. В. Система інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації В.І. Козьявкіна і методи оцінки її ефективності. *Соціальна педіатрія і реабілітологія* : зб. наук, праць. Київ, 2007. С.101-115.

13. Семенова К. А. Восстановительное лечение детей с перинатальным поражением нервной системы и детским церебральным параличом. Москва : Закон и порядок, 2007. 616 с.

14. Скавронський О. П. Динаміка показників фізичного стану дітей з церебральним паралічем та фізично здорових однолітків на етапі молодшого шкільного віку. Слобожанський науково-спортивний вісник : [наук.-теор. журн.] Харків : ХДАФК, 2005. № 8. С. 162.

15. Шипицина Л. М., Мамайчук І. І. Детский церебральный паралич. СПб., 2005. 272 с.

16. Юшковська О. Г., Страшко Є. Ю. Саногенетична роль реабілітаційного впливу на м'язові спіралі у формуванні правильного рухового стереотипу тіла хворих на спастичні форми дитячого церебрального паралічу. Київ. 2012, № 2. С. 34-38.

37. Корекційна допомога у фізичній реабілітації дітей з церебральним паралічем

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичний аналіз проблеми фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем

1.1. Сучасні погляди на корекцію рухової сфери дітей з церебральними паралічами у науці

1.2. Основні сучасні методики фізичної реабілітації дітей дошкільного віку

1.3. Особливості корекційної допомоги дітям із ДЦП

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження ефективності корекційної допомоги у фізичній реабілітації дітей з ДЦП

2.1. Виявлення особливостей рухового розвитку дітей з ДЦП

2.2. Реалізація корекційної програми фізичної реабілітації дітей з ДЦП

2.3. Аналіз результатів експерименту

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – система корекційної допомоги у фізичній реабілітації дітей з ДЦП.

Предмет дослідження – зміст і методика спеціально організованої корекційної допомоги у фізичній реабілітації дітей з ДЦП.

Мета роботи – розробити та апробувати корекційну програму фізичної реабілітації дітей з ДЦП.

Для досягнення мети визначено наступні **завдання дослідження**:

1. Вивчити стан розробленості проблеми з фізичної реабілітації дітей з ДЦП
2. Дібрати діагностичний комплекс для вивчення реабілітаційних потреб дітей з ДЦП
3. Розробити та апробувати корекційну програму фізичної реабілітації дітей з ДЦП та експериментально перевірити її ефективність.

Список використаної літератури

17. Козявкін В. І., Волошин Б. Д. Методика проф. В. І. Козявкіна. Система інтенсивної Козявкін-нейрофізіологічної реабілітації. Блок кінезіотерапії. *Міжнародна клініка відновного лікування*. Трускавець, 2004. 125 с.
18. Лысенко В. И., Загоруйченко И. В., Батозский Ю. К. Использование дельфинотерапии в реабилитации детей. *Матер. VI Конгресса педиатров России «Неотложные состояния у детей»*. Москва, 2000. С. 177–178.
19. Марченко О. К. Основы физической реабилитации : [учебник для студентов высш. учеб. заведений]. Киев : Олимпийская литература, 2012. 528 с.
20. Микитюк К. В. Сучасні підходи до фізичної реабілітації дітей. *Слобожанський науково-спортивний вісник* : [наук.-теор. журн.]. Харків: ХДАФК, 2009. № 1. С. 147–150.
21. Мурза В. П. Психолого-фізична реабілітація. Київ : ОЛАН, 2005. С. 219–237.
22. Мухін В. М. Фізична реабілітація. Київ: Олімпійська література, 2005. 436 с.
23. Основы медико-соціальної реабілітації дітей з органічним ураженням нервової системи: [Навчально-методичний посібник] / За ред. В. Ю. Мартинюка, С. М. Зінченко. Київ: Інтермед, 2005. 416 с.
24. Потапчук А. А. Адаптивное физическое воспитание в работе с детьми, имеющими нарушения опорно-двигательного аппарата: метод. пособие / А.А.Потапчук. Санкт-Петербург, 2003. 228 с.
25. Семенова К. А. Восстановительное лечение детей с перинатальным поражением нервной системы и детским церебральным параличом. Москва: Закон и порядок, 2007. 616 с.
26. Скавронський О. П. Динаміка показників фізичного стану дітей з церебральним паралічем та фізично здорових однолітків на етапі молодшого шкільного віку. *Слобожанський науково-спортивний вісник* : [наук.-теор. журн.] Харків : ХДАФК, 2005. № 8. С. 162.
27. Шипицина Л. М., Мамайчук И. И. Детский церебральный паралич. Санкт-Петербург, 2005. 272 с.
28. Юшковська О. Г., Страшко Є.Ю. Саногенетична роль реабілітаційного впливу на м'язові спіралі у формуванні правильного рухового стереотипу тіла хворих на спастичні форми дитячого церебрального паралічу. Київ. 2012, № 2. С. 34-38.

38. Використання інноваційних методів ЛФК при корекції рухових порушень у дітей з церебральним паралічем

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичний аналіз проблеми використання інноваційних методів ЛФК при корекції рухових порушень у дітей з церебральним паралічем

1.1. Розвиток рухової сфери дітей з церебральним паралічем

1.2. Інноваційні методи фізичної реабілітації

1.3. Особливості застосування ЛФК при корекції рухових порушень у дітей з церебральним паралічем

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження проблеми використання інноваційних методів ЛФК при корекції рухових порушень у дітей з церебральним паралічем

2.1. Оцінка рівня рухових порушень у дітей з церебральним паралічем

2.2. Корекція рухових порушень у дітей з церебральним паралічем із застосуванням інноваційних методів ЛФК

2.3. Аналіз результатів експерименту

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – рухові порушення у дітей з церебральним паралічем.

Предмет дослідження – фізична реабілітація дітей з церебральним паралічем.

Мета роботи – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити вплив інноваційних методів ЛФК на корекцію рухових порушень у дітей з церебральним паралічем.

Для досягнення мети визначено наступні завдання дослідження:

1. Проаналізувати наукову літературу з проблеми дослідження;
2. Оцінити рівень рухових порушень у дітей з церебральним паралічем.

3. Обґрунтувати та експериментально апробувати ефективність інноваційних методів ЛФК спрямованих на корекцію рухових порушень у дітей з церебральним паралічем.

Список використаної літератури

1. Дегтяренко Т. Корекційно-реабілітаційна допомога особам з психофізичними порушеннями як суспільний феномен та об'єкт спеціальної педагогіки. *Науковий часопис. Серія: Корекційна педагогіка*. № 24. 2013. С. 80-

82.

2. Качмар В.О., Качмар О.О. Інформаційні технології в стандартизації та організації медичної реабілітації за методом професора Козьявкіна. Львів: Дизайн-студія «Папуга», 2007. 104 с.

3. Качмар О.О. Система класифікації великих моторних функцій у дітей із церебральними паралічами. *Міжнародний неврологічний журнал*. 2008. № 1(17). С. 90-93.

4. Колупаєва А. А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання: науково-методичний посібник. Київ: Науковий світ, 2011. 206 с.

5. Нижник Л. Допомога дітям з особливими потребами. Київ, 2004. 120 с.

6. Потапчук А.А. Адаптивное физическое воспитание в работе с детьми, имеющими нарушения опорно-двигательного аппарата: метод. пособие. Санкт-Петербург, 2003. 228 с.

7. Соколов П. Л., Дремова Г.В., Самсонова С.В. Иппотерапия как метод комплексной реабилитации больных в поздней резидуальной стадии детского церебрального паралича. *Журн. неврологии и психиатрии*. 2002. Т. 102. № 10. С. 42–45.

8. Специальная педагогика / Под ред. Н.М. Назаровой. Москва «Академия», 2000. 519 с.

9. Шипицина Л. М., Мамайчук И.И. Детский церебральный паралич. Санкт-Петербург, 2005. 272 с.

10. Юшковська О. Г., Страшко Є.Ю. Саногенетична роль реабілітаційного впливу на м'язові спіралі у формуванні правильного рухового стереотипу тіла хворих на спастичні форми дитячого церебрального паралічу. Київ. 2012, № 2. С. 34-38.

39. Дихальна гімнастика для дітей старшого дошкільного віку хворих з афазією

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичний аналіз функції дихання у дітей старшого дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення

1.1. Особливості дихання дітей з тяжкими порушеннями мовлення

1.2. Вікові закономірності та особливості розвитку функції дихання у дітей з тяжкими порушеннями мовлення

1.3. Засоби і методи вдосконалення функції дихання в практиці фізичного виховання

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження застосування дихальної гімнастики для дітей старшого дошкільного віку хворих з афазією

2.1. Оцінка рівня фізичного розвитку та стану здоров'я дітей хворих з афазією

2.2. Застосування вправ дихальної гімнастики для дітей хворих з афазією

2.3. Аналіз результатів експерименту

2.4. Методичні рекомендації до застосування вправ дихальної гімнастики для дітей з важкими порушеннями мовлення

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – функціональні можливості дихальної системи и організму дітей старшого дошкільного віку.

Предмет дослідження – методика дихальної гімнастики для дітей старшого дошкільного віку з афазією

Мета роботи – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити методику дихальної гімнастики для дітей старшого дошкільного віку хворих з афазією.

Для досягнення мети визначено наступні **завдання дослідження**:

1. Проаналізувати наукову літературу з проблеми дослідження;
2. Оцінити рівень фізичного розвитку та стану здоров'я дітей хворих з афазією.

3. Обґрунтувати та експериментально апробувати методику дихальної гімнастики для дітей старшого дошкільного віку хворих з афазією.

Список використаної літератури

1. Витоки здоров'я дитини: навч.-метод. посібн. / Денисенко Н.Ф., Лиходід Л.В., Лупінович С.В., Михайліченко А.Ф. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 160 с.

2. Концепція спеціальної освіти осіб з психічними та фізичними вадами в Україні. *Дефектологія*. 1996. № 1. С. 2-14.

3. Краузе Е.Н. Логопедический массаж и артикуляционная гимнастика: Практическое пособие. 2-е изд. Санкт-Петербург: Корона принт, 2005. 80 с.

4. Левченко В.А., Вакалюк І.П., Бондаренко В.М., Макота В.М., Гайналь Н.П. Фізична реабілітація в дитячому віці: навч. посіб.; Прикарпат. нац. ун-т ім. В.Стефаника ; Івано-Франківський нац. мед. ун-т. - Івано-Франківськ : Видавн. ц-р Івано-Франківського нац. мед. ун-ту, 2009. 542 с.

5. Логопедія: підручник / За ред. М.К. Шеремет. Вид. 5-те, Київ: Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.

6. Мухін В.М. Фізична реабілітація. Київ Олімпійська література, 2000. 424с.

7. Новикова Н.В. Способность регулировать силу и продолжительность выдоха у дошкольников-логопатов. *Науковий часопис*

національного педагогічного Корекційна та соціальна педагогіка і психологія університету імені М. П. Драгоманова: зб. наук, праць. Вип. 6. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2006. С. 32-36.

8. Отрох Т. Фізіотерапевтична допомога дітям-логопатам. *Дефектолог.* 2008. № 2. С. 29-30 .

9. Сермесва Н.В. Особенности речевого дыхания у детей-логопатов. Матеріали науково-практ. конф.: зб. Статей. М-во освіти і науки України, Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К.Д.Ушинського. Одеса: ПДПУ ім. К. Д. Ушинського, 2005. С. 64- 65.

10. Янушко Е.А. Развитие речевого дыхания. *Практическая психология.* №3 (38). 2009. С.39-51.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразки оформлення титульних листів

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра педагогіки і психології (дошкільної та корекційної)
імені проф. Поніманської Т.І.

КУРСОВИЙ ПРОЕКТ (РОБОТА)

з _____
на тему: _____

Здобувач в/о ____ курсу, групи _____
спеціальності 016 «Спеціальна освіта»
Прізвище, ініціали
Керівник: науковий ступінь, звання,
прізвище, ініціали

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ *Оцінка ECTS* _____

Члени комісії

Рівне – 2019

Продовження Додатка А
Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені
проф. Поніманської Т.І.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

МАГІСТР (БАКАЛАВР)
(ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ)

НА ТЕМУ:

«.....»

Виконав: здобувач в/о 2 курсу магістратури
спеціальності 016 “Спеціальна освіта. Логопедія”
Прізвище, ім’я, по батькові

Керівник: Прізвище, ім’я, по батькові
вчений ступінь, вчене звання, посада

Рецензент:

Рівне – 2019

Додаток Б

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ	
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ З ДИЗАРТРИЄЮ	
1.1. Дизартрія, як медико-педагогічна проблема	9
1.2. Розвиток логічного мислення у дітей дошкільного віку	21
1.3. Особливості логопедичного впливу на розвиток логічного мислення дітей з дизартрією	33
Висновки до першого розділу	44
РОЗДІЛ 2 КОРЕКЦІЙНА РОБОТА З ПОДОЛАННЯ ПОРУШЕНЬ РОЗВИТКУ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ З ДИЗАРТРИЄЮ	
2.1. Визначення рівнів розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією	46
2.2. Корекційна методика, спрямована на виправлення порушень розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією	60
2.3. Аналіз та інтерпретація результатів роботи	86
Висновки до другого розділу	95
ВИСНОВКИ	97
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	102
ДОДАТКИ	113

Додаток В

Зразок резюме

РЕЗЮМЕ

Стрілець О. Ю. Розвиток логічного мислення у дітей з дизартрією.
Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» / «бакалавр» за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2019.

У дипломній роботі здійснено теоретичний аналіз психолого-педагогічних засад розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією. Проведено дефінітивну характеристику ключових понять дослідження: «дизартрія», «мислення», «логічне мислення». Визначено компоненти, критерії, показники та рівні сформованості логічного мислення в дошкільників з дизартрією. Розроблено та експериментально апробовано корекційну методику, яка спрямована на виправлення порушень розвитку логічного мислення у дітей з дизартрією.

Ключові слова: діти, дизартрія, мислення, логічне мислення, корекція.

RESUME

Strilets O. The development of logical thinking in children with dysarthria.
Manuscript.

Graduate work for obtaining the degree of higher education «Master» / «Bachelor» in specialty 016 Special education. Rivne State University of Humanities, Rivne, 2019.

In the diploma work the theoretical analysis of psychological and pedagogical bases of development of logical thinking at children with dysarthria is carried out. A definitive description of the key concepts of the study: «dysarthria», «thinking», «logical thinking». The components, criteria, indicators and levels of formation of logical thinking in preschoolers with dysarthria are determined. A correctional technique has been developed and experimentally tested, which is aimed at correcting disorders of the development of logical thinking in children with dysarthria.

Key words: children, dysarthria, thinking, logical thinking, correction.

Дослідницька робота здобувачів вищої освіти

Навчально-методичний посібник
для студентів
спеціальності 016 Спеціальна освіта

У посібнику використано матеріали Положення про дипломні роботи: Методичні рекомендації щодо написання та оформлення дипломних робіт здобувачами ступеня вищої освіти «бакалавр» і «магістр» на педагогічному факультеті РДГУ/ Укладачі: Гудовсек О.А., Яковишина Т.В., Сойчук Р.Л., Сілков В.В., Дичківська І.М., Петренко О.Б., Сіранчук Н.М., Кіндрат В.К. Рівне: РВ РДГУ, 2019. 40 с.

Підп. до друку 27.09.2019
Формат 60x84 1/16
Папір офісн.
Друк цифр.
Гарнітура Times
Ум. др. арк. 6,4
Тираж 300 примірників.